

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 60 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év.

Budapest, 1898, péntek, április 15-én.

104. szám

A négernek mindegy.

A haladó, modern század végén még a hadviselés művészetét is elkerüli a chablon: Spanyolország és az Egyesült-Államok között úgy készült a háború, ahogy a szerelmesek szoktak készülni a hadviselésre, a házasságra. Nem lehetett tudni, hogy mikor lesz a dolog fait accompli és nem volt kizárva, hogy az utolsó perczen még megváltozik minden. Hasonlóképen megvoltak a közbenjárók is, akik tulajdonképpen egy fakóvát sem érnek és megvoltak amaz ismeretes rendíthetetlen ultimátumok, amelyeket követnek a további ultimátumok. A diplomácia úgy látszik mindinkább szabad művészetté fejlődik, ez öreg lény ma már úgy megveti az iskola rablánczait, mint akár a legfiatalabb piktor.

A bizonytalanságnak aztán ma mindenesetre vége szakadt és az Egyesült-Államok képviselőházának és szenátusának határozata végre bizonyossá teszi, hogy Spanyolország és az Egyesült-Államok között ki kell törni a háborúnak. Kolumbus gyönyörű szigetén Juanán, a forró nappalok és zenés éjszakák hazájában, ahol a tizenhatodik század óta spanyol szuverénitás alatt verték a négereket, ezentúl északamerikai protekturátus alatt fogják cselekedni ugyanazt, mert az Egyesült-Államok kormánya a humanitás nevében beszél ugyan, de a humanitást a fölkelőkre érti, a fölkelők pedig kreolok és egyéb honorációrok. A néger nem kelt föl, lustán fekszik a dohány- és cukornádföldeken, a

csatazaj nem lelkesíti, csak akkor megy katonának, ha kötéllal viszik: tudja, hogy neki ugys mindegy. És Európa sajtója megbotránczik azon, hogy a spanyol állam egységét bántják, de nem botránczik meg azon, hogy a néget bántják. A humanitás mozzanatát tehát Európa ép oly szabadon magyarázza, mint amilyen álnokul magyarázza Amerika. Kár is volt e naiv szót fölvetni akkor, midőn komolyabb történeti érdekek vannak koczán.

A szegény néger, akivel nem törődik senki, mint mondottuk, most már egészen odaitélhető Amerikának, mert ha Spanyolországnak győzelemre volna reménye, akkor a mexicói öbölben már régen dörögnének az ágyuk és fölösleges volna Don Carlosnak megható parancsa, mely a zászló alá küld minden fegyverfogható spanyolt. Ebben a jobbik esetben már elintézte volna az ügyet a legitím uralkodó. Valóban Amerikáé lesz hát a szegény néger.

De miért nem sajnáljuk Spanyolországot is, mikor sajnáljuk a szegény néget és mikor a Spanyolországgal való rokonszenv ez idő szerint vezérmotivum Európában? Azért nem, mert Spanyolország a politikai hibák egész sorozatát elkövette; egyrészt a liberális kormányzat jegyében megadta az autonómiát, másrészt a katonai kormányzat jegyében a spanyolok tényleges privilegiumaival és az adópréssal ellensúlyozta az autonómiát. Ez utóbbival tehát csak siettetette azt, aminek be kell következnie, ha egy gyarmatországnak alkotmányt adnak. A

gyarmati politika, mivel tulajdonképpen erőszakos foglaláson, tehát erkölcs-telen alapon tartható fenn. Azért van benn abban a szóban, hogy „gyarmati helyzet” az abszolútizmus fogalma szintén. Valóban például Britania nem szándékozik kelet-indiai parlamentet teremteni és Németország is messze van a kameruni parlamenttől. Egy tengerentuli hatalom paktálhat apró zsarnokokkal, dolgozhatik más eszközökkel, de a rablómorálban következetesnek kell lennie. Spanyolország tehát már másfél évtizeddel ezelőtt kezdte elveszíteni Kubát, akkor, amidőn megszűnt következetes lenni. Ez idő óta a tropikus gyarmatország feltartóztatlanul rohan a szabadságharc és a szabadulás felé. Így akarta ezt maga Dandin-Spanyolország, a züllött Calatrava-lovag, ki most részvétet keres és ennél még merészebbet is, pénzt tudniillik.

De hát rokonszenvünk akkor Amerikáé talán? Azé sem. Az Egyesült-Államokban a hipokritaság dözöl. Humanitásuk tudvalevőleg hamis czéger és plutokráciájuknak takarója csupán; a mexikói öblön akarnak uralkodni és a háborupárt tulajdonképpen erős pénzpárt. Mert a flottafőlszereléstől pénzt, a háborútól pedig árfolyamemelkedést várnak, különösen a vasutherczegek. Mindez tudvalevő dolog és az, hogy az Egyesült-Államok csakugyan meg fogják hagyni Kubának alkotmányjogi függetlenségét, az sem bizonyítéka az önzetlenségnek. Az erre való utasítás világosan megvan Machiavelli

Gyermeki levelek.

— Forgó bácsi gyűjteményéből. —

Írta: Agai Adolf.

Hosszas írói pályámon volt idő, midőn a hetet egy porcióztam ki magamnak, hogy az elejét mint Forgó bácsi, a gyermekvilágnak szántam: a derekán, mint Porzó, szómat az édes leányokhoz s a még édesebb asszonyokhoz intéztem s csak a hét végén kötözködtem a tüskés férfakkal mint Csicséri Bors.

Valami ösztön, melyet magamnak megmagyarázni nem tudok, hajt rá, hogy amidőn apró olvasóimnak írok: öreg betűt vessek, mintha nekik a kéziratomból kellene a meséket s verseket kibetűzniök. A hölgyek részére mártott papirost teszek magam elé, új tollat tűzök a számba s lehetőleg takaros írásra törekedem; míg végül férfuraiméknak olyan vadul s kuszan subintom oda az írást, hogy csakis az én régi szedőm bírja elolvasni s akárhányszor ő vezet nyomra a saját vadonomban.

Az édes leányokkal és a még édesebb asszonyokkal foglalkoznom: ettől elült már az én korom. Ami édeset mondhattam nekik életben, mind elzengtem s ami meg néha-napján kései virág gyanánt hajt ki szívemből; az már csak lepréselni való szentenczia s nem feltűzni való bokréta.

De változatlan, ha lehet fokozódó harci kedvvel állok ki a politikai arénára; míg az

isteni példán megindulva, folyton buzgó szeretettel engedem magamhoz a kisdedeket.

Innen-onnan harmincz éve szerkesztem a „Kis Lap” című gyermeki ujságot. S ez évek alatt semmi sem nyújtott nekem annyi tiszta örömet, mint ez a foglalkozásom; s ha volt: egy sikerem sem adott akkora elégtételt, mint az, melyet a gyermekvilágban értem el. Az is igaz, hogy erős grámolitóm voltak e vállalatomban az édesanya, a nagymama, a néni, az összes női atyafiság, sőt némelykor egy-egy apa és bácsi is, aki nem féltette méltóságát attól, hogyha, mint az Olymposz istenei, ő is néha-napján alászáll a porba, játszani a kicsinyekkel.

A szerkesztő s a gyermeki világ között való viszonyt a rokoni szeretet diapasonjára igyekeztem hangolni, hogy az én apró népeim legott bizalommal forduljanak felém. Pátriárkálisan tegezem, akár herczegnek a leánykaja, akár falusi mesternek a fiacskája. És az is meglehet, hogy a főségnak vegyül is bele valamelyes színe, mert a tekintélytartás erős nevelőeszköz.

Ha e hosszú pálya, az immáron ötvenhat kötetre szaporodott lap történetét el akarnám mondani, egy ötvenhetediket köllene írnom: amire, tekintve a gyermeki lételekben tett fölfedező utaimat s észleléseimet, érdemes is volna.

Ezuttal az én kis olvasóim leveleit foglalkozom.

Ezekből természetesen csak olyanokat

gyűjtöttem össze, melyeket igazán a gyermeki lélekből fakadt, őszinte nyilatkozásokul ismerem föl; amelyeket sem a mama, sem a nevelőkisasszony nem szerkesztett s úgy mondott a fiucska vagy lányka tolla alá.

Megjegyzem még, hogy, ami a „souverainességgel” velezár: nem vagyok amolyan kényeztető bácsi. Igyekezem szigorú nevelőnek lenni. Regulát tartok olvasóim között, megkövetelem a takaros írást a tiszta papiroson s különösen hibáztatom, ha a levél „rojtosszerű” vagy pöcsétes, aminek népeim körében immáron félelmes híre is keletkezett. Persze, az intést minden újabb olvasómnál, akit a házi nevelés nem tartott szükségesnek figyelmeztetni erre a vétségre, megismételem. Mégis, a hanyag levelek száma fogytán fogy. A gyermekek közt van hagyomány: az idősebb testvér, aki a „Kis Lap”-ból kinőtt, az örökét elfoglaló öcsének, húgának ugyancsak a lelkére köti, hogy „tisztá levelet írjon”. Közli vele, mint az elhagyott játékok.

Ebbeli szigorúságomat azzal a példázással támogatom, hogy az ember, ha látogatóba megy, különösebb gondot fordít a ruházata tisztaságára.

A legtöbb levélke, kivéve a „hivatalos részt”, — megfejtések, apró munkálatok — tele van halálkodással, a szeretet és ragaszkodás jóleső bár, de nagyon egyforma aradozásával. Az évszak szerint, külön kedveskedésül, foglaltatik egyik-másikban korai vagy kései ibolya-szál, ügyesen beragasztott piczi bokréta,

ötödik fejezetében: az amerikai államférfiak úgy látszik figyelemmel kísérik a rozzant Európa szellemi múltját: „Az olyan országokat, amelyeknek előbb alkotmányuk volt, úgy lehet megtartani, ha meghagyjuk a saját törvényeiket, megelegszünk az adóval (Amerika ezt a gazdasági előnyök nevével illeti) és az uralmat a helyi oligarchiára bizzuk.” Az Unió tehát csak nem akar tovább menni Machiavelli-nél és ugyan ezért rokonszenveznek vele a világ?!...

Az ágyudörgést megelőzőleg valóban csak az európai diplomácia viselkedése fejezi ki a két hadakozó félle szemben az igazságot. Az európai diplomácia hallgat. Nézi, hogy az erős és ügyes bandita nekimegy az elgyöngült és ügyetlen banditának. A háttérben pedig ott van a szegény néger, aki tudja, hogy neki ugyanis mindegy. És ha neki mindegy, akkor igazán nincs ok a közbelépésre.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órákor ülése van.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház alig másfél óra alatt egész sor jelentést intézett el, pedig előzőleg a delegáció tagjait is megválasztotta, még pedig egészen a pártközi jelölés alapján. (A névsort már tegnapielőtt közöltük.) Minden vita nélkül vette a törvényhozás tudomásul a könyvtári és a gazdasági bizottságnak egy-egy jelentését, szó nélkül járult hozzá a konzuli illetékek szabályozásáról szóló javaslatához is, míg a Középduna szabályozásáról szóló javaslatot Örley Kálmán rövid referálása után fogadta el. Sora került volna még a számvizsgáló bizottság egy jelentésének is, de ennek az előadója megfeledezett az ülésről.

Szilágyi Dezső egy darabig kutatta, aztán haragosan szólt:

— Ha az előadó ur nincs itt, akkor ezt a tárgyat a holnap ülése napirendjére tesszük át!

A holnapi ülésben egyébként a képviselőház megkezdi már a kongrua-javaslat tárgyalását is.

Uj kodifikátor. Nagyon szabású államférfiak és tudósaink, kik törvénykönyvünket műveikkel és alkotásaikkal gazdagították, újra szaporodtak egygyel. A kereskedelmi minisz-

tertől a biztosítási törvény előkészítését és megalkotását átvette Erdély Sándor igazságügyi-miniszter és a kodifikálással Lévy Lajos fiatal képviselőt bízta meg.

Igazi magyar dolog. Ellenzéki entrefilet-kből csöndes szincerezálás hangzik ki. Hogy mint lesz és hogyan lesz azzal a kiegyezéssel. Az entrefilet-írók elkezdnek okoskodni: a provizóriumban ki van kötve, hogy a kiegyezési javaslatokat május elsejéig az osztrák és a magyar törvényhozás elé kell terjeszteni. Április 21-én vagy 23-án tehát (ez a terminus szivárgott nyilvánosságra) Bánffy be fogja terjeszteni a javaslatokat. Thun is. Néhány nappal később pedig megindulnak a delegáció tanácskozásai és eltartanak vagy három hétig, ami jó lesz arra, hogy időközben kiszüljön, vajjon keresztül tudja-e vinni Thun a kiegyezést vagy sem. Akkor aztán minden a Thun válaszára fogja. Ha megnyugtató, a magyar képviselőház az idén se kap nyári szünetet, mert orozója verejtékében tárgyalhatja a tizenhét darab javaslatot. Ha ellenben Thun nem tud garancziákat nyújtani, akkor a magyar képviselőházat őszig elnapolják, mert akkorra Ausztriában okvetlenül rendnek kell lennie. Lesznek tehát őszi tárgyalások, de lesz egyúttal nagy melege Bánffynak, mert őszszel már számításba kell venni a kalendáriumot is, amely ilyen kései időben nagyon kedves a szélbali manővereknek. Szóval — hangzik az entrefilet-okoskodás — Bánffy mindenképen bajban lesz... Ellenzéki entrefilet-kben ez nem olyan szokatlan jóslás, de az mégis igazi magyar dolog, hogy amikor egy válságos esztendőben az ország sorsa az, amely ide vagy oda dőlhet, az entrefilet-emberek csak azt nézik, hogy Bánffy fog ide vagy odadőlni.

Pártértekezletek.

Két országgyűlési párt tartott ma este értekezletet: a nemzeti és függetlenségi és 48-as párt. Mind a két értekezleten a kongrua-javaslat tárgyában tanácskoztak s azt általánosságban el is fogadták.

(A nemzeti pártból.)

A nemzeti párt Horánszky Nándor elnöklése alatt tartotta ülését. Első sorban a függetlenségi pártnak a Zelenyák és Zimándy-ügyben

átküldött átiratával foglalkoztak. A nemzeti párt a logikoményebb szavakkal ítélte el a két pap „gyalázatos rágalmaival” s az e tárgyban hozott határozatukat a függetlenségi és 48-as párt tudomására hozták.

Ezután a kongruajavaslatot tárgyalták. A javaslatot S á g h y Gyula ismertette és ezután gróf Apponyi Albert, Makfalvy Géza és Horánszky Nándor szólaltak fel, mire a párt általánosságban elfogadta a javaslatot, a képviselőházban azonban indítványozni fogják, hogy a javaslatot több elvi jelentőségű szempont figyelembe vételével leendő átdolgozás céljából a bizottsághoz utasítsák vissza.

(A függetlenségi pártból.)

A függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferenc elnöklése alatt esti hat órákor tartotta meg értekezletét. Az elnök előbb is felolvasta Horánszky Nándor, a nemzeti párt elnökének Györy Elekhez intézett következő levelét:

Tisztelt barátom!

A nemzeti párt a mai esti értekezletén a következő határozatot hozta: „A nemzeti párt Kossuth Lajos emlékének tartozó tisztelet és kegyelet azon megsértésében, melyet a függetlenségi és 48-as párt folyó évi április 1-én hozott, határozatával a nemzeti párt tudomására hozott, megbélyegzésre méltó cselekedetet lát és csatlakozik azon felháborodáshoz, melynek a függetlenségi és negyvennyolcas párt fentebbi határozatában kifejezést adott.” Mídon a nemzeti párt ezen határozatot Veled, mint a függetlenségi és 48-as párt alelnökével és általában a függetlenségi és 48-as párttal megbízásomhoz képest kollegiális tisztelettel közölném, szíves tödvözzeltem vagyok, Budapest, 1898. április 14., tisztelő barátod, H o r á n s z k y Nándor, a nemzeti párt elnöke.

Ezután a kongrua-javaslatot tárgyalták. Hozzászóltak Kossuth Ferenc, Kiss Albert, Györy Elek, Thaly Kálmán és Meszlény Lajos. A párt végül egyhangulag a következő határozatot hozta:

A párt a javaslatot nem tekint ugyan olyannak, mely az 1898. XX. törvényekkel szemlének megfelelően, sem azon törvényeknek akár csak részleges végrehajtását képezhetné, mindamelllett ismervé az illető lelkészek és egyházak helyzetét és tekintve a bizottság által tett módosításokat, fenntartva továbbá a még szükséges módosítások előterjesztését: a törvényjavaslatot általában a n o s s á g b a n elfogadja.

A 6., 10., 11. és 17. szakaszoknál módosításokat fognak benyújtani a képviselőházban. A párt álláspontját a Házban K i s s Albert fejté ki.

(A néppártból.)

Itt említk meg, hogy a néppárt részéről gróf Z i c h y János fejté ki a párt álláspontját a kongrua-javaslat tárgyában.

vagy, elvart csere fejében, arczkép; ezenkívül a karácsonyi angyal-hozta festékes tábla koczkáiból merített naturalizmussal kiszinezett kék madárka, amint, piros ágon ülve, bele táto-gatja csőrét a napáldozat zöld sugaraiba; vagy pedig a vörös vadász fogja rá sárga puszkáját egy rózsaszínű medvére, amely nefelejték szemével mohón néz egy pontozott kék felhőskét, mely a mellékelt leírás szerint méhe-rajt ábrázol. Ezekből a művekből is van csinos gyűjteményem. Nem egy darab van benne, amely megigazolta a hozzáfűzött reménységemet, hogy „majd egyszer valamikor jeles művész válhatik belőled.” A „nagybányaiak” egyik erős legénye bizonyít mellettem.

A nagy tekintélynek azonban meg vannak a maga terhei. Minden válságos esetben az én ítéletemhez folyamodnak. A végzetnek titkos utjai, a sorsnak minden határozata, a természetnek csudás rejtelmek mind nyilvánvalók én előttem. És akárhányan közülök gyűjtik meg bajomat a Jézuska- és a golya-kérdéssel. A felvilágosodás tudniillik kegyetlenül pusztít sorakban, mert az ünnepekre hazatérő nagyobb diák, hogy kimutassa fölnyét, az „igazság” nevében halomra döntögeti apró testvéreinek legbajosabb tündérvárait. Minden ravaszágomat s kegyeletemet össze kell szednem, hogy a nagy elomlásnak utját álljam s a szerete gördülő törmelékéből újból fölépítgessem, anélkül, hogy a féltett, egyedül üdvözítő „igazság” ellen vétsek.

A gyermek sok édes hitét szétfosztja az

anyányi testvér is, a konyhai vegytan tilkaiba ártott nagy kislány, a „Borsszem Jankó” Tinikéje, akinek fejpárnája alól a gyanakodó Czenezi néni akárhányszor húzta már ki az odarejtett Zófiát, vagy valami egyéb tilalmas könyvet a gazdagon, helyesebben: buján burjánzó szerelmes irodalomnak.

A nagy szeretetnek is meg vannak a maga terhei. Valamiképen kifirtatták, hogy Forgó bácsinak a keresztneve János. Apa tudniillik emlékezik rá, hogy a „Vasárnapi Ujság” apró czikkei alatt (P á k h Albert idejében) sűrűn fordult elő ez a név. „Csak köszöntsed föl János napjára, gyerelem! Bizonyosan tudom, hogy annak hívják.” Amióta pedig S z i n n e y bácsi, az Athenaeum s a Pallas lexikonai, meg egyéb gyűjteményes és forrásművek az emberről lerántgatják a leplet: már a június 17-e sincs előttük bátorságban. A váltakozó évszakok és ünnepek szintén bő alkalmát szolgáltatják a kedveskedésnek. De nem csupán szóban ám. Nem irott malaszt a gyermek ragaszkodása. Régebben nem is tudtam hova lenni a sok bojtos házi sipkával, tulipántosra kivarrott papucsos, „emlényes” lapjelzővel, gyöngyházás fogvájó-tokkal s egyéb jeleivel a kegyeletes hűségnek. Addig tiltakoztam ellene, míg, ha végkép meg nem szűnt is, de csökkent a kézimunka-áldás.

A Fröbéli korból kinőtt fiuk meg, a szülék nevében, küldöttek vadat, halat s mi jó falat: mézet, gyümölcsöt, sajtot — apa vadá-

szati mesterségének, mama háztartási tudományának minden remekléseit — amíg ennek is utját kellett állnom, mert előfordult nem ritkán, hogy fogoly, fáczán, fajt és hal, a régebben még lomhább postai eljárás következtében, oly állapotban jutott el hozzám, hogy Arábiának minden fűszerszáma sem bírta volna jószagura váltani a szives ajándékot.

A ragaszkodásnak mind e jele között legdrágább, legértékesebb és legérdekesebb nekem a l e v é l. Nehezemre is esik válogatnom a jókora csomóból.

Elsők persze az ujak, a bemutatkozók. A legtöbbje, ha már tollfogható, kötelességének vallja közölni velem naczionálját, s ígérve szorgalmat, arra kér: fogadjam szívesen a „Forgó bácsi hadseregébe”, vagy a „Kis Lap zászlaja alá.” Ekkor aztán megerednek a há-lálkodó és köszöntő levelek, sokszor azzal a bizalmaskodással, amelyet gerjeszt s néha nagyra is nevel adott válaszaimek enyelgő hangja.

... az Isten tartsa meg nekünk kedves Forgó bácsi addig míg kis öcsém és én szakálás férfiak leszünk, de mit beszélék! — tartsák meg addig boldogságba, hogy az én nokáim is gyönyörködjenek az ő élvezetes Kis Lapjában. Éljen!!! Szeretettel maradunk szorgalmas hivei

P e — l Gyuri és Miklós.

Azóta, hogy ezt irták, meglehet, hogy csakugyan szakállas férfiak is már, vagy leg-

KÜLFÖLD.

Az ifju törökök mozgatódása. A török reformerek és a konzervatívok csendes háborúja folyvást tart. Hiába iparkodik a török ó-konzervatívpart az ifju törökök reform-törvényeit elnyomni, a mozgalom sokkal inkább el van már terjedve, hogy sem a pusztán rendőri intézkedéseknek nevezetesebb eredménye volna. Ujabb ismét nagymennyiségű ifju török-párti röpiratot és hírlapot terjesztettek el a lakosság körében, sőt lázító plakátokat is ragasztottak a mecsetek falára. A rendőrség sok helyen házkutatást tartott és többeket letartóztatott. Feltűnő, hogy ép a jómodu körökben történtek a letartóztatások; így elfogták Mustafa és Salih effendi lelkészeket, Kiazim bég ügyvédet és néhány tisztet, kiknek nevét utokban tartják. A nyomozás eddig semmit sem derített ki.

Oroszország Ferdinand ellen.

Pátervár, április 12.

Néhány bolgár emigráns katonatiszt visszatért Szófiába, visszakapta rangját, s ezzel be van fejezve a kérdés, mely oly sokáig, persze csak látszólag, akadálya volt az orosz-bolgár barátságnak. Azt hittük legalább, hogy ez így van. Most azonban váratlanul megtudtuk, hogy az emigránsok ügye még nincs befejezve.

Az oroszok az emigráns tiszték zömét nem engedik visszatérni Bulgáriába, míg a fejedelem és kormánya az oroszok által megszabott föltételeket pontosan nem teljesítik, ami az oroszok uralmának biztosítását jelentené a bolgár hadsereg fölött. Az oroszok legfőbb föltétele az, hogy a bolgár hadsereget a visszatérő emigrált tiszték vezényeljék.

Nem ily határozott alakban adják elő ugyan a föltételt, de ez a lényegen nem változtat. Ha a visszatérő tisztéket ugyanabban a rangban veszik vissza a hadseregbe, melyet mostolt társaik viselnek, így szól az orosz föltétel, akkor valamennyi emigrált tiszt ezredes és tábornok lesz, mert volt társaik ma már ilyen magas rangban vannak. És emellett még haduri parancsban azt is ki kellene jelenteni, hogy a rehabilitált tiszték őszinte, kitűnő hazafiak és jeles katonák.

Uj felhők jelentek meg tehát az orosz-bolgár barátság láthatárán. A helyzet már feszült s az orosz diplomácia már nyíltan is hangoztatja, hogy Ferdinand fejedelemben

bizni nem lehet, hogy az ő fejedelemsége Bulgária barátságának őszinte biztosítékát nem nyújthatja. Az emigráns tiszték visszafogadásának föltétele egyértelmű a bolgár hadseregnek orosz uralom alá leendő rendelkezésével, a a fejedelem iránt kifejezett bizalmatlanság pedig amaz óhaj nyílt kifejezése, hogy Ferdinándot detronizálni kellene.

Egyet azonban az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk. Az orosz diplomácia bizalmatlanságának főoka az, hogy a fejedelem nem kapott az emigránsok visszatéréséhez szabott föltételen és nem ígerte meg, hogy a visszatérőket tábornokokká fogja kinevezni. Az orosz diplomácia bizalmatlansága tehát fenyegetés, melytől ha megijednek, Ferdinand sorsa meg van pecsételve. És a mostani Sztoilov-kormánytól, mely az orosz barátságért már annyiszor megfellebbezett nemzetének méltóságáról, kitélik az is, hogy ugyancsak az orosz barátságért meg fog feledkezni a hűségről is, melylyel fejedeleme iránt tartozik és ráveszi a fejedelmet az orosz föltétel elfogadására.

Hogy a rehabilitált tiszték vezényelése alá került bolgár hadsereg, melyben a demoralizáció az ujabb időben hihetetlenül terjed, nem fog Ferdinándnak sokáig engedelmeskedni, az bizonyos.

Zola második pöre.

(Távirati tudósítás.)

Zola tehát ismét az esküdtszék elé került. Ezt az új pört a párisi lapok s velök együtt a szajnaparti közvélemény igen különbözően kommentálja.

A Zola-párti lapok azt a rendelkezést, hogy a pör tárgyalására a versailles-i esküdtszék delegáltak, a kard terrorizmusának nevezik, minthogy Versailles egyike a legnagyobb helyőrségi városoknak, ahol a polgárság a katonasággal szemben épenséggel semmi szerepet nem játszik.

És elvégre is nem lehetetlen, hogy bizonyos körökben, ahol a Dreyfus-ügyet egyszerűen el szeretnék temetni, épen azért örvendenek annak, hogy a par excellence katonaváros tette az új pör színhelyévé, mert ott talán még nagyobb pressziót tud a kard a civiltiségre gyakorolni, mindazonáltal mégis valószínűbb, hogy a hely megválasztásában inkább az vezette az igazságügyi minisztert, hogy el akarta kerülni a párisi botrányok megismétlődését. Annvirá együgyűeknek még sem tartják a párisi intéző köröket, hogy azt higgyék róluk, hogy a Zola-ügyet holmi kard-ésörtetéssel és hazafias frázisokkal ismét el lehet tárgyalni.

A „Siécle“ leleplezései után ez egyszerűen lehetetlen.

Ki tudná megítélni ezeknek a leleplezéseknek a valódi értéküket; csak az világos, hogy az Esterházy-párti lapok és az általuk befolyásolt közönség rendkívül sajátságosan viselik magukat gróf Casella, a híres olasz vivómesternek kellemetlen kijelentései után.

Daczára annak, hogy Casella egyenesen árulónak bélyegzi Esterházyt, a hecczlapok ugyancsak óvakodnak attól, hogy a vitórral és a karddal egyaránt félelmetesen jól bántani tudó Casellát valamely erősebb kifejezéssel megsérték. Hiába, a leghazafiasabb bőr is súlyt helyez arra, hogy ne támadjanak rajta „folytonossági hiányok“.

És Walsin-Esterházy, a bátor legény, aki kijelentette, hogy a pör eldőlte után egymaga tízezer zsidót fog fölkoncolni, gróf Casella irtózatot vádjaival szemben az abszolút némaság ködébe burkolódzott, amelyből csak ma lépett ki egy kissé, kijelentvén egy szerfelett üres nyilatkozatban, hogy nem találja érdeemesnek azokra a vádakra reflektálni.

Az sem utolsó dolog, amit a hadsereg legfőbb vezetői művelnek.

A kémkedést és a hazaárulás vádját a legerélyesebb módon az arcába vágták a különben is gyanús Walsin-Esterháznak a francia törzstisztnek és a hadügyi kormánygyűlés, mintha mi sem történt volna. Se sajtópört nem indít a „Siécle“ ellen, se vizsgálatot Esterházy ellen. Panizardi pedig, a főtanu, még mindig Párisban van és teljesíti a katonai attaché teendőit az olasz nagykövetségben, melynek főnöke gróf Tornielli, az igen előkelő diplomata, az olasz-francia viszonyok kényességére való tekintet nélkül, egy szó kifogást sem tett alárendeltje, Panizardi, tanuskodása ellen.

A francia kormány az önfentartási ösztön szavára hallgatva, az új Zola-pör-tárgyalását május 23-ára, tehát a választások után való napra tűzte ki, nehogy a választások alatt a Dreyfus-ügyet politikai célokra felhasználják, de ezzel sem ért el semmit, mert a radikálisok és a szocialisták épen a Dreyfus-ügyből szerzett tapasztalatokkal agitálnak már is a legsikeresebben a kormány ellen.

Zola újabb czikke.

Ujabb gyalázatosságok czimvel Zola ma ismét cikket irt az „Aurore“-ba, amelyben újból a legkiméletlenebbül ostromozza a haditörvényszék eljárását, amiért vádjai közül csak azt emeli ki és inkriminálja, amely legkevésbé alkalmas arra, hogy a nyílt levélben foglalt állításait bebizonyíthassa.

alább ütöget már a bajszok s készülnek erősen a ministeri titkárságra.

Az igaz nevetem kérdik sokan, ami elől ki szeretek tért. De rám törnek ám!

... mert hiába tagadja F. b. kiletét, mink tudgyuk, aztat is tudgyuk, hogy Porzó bácsi is, apának van Palás lexikoma ot van az élet leírása a mama meg tánczolt magával egy bálba és szeretnének felköszönteni ... V—s Pannika.

Meg azok a szives meghívások! Némelyiknek egy-egy ethnografikus éle is van:

... papácska is örülni fogna a látogatásnak, mert habár ő porosz, mégis vendégszerető ... C—e Vilma.

Mennyi unszolás, biztatás, kedveskedés!

... mert mamácska nagyon szereti a vendégeket, inkább is jönnek hozzánk mint a vendéglőben. vinénk F. bácsit a szép nagykertekben s a hátsó kert mellett folyik el a maros az én kis kertecskeimet is megmutatnám magam készítettem jöjen el. U—cyl Leona.

Egy bemutatóközlő levélből:

... és vannak kitűnő agaraink, az egyik a „Czicza“ megnyerte most a szolnoki és nyiregyházi 1000 koronát és a nemzetközi 2000 forintos agrársverseny ... Van egy nagy bernáthegyi kutyánk Ripp, most már ismer minket kedves F. b.

F—y Edit.

Némelyike merő szerénység.

... sohasem gondoltam volna, hogy k. F. b. milyen kedves ilyen jelentéktelen gyermekekkel... habár már gyakran találkoztunk nyáljas emberekkel, de olyan nyáljasnak egyet sem találtunk. Nem is csodálom, hogy mindenki meg volt hatva barátságos volta miatt. B—s Laczi.

(Hm, hm! F. b.)

... én még csak 9 éves leányka vagyok és engem a kisaszonyi czim még meg nem illet.

P—m Mariska.

Ezt a kettőt azért igtatom ide, hogy az utána következők annál élesebben váljanak el tőle:

... kérem a szerkesztőséget valjon nem-e lehetne e a szallag úgy írva T. Cz. O—l Lajos urfi nak ... mert mint lap előfizető eszt meg érdemelném.

A kis V. Eveline plane fennhéjázó!

... kérem Forgó Urat, legyen szives engem magázni, mert én nem vagyok aféle kis gyermek, kit tegezni lehet.

Megtudtam, hogy a kis tacsó, mikor ezt a levélkéjét megírta, épen nyolcz egy negyed éves mult.

A legtöbben nincsenek tisztában a czimezések sulya, az udvariaskodó megszólítás, levélbeli elköszönés való értéke s jelentése felől.

Akárhányan a „Nagyreményű F. b.“ czimvel és jelleggel tüntetnek ki (a kor takasának szives elengedésével) s így iratkoznak alá: „Nagyrabecsült kedves és hű olvasó!“ Az egyik így fejezi be sorait: „Maradok hű hozatója.“ Ennek a gyermeknek mindenesetre erősebb magyar nyelvérzéke van, mint annak, aki a „Vorzimmer“ és „Vortort“ mintájára megalkotta az „előfizetőt.“

Hogy előttem nincsen titka sem a földnek, sem az égnek, s hogy az én bölcselkedő elmémnek nincs miért álmodoznia az ég és föld között kóválygó rejtelmekről, amelyekbe az a boldogtalan dán királyfi belebukott, mivel hogy én minden rejtelmet (és rejtvényt) ki bírok hüvelyezni: ez az én kis olvasóimnak erős meggyőződése. A hamletkedő Gy. Zsigap. o. ezzel a kérdéssel szorongat:

... a hittan arra oktat: mindent amit a jó Isten teremtett, az ember javára és hasznára van teremtvé. Kíváncsi vagyok, vajjon igaza van-e a hittannak? Hát a legyenek, kiktől az ember undorodik, akik az ember körül szemtelenkednek, az egerek és patkányok ugyan milyen hasznot hajtának? Nagyon lekötelezve lennék, ha T. F. B. valamifelvilágosítást adna.

Persze, hogy kötelességem ilyenkor erősen megvédelmezni az Istenet, ami bizony némelykor nem olyan könnyű, mint gondolni tetszik.

Én tudjam továbbá, annak az új táncznak

A cikk így szól:

Az volt a szándékom, hogy az újabb tárgyalásig, amely a versaillesi törvényszék előtt fog végbemenni, teljesen hallgatni fogok. Ezt tartottam korrektnak és mindazt, ami mondani valóm van, bíráim számára tartom fenn. De azt az üldözést, amelyben részem van azért, mert az egyszerű igazságot kimondtam és csakis az igazság kiderítését követeltem, többé hallgatással nem mellőzhetem. Ama nyílt levelem, amelyet pár hónappal ezelőtt a köztársaság elnökéhez intéztem, nem volt egyéb a megbotránkozás felkiáltásánál Franciaország minden becsületes embere és az egész világ előtt.

S mit csinált azzal szemben a hadügyminiszter? 800 sornyi levelemből, mely tele volt igazán igazabb vádakkal és konkrét bűnesetek felsorolásával, tizenöt sort ragadott ki és emiatt állított esküdt-zsűk elé! Azok a rémes vádak, azoknak a számos igazságtalanságoknak a felsorolása, mind hiába volt, kerültek, mint a rémlátományt; hanem talált a miniszter tizenöt sort, amely legkevésbé sem volt alkalmas arra, hogy engem hepanaszoljon és amely nekem alkalmat bizonyítékaim betérjesztésére: ez képezte a per anyagát, hogy elítéltetésem minél biztosabban legyen kieszközölhető. Kisded játéka egyszerűen abból állott, hogy a törvényzikk betűje mögé rejtődött és csak a perbeidőzésben foglalt tizenöt sort inkriminálta, mely védekezésemet megbénította, sőt védekezési jogomtól megfosztott.

Ez az átkozott ámitás, amely az ellenem emelt vádban nyilvánult, ez az alávaló jezsuitikus és sötét procedura minden tisztességes embert megbotránkoztatott. A másik, most iudított per manőveré azonban csalás és szédelés dolgában messze felülmulja az előbbit, mert ott legalább a jogszerűség látszatát iparkodtak megőrizni és akaraton-kívül is nyitva hagytak egy ajtócskát, amelyen a világosság fénye mégis némileg behatolhatott, noha vészes következményekkel járt volna, ha a titkos okmányokra vonatkozólag intézhetünk volna kérdéseket, amelyek alapján Dreyfus, az ártatlan áldozat elítélése történt.

Most azonban még sokkal gondosabban ügyeltek arra, hogy úgy sujtassanak bennünket, hogy semmi irányban se mozdulhassunk. Jól és higgadtan megfontolt szemérmelenségre mutat az ellenem emelt újabb vád, amely az elsőnek is csak kivonata és összege — három sorra szorítkozik. Igenis, arra vetemedtek, hogy engem meglessenek és megfojt-

sanak anélkül, hogy hangot adhatnék. Az mondom, hogy a törvényszék elé idézésnek ez a módja nagyon hasonlít a közönséges orgyilkossághoz.

Ezekért Franciaország és az egész civilizált világ előtt denuncziálom ezt az újabb alávalóságot, melyet elkövetni merészelnék. Az egész vádból három sort emelnek csak ki. Miért? Miért nem ismétlik legalább a tizenöt sort? Azért, hogy lehetetlenné tegyenek minden védekezést a magam részéről és hogy jóhízeműségemet sem mutathassam ki. Az ilyen vád a bűnök legnagyobbikához tartozik. Önök nevetnek?... Nevetnek azon, hogy vádlott és védő most megkötözve és erőszakosan betömött szájjal kerül újból a törvényszék elé és nagy az önök nyugodt biztonsága, látván, hogy a semmitűző ítélete még sem jelenti a Dreyfus-per revízióját és hogy e per borzadályos titkai nem kerülnek nyilvánosságra még sem...

Óh, ne legyenek oly nyugodtak és ne örüljenek még: ki tudja, vajjon e három soron át nem a valóság fénye és az igazság világossága fog-e kitörni, amely, akármint erőlködnek, végtére minden viszontagság és árnány dacára mégis diadal-maskodni fog.

Egy harmadik Zola-per nagyon is lehetséges. Akkor aztán már csak egy sorról lesz szó és talán jobb volna, mindjárt csak egyetlen szóhoz ragaszkodni. Azt hiszik, hogy ily nyomorult kifogásokkal feltartóztatják az igazságot és hogy sikerük biztos, ha betömik a száunkat. Az örültek! Az igazságot senki sem bírja utjában megakasztani és megerősödve fog alból a hallgatásból kikelni, amelybe bennünket kényszerítenek. A letiport igazság elementáris erővel támad fel mindig, fel fog támadni utánam, ha elnyomnak is és erőszakot követnek el rajtam.

Talán ma, talán holnap, talán egy, tíz év múlva, de aztán mindazokat a pellengérré fogja szegezni, akik a hazugság és a jogtörésnek szószólói voltak.

Eddig Zola ezikke.

Az *Aurore* jelenti továbbá, hogy Zola és Perreux ma közölni fogják a versaillesi törvényszékkel abbéli szándékukat, hogy Zolanak az elnökhöz intézett levelében felsorolt tényeknek teljes bizonyítékát szolgáltatják. A vádlottak 128 tanut neveznek meg, köztük a külföldi követségek több tagját és kéri a Dreyfus Esterházy és Piquard-féle dossier-k előterjesztését.

Epen 16 darab kérdés. Van ezekben egy kis negédes selymaság is, mint sok cseperedő lánykában. A legtöbbsze persze ábrándos és vagy klastromba szeretne menni apácának, vagy az operaházba szegődni ballerinának. A vakációra hazatérő nagyobb diákok, főképen az egy-éves önkéntesek, ugyancsak megbolygatják szüziens nyugalmukban ezeket az apró szíveket. „Igaz-e, hogy vérszerinti rokonhoz nem szabad feleségül hozzámenni a leányoknak?” kérdi aggodva az egyik.

El nem marad persze a neheztelés sem.

... a „Kis Lap” ma jött kezemhez, midőn átlapozgattam, nevemet megtaláltam, de nagy sajnálatomra arcképemet nem találtam benne, kérem megmondani, hogy miért nem jött ki arcképem.

B—y Vilm a.

Mi okon várta a kis leány, hogy az arcképét közöljem, nem tudom.

... örvendtem volna, hogy ha F. b. csakis a legesekevényebb Karácsonyi vagy Ujévi ajándékkal megtisztelt volna, de seba, az embernek az életben sokszor azt nélkülözni kell, amit legjobban óhajtana. Remélem, hogy a jövő számban egy kis vigasztaló verset fog velem közölni. Tisztelettel maradok hő pártfogója

R—g Málv in.

Vigasztaló versikét küldtem is neki. Azt csak könnyebben teremtem ki, mint annyi ezer gyermek részére karácsonyi és ujévi ajándékot.

(Folytatása következik)

Panizardi mint tanu.

Berlin, április 14.

A „Localanzeiger”-nek jelentik Milanóból: Az itteni „Lombardia” című lap az olasz miniszterelnök egy meghitt barátjának tollából cikket közöl, amely szerint Német- és Olaszország már megelégették a Dreyfus-ügyet. Az olasz kormány valószínűleg fel fogja hatalmazni Panizardi-t, hogy az a Zola-perben mint tanu tegyen vallomást, amely alkalommal Esterházy őrnagy ellen megsemmisítő nyilatkozatot fog tenni a katonai attasé. Ezzel a hírrel szemben a „Temps”-nak azt jelentik Rómából, hogy az olasz kormány a barátságos viszony fentartása végett Panizardi katonai attasét visszahívja.

Zola beadványa.

Páris, április 14.

Zola a perrendtartás szakaszainak megfelelőleg a főügyészhez beadványt intézett, amelyben kijelenti, hogy a Dreyfus- és Esterházy-ügyekre vonatkozó tényeket egymástól elválaszthatatlannak tartja és azoknak bizonyítására szászharmincz tanu beidézését kéri. Zola azt követeli, hogy a Dreyfus- és Esterházy-per akta-csomóit, valamint annak a hirhedt bordereau-nak eredetijét felmutassák a tárgyalás alkalmával.

Spanyolország és az Unio.

(Távirati tudósítások.)

A konfliktus immáron a legveszedelmesebb stádiumba jutott. Mindkét fél pénzt szerez a háboru költségeire. Az Unio ebben a tekintetben nagy előnyben van az elgyengült Spanyolország fölött. Ott van pénz és hitel is elegendő, míg a büszke spanyol nemzeti aláírások útján akarja a szükséges összegeket előteremteni.

Az Unio kongresszusa 500 millió korona hadi adót és 2500 millió korona egyszeri hitelt akar megszavazni. Ők tehát feltétlenül könnyebben jutnak a pénzhez, mint Spanyolország s előrelátható, hogy leginkább ez a nagy egyenlőtlenység fogja a két küzdő fél ügyét eldönteni.

Az Unio képviselőháza heves jelenetekről felbeszakított, izgatott vita után 324 szavazattal 20 ellenében jóváhagyta a külügyi bizottságának többsége által elfogadott jelentést. A képviselőházi külügyi bizottság kisebbségének jelentését 191 szavazattal 150 ellenében elvetették.

Az utóbbi napok izgatott hangulata az alsóház legutóbbi ülésén viharosan tört ki. Alig hogy a külügyi bizottság határozati javaslatát olvasták fel, a radikális republikánusok felemelkedtek helyeikről és éktelen lármát csaptak, mialatt a többséget a legdurvább sértésekkel illették. Banditák! alávalók! hazugok! és hasonló kiáltások rohasztották a levegőt. A megsértettek feléjük rohantak és egy pillanat alatt a tanácskozóterem elkeseredett verekedés színhelye volt. Pofozkodtak, verekedtek és vastag foliánsokat vagdosztak egymás fejéhez, mialatt pokoli zaj és kiabálás hallatszott. Az elnök megparancsolja a szolgának, hogy csináljon rendet és a pedellus a verekedők közé keveredik és vállrintéssel akarja őket észretéríteni, de a verekedés hevében senki sem ügyelt reá. Jóideig tart a küzdelem, míg az agg Handerson tábornok erélyesen közbe nem lép. Fenyegetőleg emeli fel botját, köziből áll a verekedőknek és stentori hangon felkéri őket, hogy legyenek tekintettel a Ház méltóságára. Szavai hatással voltak. A verekedők eleresztették egymást és a tanácskozást folytatni lehet, de a kedélyek jósoká nem csillapodtak le.

A szenátusi bizottság többségének igen terjedelmes jelentése különösen kiemeli a Maine katasztrófáját és azt mondja: Bár azt az izgatottságot, amelyet az amerikai nép érzett, mi sem enyhítette, ez izgatottság megnyilatkozását elfojtotta mindaddig, amíg a vizsgálat ki nem derítette a katasztrófa okát.

szorodzsza, szörödzse, szarudzsán-e a neve? Utánjárásomba került, míg megüzenhettem az én Szt L—y Carla húgocskámnak, hogy az a táncz a „sir Roger” skót polka. (Ha az.) P—cs Olga meg ezzel faggat:

... s most ne haragudjék rám, ha valamit megkérdezek. Szabad-e kis leánykának lakodalomba menni a mamájával, ha már megtanulta a leczkét?

A sok kíváncsi s kételkedő közül azonban egy sem akadt, aki hetenkint annyi kérdéssel ostromolt volna, mint az én kis barátom K—k P a u l a. Igazi inquisitor. Mutatóba ideállítom egy levelét a sok közül:

... Használhatok-e árnevet? — Kit szeret legjobban? — Van-e még hó Budapesten? — Tud-e koresolyáznai a Bácsika? — Nős-e már a Bácsi? — Ha nős vannak-e gyermekei? — Mért nem tűz ki pályázatot? — Kik irnak a „Kis Lap”-ba? — Mikor ér véget a milimélium?...

(Ez persze viccz.)

... Hány gyűrűje van a Bácsinak? — Hol annak legtöbb aranyat? — Hány lakosa van Budapestnek? — Mi a legkedvesebb eledede? — Igaz-e hogy a Kanaánban tej folyt víz helyett?

(Nem hisz a szent-írásban a golyhó!)

— Tud-e a Bácsika zongorázni? — Mért a Bácsi Forgó Bácsi mért nem álló Bácsi, vagy mindég forog? — Küldhetek-e tót nyelvből magyarra fordított szindarabot? Feleletet kérek s várok.

A bizottság abban a véleményben van, hogy a „Maine” katasztrófája a spanyol hatóságoknak tudandó be, vagy pedig, hogy azoknak olyan súlyos gondatlansága folytán volt csak lehetséges, hogy az a gondatlanság már egyenlő a pozitív büncselekménnyel. A „Maine” katasztrófája csak egy láncszem az azt megelőző események láncolatában, amelyekről azt jőzán észszel elválasztani nem lehet.

Holnap elfogadják a szenátusban a bizottság jelentését és ez alkalommal még többen fognak beszélni, mint ma. A táviratok a legreménytelenebbül hangzanak. A háborus láz mindenütt növekedőben van. Még a kereskedői és pénzügyi körök is kívánják már a háborút, nehogy olyan türethetetlen helyzet támadjon, mint tegnap.

Az amerikai hecczlapok a leghihetlenebb hírekkel szítják még most is a háborus hangulatot. A legújabb szenzációs hírek az, hogy a spanyol tisztek Kubán a „Mayne” hajó katasztrófájának örömeire banketet rendeztek.

Lee tábornok tegnap több óra hosszat tanácskozott a tengerészeti hivatal főnökével, akire nézve teljesen nélkülözhetetlenek az ő alapos ismeretei a spanyolok kubai pozíciójáról. Lee Kuba azonnali annexióját követeli, semmi esetre sem akarja Kubát a felkelőknek átengedni, akiket nagyon jól ismer, mert legjobb barátjuk volt egy időben. A csapatok főfelügyelőjévé Miles tábornokot, stratégiai tanácsossá Hofield tábornokot, aki a polgárháborúban nagy nevet szerzett magának, Wasley-Merri tábornokot a Kubán operáló csapatok parancsnokává nevezte ki Mac Kinley. Közvetlenül a főparancsnokság alá lesz rendelve Lee tábornok.

A helyzet Spanyolországban.

Madrid, április 14.

A Fabra-ügynökség jelenti: A regenskirályné elnöklése alatt tartott minisztertanácsban Sagasta miniszterelnök ismertette az Egyesült-Államok magatartása által teremtett helyzetet és kifejtette, hogy a kormány az ügyek állását igen komolyan tartja. Ajánlatos, hogy siettesék a spanyol kamarák összeülését, hogy a nemzet képviselői utján kifejezzék akaratát és a kormány a nemzettel egyetértőleg cselekedhessék. A regenskirályné jóváhagyta a kamarák összeülésének siettetését és a minisztertanács a királyné elé terjesztette az erre vonatkozó dekretumot, amelyet a hivatalos lap holnap fog közzétenni. A dekretumot a kamarák sürgős összehívását igazoló nyilatkozat fogja megelőzni.

A regenskirályné elnöklése alatt tartott minisztertanács után a miniszterek a külügyminiszteriumban értekezletre gyűltek össze és elhatározták, hogy a nagyhatalmak képviselőihez jegyzéket intéznek, amelyben közlik a minisztertanács határozatait és ismertetik a helyzetet.

A nemzeti gyűjtés élére a regenskirályné fog állani. Az összeg, amelyet alá fog írni, még ismeretlen.

Madrid, április 14.

A mai minisztertanács után egy miniszter a Fabra-ügynökség képviselője előtt kijelentette, hogy az Egyesült-Államokkal támadt konfliktusban a döntés közel áll. Spanyolország — ugymond a miniszter — nyugodt, mert jogára és ügyének igazságára támaszkodva minden lehetőt megtett, hogy a háborút elkerülje. Spanyolország készen áll területének és becsületének megvédésére. Ha az Egyesült-Államok végrehajtó hatalma szentesíti a kongresszus határozatait, Spanyolország készen minden eshetőséggel szembe szállani.

Páris, április 14.

A Havas-ügynökségnek jelentik Madridból: Martine z C ampos tábornagy egy hirlaptudósító előtt kijelentette, hogy ő kész hazáját szolgálni mindenütt, ahová állítják. Tudja meg mindenki, hogy a helyzet komoly, hogy nyugodt legyen mindenki, nármint határozottnak is.

Madrid, április 14.

A lapok a háborút elkerülhetetlennek tartják. A Washingtonból legutóbb érkezett hírek nagy izgatottságot idéztek elő és fölkeltek a spanyolok egyhangú tiltakozását az ellen az állítás ellen, mintha a „Maine” katasztrófáját spanyol tisztek okozták volna. Kijelentik, hogy be tudják bizonyítani, hogy a havannai kikötőben sohasem raktak le aknákat. A hivatalos lap holnap közzéteszi a flotta szaporítását célzó nemzeti gyűjtés megindítására vonatkozó dekretumot.

Valenciában nagyon ellenséges tüntetést rendeztek a kormány ellen, amelyet a rendőrség nagy erőfeszítéssel volt csak képes elfojtani.

A harc a tengeren.

Az európai hadi tengerészetek körében feszült várakozással tekintenek az esetleges amerikai-spanyol tengeri háború elé, minthogy a modern tengerészet vívmányai ezuttal kerülnek az első komoly próbára.

Már a japánok is felhasználták a Jalu folyam mellett vívott csatájukban a legújabb találmányokat, csak hogy az ő ellenségük tulajdonképpen nem számított. Ezuttal azonban először áll szemben két olyan ellenfél, amely hatalmas hadi tengerészeti eszközök felett rendelkezik. Az északamerikaiak és spanyolok a technika legújabb vívmányaival vetekszenek. Az Uniónak most oly kitűnő páncélos hajói vannak, amelyeket össze sem lehet hasonlítani az eddigi tengeri háborúkban használt hadihajókkal. A spanyol-amerikai háború tehát az egész világot feszült izgatottságban tartaná, mert az első próbája volna ez az óriási technikai haladásnak, amelynek hatását eddig csak sejtjük, azonban még nem ismerik.

Svájcz közbenjárása.

Bern, április 14.

A nemzettanácsban J o o s (Schaffhausen) megokolta indítványát, amely felhívja a szövetségtanácsot, hogy ajánlja fel közbenjárását Amerikának és Spanyolországának.

Decurtius tiltakozik a szónoknak a pápa közbenjárásáról tett megjegyzése ellen.

Ruffly szövetségi elnök kijelenti, hogy bármennyire óhajtja is a szövetségtanács a béke fentartását, nem tartja állásához valónak azt, hogy ebbe az ügybe beleavatkozzék.

Az indítványt erre valamennyi szavazattal az indítványtevő ellenében elvetették.

TÁVIRATOK.

Bismarck vejét elítélték.

Hamburg, április 14. A bíróság Rantza u grófot, Bismarck herceg vejét, mert január 2-án Friedrichsruhében nyilvános sértést követett el Brunns felügyelő ellen, 50 márka pénzbüntetésre és arra ítélte, hogy az ítéletet, saját költségén közzé kell tétetnie valamelyik hamburgi lapban.

A régi és az új attaché.

Róma, április 14. Umberto király ma Pott ezredes osztrák-magyar katonai attachét bucsukihallgatáson fogadta. Gróf Marenzi al ezredes, az ujonan kinevezett katonai attaché ma érkezett ide.

Oroszország új hadihajói.

Szent-Pétervár, április 14. A hivatalos „Kronstadtsky Westnik” szerint elhatározták, hogy a „Pereswet” mintájára három páncélos hajót építtetnek Szent-Pétervárt a Keleti tengeren való szolgálattételre, mely hajók mindegyike 12675 tonnás lesz és négy tizhüvelykes ágyúval lesz felszerelve. Megrendelnek továbbá és pedig valószínűleg Crampnál Philadelphában, egy vagy két 13,000 tonnás páncélos hajót Cramp tervei szerint 12 hüvelykes ágyúkkal és néhány kis torpedó-naszáduzót angol mintára, valamint Nikolajevben

egy 8000 tonnás gyorscirkáló hajót a „Vulcan” angol cirkáló hajó mintájára. Végül megkezdik legközelebb Szt.-Pétervárt egy akna-elhelyező építését 1500 tonna tartalommal.

Montenegro pénzügyei.

Ragusa, április 14. A montenegrói pénzügyminiszter, Matanovic, legközelebb Bécsbe megy, hogy az osztrák Länderbankkal és az osztrák földhitelintézettel, amelyekről a montenegrói kormány régebben kölcsönt vett fel, tárgyalásokba bocsátkozzék a fizetési határidő meghosszabbítása céljából. Ezt a kölcsönt az eredeti feltételek szerint tízenkét évre vették fel és Montenegro most azt szeretné, ha husz év alatt törleszthetné az összeget. A fejedelemség az osztrák bankok eddig tanúsított előzékenységének köszönhető, hogy nem vált szükségessé az idegen pénzügyi ellenőrzés. Midőn ugyanis Montenegro néhány hónappal előbb Olaszországban 5–6 millió lira kölcsönt akart felvenni, az ottani bankárok kijelentették, hogy csak oly feltétellel adják meg a kölcsönt, ha Montenegro aláveti magát a pénzügyi ellenőrzésnek. Az ellenőrzést az olasz miniszterelnökön kívül a hitelezőknek egy állandó képviselője teljesítette volna.

A román hadügyi kölcsön.

Bukarest, április 14. A Berendey hadügyminiszter által kért husz millió frank rendkívüli hitelből két milliót a tartalékcsoportok felszerelésének és élelmezési készleteinek kiegészítésére, négy milliót két dunamonitor és három torpedóhajó bevásárlására, 1,450,000 frankot a főváros erődítési munkálatainak befejezésére, hét és fél milliót kaszárnyák építésére, a többi 15 ezer Mannlicher-fegyver, 2000 tüzérségi és 3000 lovasági kard beszerzésére fogják fordítani.

HIREK.

Uj regényünk.

A legközelebbi napokban új regény közlését kezdjük meg. Egy híres-nevezetes angol írónének: B. M. Crokernek legújabb munkáját mutatjuk be olvasóinknak, akiknek bizonyára nagy gyönyörűségére lesz a két-kötetes rendkívül érdekes munka. Címé:

A MILLIOMOS.

Angol-indiai regény, mint Croker minden munkája, amelyeket széltében-hosszában az egész világon egyre nagyobb érdeklődéssel olvasnak. A mesés szöveg érdekessége, az idegen világ rajzolása és mindenképp az a találó gúnny, amelylyel az angol író né embernek nevetség gyengéit leírja, remélhetőleg sok élvezetet fog szerezni olvasóinknak. Tárnya egy fiatal milliomos szerelme, aki hazájától messze, távol idegenben találja föl ideálját. A regénynek főalakjai rajta kívül asszonyok, akik egymással vetélkednek a legnagyobb és a legkisebb dolgokban egyaránt, csak az a vágyuk, hogy egymást minél inkább bosszanthassák és szinte az az életcéljuk, hogy egymást lefőzék. Ebben a környezetben, melynek leírása csupa meglepően kitűnő megfigyelésre vall, két életre, nő és diadalmaskodik a milliomosnak egy szegény leány iránt való szerelme. A regény kifejlődését érdekes epizódok kísérik, melyek a nevezetes angol író általánosan ismert művészetével vannak megírva. Uj regényünk mulatságos, érdekes és tanulságos.

Figyelmeztetjük tisztelt előfizetőinket, hogy a lapot a fűrdő-szezon alatt mindenhol — rendelkezésük szerint — szívesen utánuk küldjük, akárhányszor változtatják is tartózkodási helyüket. Csak arra kérjük, hogy velünk mindenkor a pontos címeket idejékorán — egyszerű levelezőlapon — közölni szíveskedjenek, nehogy a lap pontos küldésében fennakadás lehessen.

Azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, kérjük, hogy a megújításról sietve gondoskodni szíveskedjenek.

A kiadóhivatal.

— **Gyermeki levelek.** Négy-öt számra terjedő cikksorozatot kezdünk meg mai tárcánkban, amelyre külön, e helyen is felhívjuk az olvasó szíves figyelmét. A gyermeklevek kitűnő ismerőjének és buváranak, a g a i Adolfnak gyűjteményéből valók ezek a levelek s ő kíséri magyar-rázó sorokkal az ő ösmert és kedvelt modorában. Harminczesztendő szorgalmas gyűjtésnek és buvárodásnak eredményei ezek az apró levelek s aki végig elolvassa, bizonyosan meg fog győződni róla, hogy érdemes volt harmincz esztendeig gyűjteni, válogatni. Mennyi báj, mennyi édesség, mennyi aranyos naivitás és kedves érettség! Nincs az a nagy író, akiben annyi báj és kedvesség legyen, mint ezekben az apró, gügyögő kis levéliröcskékben. És hányan lesznek olvasóink között, akik olvasva ezeket az apró levélkéket, hirtelen megakadnak egyen, öröm fogja el őket, s felkiáltanak: „Hisz ezt én irtam, most husz éve!” Tíz-husz esztendő visszamelékezés, ilyen nem remélt viszontlátás öröme nem egyre vár olvasóink közül. S még egyre ohajtunk itt figyelmeztetni. Mutassák meg, olvassák el ezeket a kedves levélkéket odabaza az apró jószágoknak is, akik még maguk nem olvasók az „Országos Hírlap”-ot. Őket is nagyon fogja érdekelni a sok apró levélke, a mása azoknak aminőket majd ők fognak írni a gyermekvilág kedvencének, az apró körökben is népszerű Forgó hácsinak.

— **Deák Ferencz egy ismeretlen levele.** Debreczeni levelezőnk Deák Ferencznek eddig aligha ismert levelét közli velünk, amelyet a h a z a b ö l c s e 1848. június 22-én intézett Debreczen város közönségéhez országgyűlési képviselővé történt választása alkalmából. A debreczeni hatvan-piacz-utcái, akkor harmadik, ma második választókerület, 1848. június 14-én egyhangulag s közfelkiáltás útján Deák Ferencz igazságügyminisztert, 1845. május 19-ike óta a város díszpolgárát választotta országgyűlési képviselővé. Azonban Deák nem fogadta el a debreczeni mandátumot. Erre vonatkozik az itt szöszertint közölt levele:

Igen tisztelt sz. k. városi község!

Mennyivel élénkebb örömet gerjesztett bennem a magyar alföld ősi, tősgyökeres fővárosának, a romlatlan magyar nemzetiség tűzhelyének, Debreczennek azon kitüntetés s megtisztelő figyelme, miszerint engemet országgyűlési képviselőjévé választván, a bizodalomnak azon legbecsesebb nemével ajándékozott meg, mely szabad alkotmányos országban minden alkotmányosan érző polgárra nézve a legszebb megbecsülés: annyival inkább fájdalom, hogy a kitüntetés bizodalom felhívását elfogadnom nem lehet. Kedves szülőföldem, Zala, melyet már más alkalommal is képviselni szerencsém volt, azon vidék, melyben életem legnagyobb részét töltöttem, mely láta bölcsőmnek ringását, melyhez a legszorosabb, legszentebb lánczok kapcsolnak, — parancsolt újra velem s követévé választott. A kegyelet ezen érzelmének, a gyermekkor óta szakadatlanul edződött szoros baráti s rokon kapcsolat ezen szent kötelességének tulajdonítsa a tisztelt választó község, hogy nagybecsű felhívásának nem engedhetek s arra forró köszönetem kijelentésén kívül, csak azon ígérettel válaszolhatok, hogy legyek bár Zala vagy Debreczen követe, minden esetre szeretett hazánk követe leszek s ennek javára köröm s tehetségemhez képest munkálni, míg élek és mozgok, soha meg nem szünöm. Amit a közös haza érdekében jót és üdvöst szóval és tettel eszközölnöm sikerül, az egyformán szolgál a Duna és Tisza, a Mura és Hortobágy vidékének hasznára, mert egy hazában csak egy közérdek, egy végcél lehet.

Hazafiai őszinte tisztelettel maradván a tisztelt választó közönségnek

alázatos szolgálója
Deák Ferencz.

— **A Szent István-társulat új igazgatója.** K a p o i József, a Szent István-társulat új igazgatója, április 18-án foglalja el hivatalát a társulatnál. Az új igazgató az igazgató-választmányul egyetértően állapítja meg a társulat irodalmi programját. — Kapósi tiszteleterv volt kollégái, a fővárosi hittanárok és hitoktatók április 15-én, kedden, lakomát rendeznek a Virágcsokor-rendéglő külön termében.

— **Fazekas Mihály emléke.** Említettük, hogy április 17-én emlékezetes irodalmi ünnepélyt tart a debreczeni Csokonai-kör. Ekkor leplezik le Fazekas Mihály lakó és halálozási helyén a díszes emléktáblát, amelyvel a Csokonai-kör kegyelete teszi külsőleg is maradandóvá „Ludas Matyi” halhatatlan szerzőjének emléket. A Csokonai-kör ez ünnepélyre a következő meghívót küldte szept:

Fazekas Mihálynak, a „Ludas Matyi” halhatatlan szerzőjének egykori lakó- és elhalálozási helyét (Debreczenben piacz-utca — szám, jelenleg az ipar- és kereskedelmi bank tulajdonát képező ház) Tóth András szobrász által készített emléktáblával jelöli meg a Csokonai-kör, melynek 1898. évi április hó 17-én, vasárnap tartandó leplezési ünnepélyére a kör tagjait s a nagy közönséget tisztelettel meghívja a Csokonai-kör elnöksége.

Az ünnepély sorrendje: 1. Himnusz. Énekli a debreczeni dalegylet. 2. Emlékbeszédet mond Géresi Kálmán. 3. Ludas Matyi szülőháza, költemény, írta és előadja Benedek János. 4. Emléktábla átadása. Széll Farkas, a Csokonai-kör elnöke által a háztulajdonos ipar- és kereskedelmi bank igazgatósága részére. 5. Csokonai dalek. Énekli a debreczeni dalegylet. Az ünnepély kezdete délelőtt 11 órakor.

— **Személyi hírek.** Gróf Szapáry László kormányzó ma öccsre, Pál gróf kíséretében Fiumébe visszatért. — Károly István főherceg családjával az Ossero yachttal ma Fiuméba érkezett és jelen lesz holnap reggel a pályaudvaron a román királyi pár megérkezésénél.

— **Az olasz és a görög stíl Hajdu-Böszörményben.** Bocskay híres városában nagy harc folyik mostanában, persze nem karddal, csak tollal, tintával. De a harc épen olyan elkeseredett, mintha tinta helyett vér folynék. A hajdu-böszörményi jó kálvinisták ugyanis elhatározták, hogy templomot építtetnek. A templom elkészült 100,000 forintért és a hajdu-böszörményiek most vették észre, hogy az olasz stílusban készült templomtestre a görög stílusban épült görög tornyocska olyan kicsiny, mintha egy elefánt fejére czilinderkalapot tennének. A jó böszörményieknek hiába bizonyítják, hogy van ugyan görög oszlop, de görög torony nincs, ők nem békélnek meg, hanem czikkeznek, gyüleseznek, perelnek és rombolni akarnak. A jelszó most Bocskay városában: Nagy tornyot a nagy templomnak. Az emberek pedig két pártra szakadtak: K i s t o r o n y p á r t és n a g y t o r o n y p á r t. Az odavalló evangélikus református eklézsia különben szakértőket hív most meg, hogy véleményét mondjanak.

— **Krétai hír.** A szegény Kréta nagyon szomorú állapotban lehet. Tavaly szárnyán hordta a hír, a dicsőség, most meg csak úgy elvélve említi a nevét. Rettenő kellemetlen dolog lehet ez a színesznők reklámjához szoktatott kis szigetnek. Most már csak sikkasztókkal kapcsolatban emlegetik. Ott fogták el P l a t s k o j Konstantin szófiai kereskedő S t e r i o nevű könyvvezetőjét, aki tavaly 700 forint elsikkasztása miatt Budapesten és Belgrádban is, sőt az egész Balkán-félszigeten hiába kerestek. Erről értesítették ma a budapesti főkapitányságot, nehogy tovább fáradozzék a rendőség a megszokott erőyes nyomozással. Mi lesz már most a szegény kis Krétával, ha hétszáz forintos sikkasztásokból szerzi tovább a hírnevét?

— **A ciszterciaták jubileuma.** A magyarországi ciszterciaták április 28-án, 29-én és 30-án nagy fényvel ünnepelik meg rendjük alapításának 800 éves jubileumát. Ezen a három napon a ciszterciaták rendházaiban és plébánia templomaiban délelőtt, délután isteni tisztelet lesz. Mindenik templomban kizárólag ciszterciaták prédikálnak. A tanító-ciszterciaták rendet Szent-Róbert francia apát alapította 1098-ban. Az első kolostor Burgundban, Dijon közelében, Cîteauxban — latinosan Cistercium — volt. A ciszterciaták-rend csakhamar meghonosodott hazánkban és főként III. Béla király pártfogolta a ciszterciatákat. III. Béla király, kinek feltalált csontjait, neje antiochiai Anna-földi maradványával együtt, ez év nyarán fogjuk ünnepiesen eltemetni a budavári Mátyás-templomban, alapította a maig is fennálló zirczi apátságot 1182-ben; ugyancsak III. Béla alapította a pilisi apátságot 1184-ben, a pásztói apátságot 1190-ben és a szentgotthárdi apátságot 1190-ben. A ciszterciaták-rend

hozta Magyarországra a csucsives, gót építési stílust. Azelőtt földmiveléssel, mocsarak lecsapolásával, erdők irtásával, állattenyésztéssel és házépítéssel foglalkoztak a ciszterciaták. Ők építették a péterváradit és számos hazai templomot. II. József császár eltörölte a rendet, de Ferencz császár és király újból visszaállította. A rendnek jelenleg 139 tagja van. Négy főgimnáziumot lát el tanárokkal és 15 plébániát adminisztrál.

— **A román papok ellen.** Marosvásárhelyről jelentik, hogy Maros-Szent-György község tulnyomó részének görög kath. román lakossága tegnap áttért a római katolikus vallásra. Az áttértek száma megközelíti a 300-at s áttérésüknek oka az, hogy oláh papjukkal egyáltalán nincsenek megelégedve, mert az egyházi adó és szolgálmányok czimén oly követeléseket támaszt, melyeket a lakosság sem megfizetni, sem teljesíteni nem köteles. Az áttérteket Máriaffy tekintélyes földbirtokos neje kisebb-nagyobb segélyben részesíti.

— **Temetés.** Nagy katonai pompával temették el e hónap 12-én a 17-es számú katonai kórházból kösdi L á z á r Sándor honvédezedest, a gyulai 2-ik honvédegyalozezred parancsnokát és több rendjel tulajdonosát. Az elhunyt szolgálatát még az egykori híres Don Miguel-ezredben kezdte meg, részt vett a custozzai csatában, majd a honvédséghez helyeztetvén át, évek hosszu során keresztül mint parancsörtszt J ó z s e f főhercegnek teljesített szolgálatot. Legutóbb a gyulai honvédezed parancsnoka volt és kiváló képességeit Vilmos német császár is elismerésben részesítette a mult év nyarán lefolyt hadgyakorlatok alkalmával, midőn őt a porosz vörös sasrenddel díszítette fel. Temetésén részt vettek József főherceg képviselőiben ki díszes koszorut is tétetett az elhunyt ravatalára, F o r i n y á k tábornagy, továbbá báró F e j é r v á r y Géza honvédelmi miniszter, L o b k o w i t z herceg tábornagy, hadtestparancsnok, B e r n o l á k és S z v e t i c s altábornagyok, C s e s z n á k, H a u s k a r l és O r g o n á s tábornokok, továbbá a gyulai honvédezed egész tisztikara, a honvédség és a helyőrség számos tisztje s végül rokonai, barátai és tisztelői nagy számban.

— **A madridi színház előadás.** Tudvalevő dolog, hogy Madridban a mult napokban új hadihajók vásárlására színelőadást rendeztek, melynek mesés jövedelme volt. Erről az előadásról most egy szemtanú a következőket írja nekünk: Már kora reggel valóságos ostrom alá fogta a hazafias közönség a színház 12 jegykiadó pénztárát, hogy jegyet vehessen. A régens-királynő — aki megelőzőleg a nemzeti gyűjtésnél egy milliót adományozott — 50.000 frankkal váltotta meg a páholyát; a miniszterek mindegyike pedig 5000—5000 frankot adott a kabinet tagjai részére főtartott két páholyért. Willamajor márkai a páholyért 200.000, Bornos grófné pedig két zsöllyéért 100.000 frankot fizetett. Azok a hölgyek pedig, kik röviddel ezelőtt nem akartak elfoglalni olyan helyet, ahol az Egyesült-Államok meghatalmazott minisztere tilt, 25—30—35.000 frankkal váltották meg a jegyüket. Magán-társulatok, lapszerkesztőségek, katonai küldöttségek, tisztviselő-egyesületek, arisztokrata klubok, művészeti és olvasókörök 1000—1000 frankot fizettek. Az egyszerű nép égnapi keresiményét áldozta a hazá oltárára. Ezek után képzelhetni, milyen fényes és milyen lélekemelő volt az előadás. Egy teljes óra hiányzott még a kitűzött időtől és a színház máris zsúfolásig tömve volt. A hölgyek kalapjaikon, az urak pedig gomblyukaikban piros-sárga nemzeti színű szalagot viseltek. Mindnyájan hazafias lelkesedéstől voltak áthatva. E lelkesedés többször ovációkban tört ki. A legelső és legnagyobb ováció akkor tört ki; midőn a régens-királynő hercegnő leányaival a páholyban megjelent. Mély meghajlással köszönte meg a frenetikus taps-ovációt. Hasonló ovációban részesítették Willamajor márkot és sok másokat is, úgy, hogy az ovációk tulajdonképpen csakis az előadás után szüntek meg. Az előadás hangversenyből állott, melyben résztvettek a Madridban tartozkodó összes spanyol művészek és közöttük négy nagy művész is. A hangverseny befejezése után a közönség szemei előtt egy aranyozott, vadtekinetű oroszlan jelent meg, melynek egyik első lábára Spanyolország lobogója volt gyöngyölvé és a czímmel földiszítve. Az oroszlan mögött — melynek szemei villamos fénytől csillogtak — három vitorlás: a „Pinta”, a „Nina” és a „Santa Maria”.

vagyis az a három hajó, melyekkel Kolumbusz Kristóf az Océánra kelt, hogy új világot fedezzen fel, állott. Midőn a közönség emez életképet látta, örömjongásban tört ki, mely tetőpontját érte el akkor, midőn hátulról villámfényben előtűntek a szavak: „Éljen Spanyolország.“ A közönség annyira éljenzett, hogy még a zenét sem lehetett hallani. A hazafias lelkesedés eme kitöréséből csak ezeket a szavakat lehetett szakadatlanul hallani: „A lobogót!“ „A lobogót!“ Erre előugrott az élőkép egyik katonája s kibontva egy hatalmas nemzeti lobogót, meglebbentette a közönség előtt. Ez kimondhatatlan lelkesedésbe hozta a jelenlevőket: a nők sírtak, a férfiak pedig megölelték és megcsókolták egymást.

— **Kihallgatás.** Bécsből jelentik: őfelsége ma délután Ernő szász-weimar-eisenachli herceget külön kihallgatáson fogadta. Egy helyi tudósító jelentése szerint a tiroli és vorarlbergi lövészek hódoló küldöttségének fogadásánál, amely küldöttségnek vezetője Ferdinand Károly főherceg volt, őfelsége örömmel fejezte ki, hogy a küldöttség az első, amely uralkodói jubileuma alkalmából szerencsekívánatait tolmácsolja. Őfelsége köszönetet mondott a lövészeknek mindazért, amit neki jó és rossz napokban tettek és sajnálkozását nyilvánította, hogy a lövésznappal ez alkalommal nem vehet részt.

— **Abbazia vendégel.** A román királyi pár, mely holnap reggel Abbaziába érkezik, ott Ferdinánd trónörökösrel és Mária hercegnéval találkozik, kik San-Remoból vasárnap Abbaziába jönnek, hogy a királyi párt meglátogassák. Károly király ez alkalommal husvétii ajándékkul a trónörökösnek tudtára fogja adni tábornokká való előléptetését. A trónörökös-pár, mely csak májusban tér vissza Romániába, Abbaziából Drezdába megy, hogy a király képviselésében a szász király 70. születésnapja alkalmából rendezendő ünnepségeken részt vegyen.

— **Halálozás.** Honthy István született Kovács Ilonka életének 35-ik évében április 11-ikén meghalt Pécsen. — **Payér Károlyné** született Kátics Rozália 78 éves korában meghalt Ivánczán. — **Zárából** jelentik: **Giulii Balász** tartománygyűlési képviselő és a ragusai kereskedelmi kamara elnöke ma Ragusában meghalt.

— **Praktikus jegyesek.** Berlinből írják: Nehány héttel esküvőjük előtt fogtak el itt egy jegyespárt. Az volt a vétke, hogy a háztartáshoz szükséges berendezést betörés és lopás útján akarta összeszedni. A menyasszonyt Nix Annának hívták és az Usedomstrasse 31. számú házában, a Gemmel-féle sörházban volt szakácsné. Völegénve, aki gyakran fordult meg ott, Rendsmann Ágoston, gyári munkás. Azzal kezdték a háztartás szervezését, hogy éjnek idején betörték a sörházba és a mi tortát, likört és szivart találtak, azt mind elemelték, ráadásul még ötven márká készpénzt is magukkal vittek. A gyaru elsősorban is rájuk irányult és a közös lakásukra küldött detektívek konstatálták is a gyaru alapos voltát. Megtaláltak mindent, ami a sörházból eltűnt, azonkívül még annyi fehérneműt, ruhaszövetet és szobai disztárgyat, amennyi egy miniszteri titkárnak sincs. A pénz azonban nem volt meg. Rendsmann egy ideig tagadta, hogy pénzt egyáltalában látott volna, de hosszabb faggatásra megvallotta, hogy az ötven márkát — a butorkereskedőnek adta, részletképen a megrendelt butorokért. A rendőrség rögtön pártfogásába vette a praktikus észjárású jegyespárt; most már a fogházban számlálják a hónapokat, amelyeknek el kell telniök addig, míg oltár elé állhat az egymáshoz mindenképen méltó szerelmes pár...

— **Papból színész.** Londonból írják a következő érdekes hírt: Leighton Leigh, aki tizen-negy esztendeig volt a hatfieldi hívők lekipásztora, százakat keresztelt, esketett, temetett és ezeknek prédikált, bebizonyította, hogy a jó pap a színpadon is megállja helyét. Noha — mint már mondottuk — tizen-negy esztendeje állott községe szolgálatában, jövedelme még mindig olyan kevés, hogy abból feleségével és több gyermekével nem tud állásához méltóan megélni. Hogy nyomorúságának, melyre már nagyon ráunt, véget vessen, elhatározta, hogy

főlcsap színésznek. Mindenki csudálkozott ezen a váratlan fordulaton és nagy szépséggel fogadták azokat a szép jövedelmeket, melyeket színészi jövedelméről mondott barátainak. A tiszteletes ur azonban váltig erősítette, hogy benne nagy színészi tehetség van s hogy az vitte a papi pályára is és egyáltalán nem hagyta magát befolyásolni senkitől. Valami vidéki trupphoz állt be kedélyes apának és rövid idő alatt olyan szép keresetre tett szert, hogy szét is nézett már egy eladó színház után, amelyet meg akar vásárolni. Legutóbb London egyik külvárosi színházában is fölépelt valami „Veszedelemes asszonyok“ című darabban és nagy tetszést aratott. Az egyházzal és annak papjaival a legnagyobb tisztelettel beszél és nagyon erőlködik, hogy minél magasabb körökbe jusson el pályaválasztatásának híre. Hadd tudják meg, milyen sorsa van az angol egyház papjainak.

— **Egy ló miatt.** Bécsből jelentik levelezőnk: Csataári Gábor lovat vásárolt a komájától, a ló nem tetszett neki s arra kérte a komáját, vegye vissza, amiről persze a koma tudni sem akart.

— **Meglássá komám,** elmésztem magamat a ló miatt.

— **Gutát!** — tréfált vissza a komája.

De Csataári tényleg nagyon komolyan vette a rossz vásárt, elannyira, hogy csakugyan felkötötte magát a háza mestergerendájára.

A ló, mely e tragikus eset okozója volt, mindössze 90 forintot lett a Csataári tulajdonává. Az eset nagy részvétet keltett.

— **Egy budapesti turista szerencsétlensége.** Több turista szerencsétlenségéről adtunk hírt, amelyek a husvétii kirándulások alkalmával történtek. Ma Bécsből újabb szerencsétlenség híre érkezik hozzánk. A turista-kirándulás legújabb áldozata — mint Bécsből jelentik — egy budapesti gyárosnak a fia, Ártfay Ármin bölcsészethallgató. A 21 éves fiatal ember két hét óta a szülei jó barátságban levő Haasfelder családnál időzött Bécsben. Ártfay megbeszélte Haasfelderék joghallgató fiával, Árturral, hogy husvétkor nagyobb kirándulást tesznek a Grossglockner vidékére és habár a Haasfelder szülei nagyon kérték őket, mondjának le erről az utról, pénteken reggel mégis elutaztak Klasba. A fiatal emberek jól ismerték az utat és ezért a hegymászáshoz nem is fogadtak vezetőt. Rövid pihenés után a Glockner-csucsra akartak felmászni. Az uton aztán Kleinglockner és Adlersruhe között Ártfay félrelépett és szerencsére egy kissé lapos meredekre zuhant, ahol a bokrokba kapaszkodhatott és feltartóztatták a további eséstől. Ártfay a meredeken maradt, amíg Haasfelder gyorsan a barátja segítségére sietett, akit azonban már véresen és eszméletlenül állapotban talált. Haasfelder ekkor segítségért kiáltozott. Fél órai kiáltozás után kapott csak választ. Egy vezető kíséretében két müncheni festő sietett gyorsan oda a szerencsétlenség színhelyére. Ártfay még mindig eszméletlenül állapotban volt. Cognacot adtak neki, amire végre magához tért. A körülálló örömeire kiderült, hogy csak fájdalmas bőrhorzoslást és kisebb sebeket kapott, azonban életveszélyes sérülése nem volt. Nagynehezen levitték a hegyről s egy ideig ott ápolták, mert Haasfelder nem akart beleegyezni abba, hogy mindjárt visszatérjenek Bécsbe, amint azt Ártfay kívánta. Most Haasfelderéknél van már a szerencsétlenül járt turista, akinek sebei csakhamar befognak gyógyulni. Ártfay atyját azonnal értesítették a szerencsétlenségről és ma már Bécsbe is utazott a fia látogatására. — Megemlíthjük, hogy a budapesti lakásjegyzék nem ismer Ártfay nevű gyárost.

— **Protestáns-katolikus vallásháború.** Londonból írják: A nagyhéten, zöld-észütörtök napján, nagy botrány történt London egyik anglikán templomában istentisztelet közben. A délelőtti ima után a községnek sok tagjából alakult társulat előadta János apostol passzióját. A passziójáték befejezése után a szentség imádása következett. A szentséget levették az oltárról, letették annak lépcsőjére, s aztán előbb a papság, utána a község tagjai párosán járultak a szentség elé, s letérdelve előtte, megcsókolták. Egy Kensit nevű ur, mikor a

sorral odaért a szentség elé, ahelyett hogy letérdelt volna előtte, a magasba emelte és így kiáltott:

— Az Isten nevében tiltakozom a bálványimádás ellen!

Vele lévő protestáns hívei is el kezdtek kiabálni:

— Így akarnak bennünket Rómába vinni!

— Róma talpát nyalják!

— Bálványimádás!

Erre aztán óriási botrány keletkezett. Kentiset és híveit leszorították az oltár lépcsőjéről és meg is akarták verni, a nagy zavarban azonban sikerült nekik kijutni a szabadba. De az utcán elfogták őket a rendőrök és igazolás végett be kellett menniök a rendőrségre. Valamennyiük ellen pórt indítottak az istentisztelet háborítása miatt.

— **A tehénpásztor halála.** Topolyai tudósítónk írja: Bajsa község tehénpásztora, a 15 éves Latyák János napi munkájától nagyon elfáradt és égő cigarettával a szájában egy kazal széna tövébe heveredett, ahol csakhamar el is aludt. A cigarettakieslet szájából és néhány perc múlva lángban állott az egész kazal. A boldogtalan Latyák János is a lángok martaléka lett. Teljesen összeszenesedve huzták ki a tüzből.

— **Szerencsétlenség.** Futta ki levelezőnk jelenti: A helybeli Thiel-féle kendertörőgyárban borzasztó szerencsétlenség történt tegnap. A gyártépecsze, Mergl János, követte el azt a gondatlanságot, hogy égő gyertyával vizsgálta meg az előző napon petróleummal bekenet gépkazánt. Alig nyitotta ki a szerencsétlen a kazán ajtaját, heves robbanás keletkezett, amely Mergl iszonyatos erővel a földhöz csapta. Az összegyűlt gázok mentén meggyuladtak és Mergl arcán meg egész testén olyan égési sebeket kapott, hogy rövid kínlóda után meghalt. Nagyszámu családott hagyott nagy nyomorban.

— **A zivatarok megfigyelése.** A meteorológiai magyar királyi országos intézet igazgatósága miként a múlt évben, úgy az idén is azzal a kérelemmel fordul a vidéki nagy közönséghez, hogy aki kedvet érez a csekély fáradsággal járó és igen tanulságos zivatar-megfigyeléshez, lépjen be az intézet önkéntes zivatar-megfigyelői közé. A vállalkozás semmi különös megterheléssel és abszolút semmi anyagi áldozattal nem jár, amennyiben a megfigyelők nyomtatott, egyszerű utasítással és kellő számú portöntes levelező lappal láttnak el, amelyekkel kellően kitöltve időnként postára adnak. A megfigyelések eredményei évről-évre külön kiadványban dolgoztatnak fel, amelyből minden egyes rendszeren működő megfigyelő egy-egy ingyen példányt kap. Megfigyelő bárki lehet, aki a természeti tünteményeket érdeklődéssel szemléli, nyáron át otthona körül tartózkodik, távolléte idejére pedig megbízható helyettest talál. Jelentkezésre elegendő egy egyszerű levelezőlap (A magyar királyi országos meteorológiai intézet tekintetes igazgatóságának, Budapest, II. Fő-utca 6. szám), mely az észlelő (olvasható) nevét, foglalkozását, lakóhelyét (utolsó postával) tartalmazza.

— **A második tél.** Ugyancsak furcsa időjárás jelentenek ma nekünk az ország némely helyéről. Lócseről azt táviratozzák, hogy egészen télies ott az időjárás. A hegyeket hó borítja. Eperjéről jelentik, hogy az egész megyében a több napig tartó esőz skövetkeztében a Szvidnik és a Szekcső kiáradt. Ma egész délután sűrű havazásban volt részük az eperjesieknek.

— **Házasság.** Goldfinger Jakab, a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság pénztárnoka, e hónap 17-én esküszik örök hűséget a dohány-utcai izraelita templomban Appel Cecil Szidónia kisasszonynak. — Schul Ignác eljegyezte Fleissig Ferry kisasszonyt Fogarason. — Dr. Rózsaavölgyi Mór fővárosi gyakorló orvos eljegyezte Löbl Mariska kisasszonyt, Löbl Zsigmond szabadkai földbirtokos leányát. — Kun László országos zeneakadémiai tanár, a Vigszínház karmestere — egyike a legkiválóbb fiatal magyar zeneszerzőknek — e hónap 19-én délelőtt 10 órakor tartja a dohány-utcai zsidó templomban esküvőjét Henrik Klárával, özvegy Henrik Mórné leányával.

— **Kedélyes tolvajok.** Nagy óra- és ékszerlopásról adtak hírt múlt héten a svájci lapok. A tolvajok, egytől-egyig olasz jómadarak, a legszemtelenebb módon követték el a lopást. Genf egyik

legélénkebb utcáján, a rue Centralen van egy nagy óra- és ékszerüzlet, ide törtek be a jószímatu gazemberek és elvitték a következő tárgyakat: 350 órát, 100 lánczot és sok egyéb dolgot, összesen 30.000 frank értékben. A betörés értelmi szerzője egy Gallino nevű agyafurt fickó, akit a pályaudvaron fogtak el, éppen abban a pillanatban, amikor visszaérkezett Lyonból, ahol hetvenöt aranyórát már eladott volt. A rendőrtisztviselő, akit elfogatására kiküldtek, nem ösmerte személyesen, találmára megszólította.

— Ön az, Christiane?

— Nem, felelt gyanútlanul a betörő, én Gallino vagyok.

Persze, rögtön lefűlélték. Cerrato, a második bűnös, följelentette valamennyit a rendőrségnél; néhány nappal később már az egész banda zár alá volt helyezve. Cerrato, mikor Gallino elfogatásáról értesült, elégedetlen mondta:

— Ugy kell neki. Én nagy szám voltam, de ő még sokkal nagyobb. (Hogy tudniillik hurokra került.) Bino, a harmadik vádlott ellen nem találtak semmi bizonyítékot s a vizsgálóbíró kijelentésbe is helyezte neki, hogy szabadlábra helyezik.

— Ugy? Engem nem akartok a betörésért elzárni? De nekem egyéb is nyomja ám a lelkemet! Engem nem eresztettek el!

Azután elbeszélte, hogy ő nagyban űzi a pénzhamisítást és a lakásán sok hamis pénzt és számszámot találhatnak. Nyomban megtartották a házkutatást, de a rendőrök üres kézzel jöttek vissza. Bino, mikor ezt megmondták neki, bosszúsan kiáltott:

— Ostoba rendőrök! Semmit sem tudtak megtalálni! Vezetetek engem oda, majd megtalállok én mindent!

— Árvák pénze. Mayer József szerencsétlen kis árvának a részére ma 6 forintot kaptunk. Biró Ferenczné (Zilah) 4 és egy L. A. betűk alá rejtezködőtől 2 forintot. Eddig összesen a következő adományok érkeztek hozzánk:

Farbaky József	2	frt
S. F.	2	"
Pekovics Sándor gyűjtése	1	15 kr
Máry Albinka és Gusztika	5	"
Báthy Mariska	1	"
Weisz Simon	1	"
Sárkány Margit	1	50 kr
Nigri Ferencz (Nagy-Csalomia)	20	"
Biró Ferenczné (Zilah)	4	"
L. A.	2	"

Osszesen 39 frt 65 kr.

Az adományt, amelyet rendeltetése helyére is juttattunk, ezen az uton nyugtázzuk.

— Segítség, megölnék! Egy csinosan öltözött kedves szelíd képű uri leány futkosott ma délelőtt a király-utcában egyik oldalról a másikra.

— Segítség, megölnék! Segítség, ki akarnak éhezteni! — sikolototta tizszer is, százszor is, aztán pedig lefeküdt a kocsiútra.

A járó-kelők nézték, egyiknek-másiknak kicsordult a könyve, a sokaság meg kaczagott. Végre egy rendőr kocsiába ültette a szerencsétlent és bevitte a főkapitánysághoz, hol aztán kiderült, hogy a szegény teremtést Hirsch Herminának hívják, tanítónő, aki özvegy édes anyját is tartja s azért jött Budapestre, hogy állást keressen.

Volt nála egy sereg levél, egyiket ő írta, a másikat neki írták, ezekből kiolvasták azt is, hogy a szerencsétlen leánynek négy-öt nappal ezelőtt még ép volt az elméje. A legutóbb írt levelében, amelyet postára se tett, mert nem volt helyegre valója, azt írja Szabadkán lakó anyjának, hogy hiába keres jobbra-balra, nem talál állást s meg kell örülnie a nyomorúság, a nélkülözés miatt. A rendőrorvos konstatálta is, hogy három nap óta nem evett egy árva falatot sem s valószínű, hogy a katasztrófát ez a szerencsétlenség siettetette leginkább. Újból kocsiára ültették s kivitték a Lipótmezőre az élők koporsójába.

— Segítség, megölnék! Segítség, ki akarnak éhezteni! — kiabálta kétségbeesetten még az uton is.

Egy jó módú kereskedőnek megesett a szíve, kétszáz forintot deponált az intézet igazgatóságánál, hogy felét fordítsák a betegápolási költségeire, felét pedig küldjék el Szabadkára annak a szegény özvegy öregasszonynak, akinek senkije, semmije sem volt már, csak a leánya s azt is elvesztette.

— Tolvajcsemeték. A rendőrség Burger Röck Szilárd-utcai üvegciszoló följelentésére ma délelőtt két, alig tizennégy éves inast tartóztatott le. A gyöngye csemetéket egész halom kisebb-nagyobb lopás terhelte s úgy látszik, nem is ketten manipuláltak, hanem jóval többen. A czinkostársakat most keresik.

— Erdőegés. Lócse város erdeje — mint tudósítónk táviratozza — tegnap hat holdnyi területen leégett.

— Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk mindennemű festésekre, színházi díszletek, czimerek és kávéházi festések elkészítésére. Budapest, VIII. ker., Hunyady-utca 27. Telefon.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Lejo Lili. Dallamos egy név ezzel a kaczkias alliterációval. Viselője először az operette-szinpardon tűnt fel és hiszszük, hogy nem az opera-szinpardon fog letűnni. Mert a kisasszony sokat tanulhatott, hogy az operetteből kinőtt, tehát alapos a remény, hogy még sokat fog tanulni, hogy az operába belenőjön. Ma még csak növésben van. A „Traviatá“-t, amelylyel ma este vendégjátékát az Operában megkezdte, nem tartjuk a legszerencsésebb beköszöntőnek. Nem azért, mert egy Bellincioni, egy Sigríd Arnoldson, egy Bianchi emlékével kell megküzdenie, — végre is minden szerepet hallottunk már az operában több jó és igen sok rossz énekesnőtől — de mivel egy sajátos és tartalmas egyéniségnek kell annak lennie, amely Gaudier Margit hervatag kaméliáit fel tudja frissíteni. Lejo Lili egyéb szerepei, amelyekben még látni fogjuk, mint Margit a „Faust“-ban, Elza a „Lohengrin“-ben és Sulamith a „Sába királynőjé“-ben jobban daczoltak az esztendőekkel, mint a Tévedt nő, aki az életben a férfakkal, a zenetörténelemben az idővel nem tudott daczolni. Csak ha egy nagyon lágy és nagyon ezüstös szoprán veszi a szárnyaira a „Rejtelmes édes álom“ melódiaját, rezegeti meg újra a szíveket, mint ezelőtt ötven évvel, amikor a fiatal Verdi a szerelem danáját regélte. Lejo Lili külső megjelenése nagyon megnyerő. Alakja nem éppen feligrán, inkább Eulália-, mint Lili-szerű. Inkább gerolsteini nagyhercegnő, mint Kaméliás hölgy, akinek szívbeli regénye, mint ismeretes, tüdővészszel végződik. De azért Lejo Lili magas és erős alakján a női szépség varázsa ömlik el. Hangja közepes erejű és közepes csillogású. A magasban gazdagabb, a közép- és alsó oktávákban soványabb fényű. Technikája elég fejlett, zenei intelligenciája — több intonálási balesetet leszámítva — jelentékeny. Játékban mozgékony és kifejezésre törekvő, de egész alakítását sem egy erősebb poetikus, sem egy erősebb drámai vonás nem hatja át. Szóval egy kaméliás hölgy, aki négy felvonáson át nem vétekezik a szinpadai erkölcs ellen, akinek nincs mit megbocsátanunk, de aki meg sem is dicsőül előttünk. Nem játsza el nekünk Gauthier Margit tragédiáját, hanem meghal, mint ahogy a nagy porcellán-babák szoktak összetörni. A technika a porcellán-babákkal valamikor a késő századokban bizonyára el fog énekelteni hosszú operai szerepeket és azok fognak is dalolni, amíg csak össze nem törnek, de azért tragédiájuk soha sem lesz.

* Debut a Népszínházban. A „Szultán“ czim-szerepében ma Palóczy Berta, egy nagyon rokonszenves megjelenésű fiatal hölgy, lépett fel. Van valamelyes fátyolos hangocskája, de nem tud sem énekelni, sem beszélni. Aki elhitette vele, hogy ezekkel az eszközökkel a szinpadai pályán boldogulni fog, életének legnagyobb hazugságát mondta el. Mi azonban, fájdalom, kritikával és nem mesemondással foglalkozunk.

* A tavaszi kiállítás megnyitása. A tavaszi nemzetközi kiállítást ma délután 5 órakor nyitotta meg ünnepélyesen Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a városligeti új műcsarnokban. A megnyitáson nagyszámú közönség volt jelen. Ott voltak többek között báró Dániel Ernő miniszter, Tisza Kálmán, Kammerer Ernő, Berzeviczy Albert, Andassy Tivadar, Zichy Ferencz és Ágoston, Eszterházy Kálmán és Csáky Albin grófok, Hettyey

Sámuel pécsi püspök, Rohonczy altábornagy tábornok, Miklós Ödön, báró Harkányi Frigyes, Nyegre László, Hock János, Besseney Ferencz, Vermees Béla, Arany László országgyűlési képviselő, gróf Turenne francia főkonzul, dr. Lippich Elek stb. Wlassics minisztert Andrássy Tivadar elnök, Benkő Kálmán igazgató és dr. Ambrozovits Dezső titkár fogadták, a termekben pedig Telepy Károly és Márk Lajos kalauzolták.

* Tavasz a színházokban. Mialatt az április stilszerűen szeszélyeskedik, esővel, széllel és hideggel boszantva az utcai járókelőket, a színházokban rátérnek a tavaszi munkarendre. Ma a Népszínház igazgatósága közli velünk, hogy hétfőtől, 18-ikától kezdve az előadások fél nyolc órákor kezdődnek.

* Eduard pöre. A Magyar színházban Feydeau bohózatának szombatra hirdetett premiéreje erről a hétről elmarad.

* A dollárok megvetői. Amerika, úgy látszik, kezdi elveszíteni vonzerejét. A minapában Jenny Gross, a magyar származású színésznő jelentette ki egy berlini újságíró előtt, hogy nem pályázik az újvilág babéraitra. Most pedig New-Yorkban Seidl Antainak, a közelébb elhunyt nagy dirigensnek a helyére keresnek karmestert. Keresnek, de nem találnak. Meghívták Kopenhágától Madridig az összes nevesebb karmestereket: Muckot, Weingartner, Nikisch, Motil, Richtert, Zunzet, Strauss, Rikhardot stb. és ígérték nekik évenként 25—40.000 forintot, de egy sem akar menni. Mondják, hogy a meghívott urak kicsinylik, nem a fizetést ugyan, de az állást. Mert a new-yorki Operában most a legtöbb darabot maga az igazgató vezényli és Seidl leendő utódja jóformán csak hangverseny-dirigens lesz.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Bosznia és a Herzegovina. Ismét egy könyv, amely az ugynevezett okkupált tartományok leírását és ismertetését tűzte ki céljául. Nem mondhatnók, hogy szükében vagyunk az ilyen tárgyú könyveknek, hiszen ahány ember, magyar vagy más nemzetiségű, csak ráteszi lábát Bosznia földjére, annak nincs sürgősebb dolga, mint az, hogy képen és írásban tudtára adja másoknak is, mi mindent látott, mit tapasztalt a hegyek országában. Sokan írtak már ezekről a rendkívül érdekes országokról, sokan és sokat olvastak már felőle, de azért csak kevesen ismerik azokat igazán. Talán éppen a sok ismertetés és leírás miatt van ez, mert az utazók csak futólag szerzett impresszióikat vetik papirosra, csak az érdekes látványok hangzatos leírását adják és az ország, a nép, az élet alapos ismerete nélkül csak abból szerzik adataikat, amit másutt olvastak vagy amit hallottak. Szó sincs róla, ezek a könyvek is lehetnek érdekesek, de nem szolgálják teljesen a tulajdonképeni célt: Bosznia és Herzegovina ismertetését. Pedig hogy ez a kettő, az alapos tanítás és a kellemes szórakoztatás mennyire összefér, bizonyítja Strausz Adolfnak, a keleti államok alapos ismerőjének, e világok fáradhatatlan kutatójának legújabb könyve, mely az Iparosok Olvasótárában jelent meg. Strausz Adolf az iparosok számára megírta Bosznia és Herzegovina gazdasági és néprajzi viszonyait annyi szeretettel, amennyi csak tőle telik és olyan alaposan, amilyen alaposág minden művét jellemzi. Csodálatos, hogy könyvében kevesebb a „műezsin, aki este, amikor a fekete égen kigyuladnak a csillagok, hosszú elnyújtott hangon dicséri Állaht“, mint más könyvekben, de azért ebben a mindössze 96 oldalra terjedő kis könyvben mégis van legalább is annyi hangulat, mint bármely diszkötéses nagy utleírásban; nem keresi a hatást erővel, nem szinez mindenütt és minden áron, csak a valót írja le és az sokkal inkább lebilincseli az olvasó figyelmét, mint a már százakra menő utleírások mesterkelt, de alapos tudás hiányában szükölködő hangja. Aki megismerni akarja ezeket a még mindig eléggé ismeretlen országokat, az olvassa el Strausznak néhány ritka szép képpel diszitett könyvét, mely mindössze 60 krajzárért minden könyvkereskedésben kapható.

FŐVÁROS.

(A kalap-utca tatótése.) A Belváros egyik legrégibb, legismertebb közlekedési vonalát, a kalap-utcát eltemették. Több kalandot, szerencsétlenséget, öngyilkossági és egyéb kísérletet nem emlegetnek többé a kalap-utczával kapcsolatban és a kalap-utca nevét csak a történelem évkönyvei emlegetik. Irányi Dániel szelleme törölte el a föld színéről és a főváros térképéről. Az Irányi-utcát a Belváros szabályozása miatt lebontották és hogy az Irányi név az utcán maradjon, rátették a kalap-utczára. A kalap-utca czimáblait a napokban szedték le s elteszik a fővárosi muzeum részére, a jövő levéltárosainak és régiségbúvárainak tudománysszomja enyhítésére.

(A tanácsból.) A tanács ma délelőtt tartott ülésében a Kisfaludy-Színháznak megadta a megnyitási engedélyt, a Krisztinavárosi Színház részére pedig megszavazott 1000 forintot. Elhatározta, hogy a városi korróziónak villanyvilágítás helyett gázzal világítattja. Kimondotta, hogy a zajtalanul záródó boltredők kötelező behozására szabályrendeletet készít. Röck Szilárd végrendeletében gyermekjátékhely építésére 4000 forintos alapítványt tett. A tanács elhatározta, hogy a gyermekjátékhelyet az Újvásár-teren építi, de megvárja, amíg a pénz a kamatokkal annyira növekedik, hogy a játékhely építésére elegendő legyen. A budapest-újpest-rakospalotai villamos vasut nyári menetrendjét a tanács megállapította s utasította a társaságot, hogy a nyugati pályaház mellett megállóhelyet létesítsen.

(Budavár bevétel Pozsonyban.) A pozsonyi képzőművészeti egyesület tavaszi műtárát rendez, amelyen a magyar festő- és képfaragóművészet remekait akarja bemutatni. Beniczur Gyula nagy festményét, a „Budavár bevételét” is a katalógusba vették s most fölkerülték a fővárost, engedje át a képet kiállítás végett.

(Egy sereg fegyelmé.) A káposztásmezei vízmű második főnyomócsövét rosszul csinálták és a vállalkozónak újra kell a főcsövet építenie. A tanács ma tartott ülésében fölhitte a polgármestert, hogy azok ellen a tisztviselők ellen, akik az építés ellenőrzésével voltak megbízva, a fegyelmi vizsgálatot indítsa meg.

(Gábor arkangyal elutasítása.) A tekintetes tanács eszközölte ezt ma délelőtt tartott ülésén. Eszközölte anélkül, hogy látta volna Gábor arkangyal. Ugy történt az eset, hogy Deiszler Mihályné asszony álmot látott. Gábor arkangyal jelent meg neki, azt mondta, hogy két Bazilika és egy József-sorsjegyet adja a szegényeknek, olyanoknak, akik nála is többet szenvednek. Mert az Ur mind a három sorsjegyet kiszemelte a legközelebbi húzásra főnyereményre. Annak okáért levelet írt Dreiszler Mihályné asszony a tekintetes tanácsnak, fogadja el a sorsjegyeket a szegények számára, mivel bizonyosan nyernek. De okvetlenül fogadja el a tekintetes tanács, mert az Urtól való ajándék ez. Gábor arkangyal mondta. A tanácsosok pedig csak mosolyogtak, szeliden és kicsinylően. Csak nem kezelnek olyan vagyont, amelyet Gábor arkangyal küld és amely egy évben jó, ha száz fillért kamatozik. A sorsjegyek visszakérültek a kérvénybe s a külső oldalra ráírták az elutasító sorokat, amelyek szerint a tanács részéről nem véleményeztetik...

(Berlini látogatók.) A berlini községtanács tiz tagja ma este Budapestre érkezett, hogy a fővárost és közegészségügyi és főképen közlekedési intézményeit megnézzék. A hatóság a vendégek tiszteletére holnap, péntek este 8 órakor a Hungária-vendéglátó földszinti termében lakomát ad.

(A vízvezeték bizottság.) Januárban sokat panaszkodtak a vízszűrők gyatrasága miatt és a közgyűlés külön bizottságot választott a vízművek állandó ellenőrzésére. A bizottság Halmos János polgármester elnöklése alatt ma délután tartotta első értekezését. Steiger Gyula, Heltai Ferencz, Kajlinger Mihály és Nagy Dezső felszólalásai után a bizottság azt határozta, hogy ezentúl minden hónap második felében ülést tart, rendkívüli esetekben máskor is és a közgyűlésnek a vízművek állapotáról, fejlesztéséről időről-ideőről jelentést tesz. A vízművek igazgatója bejelentette, hogy a mesterséges szűrőt, amely miatt januárban annyit panaszkodtak, még a jövő hónap közepéig

működésben kell tartani, mivel a káposztásmezei természetes vízszűrőt javítják. A bizottságnak nem is volt ez ellen kifogása és Halmos János Steiger Gyula ajánlatára elhatározta azt is, hogy a mesterséges vízszűrők elpusztítását azután se javasolja a közgyűlésnek, maradjanak azok meg tartalék-vízműveknek. Végül megállapodott abban is, hogy a jövő héten megnézi a káposztásmezei vízműtelepet.

(Uj posta.) A posta- és távirat-igazgatóság nyárra a Zugligetben főpostát nyit. A hivatal május elsejétől október 15-éig működik.

VIDÉK.

(Pest vármegye gyűlése.) Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Beniczky Ferencz főispán elnöklése alatt ülést tartott. Fazekas Gusztáv főjegyző jelentette, hogy az igazságügyminiszter megsemmisítette a bizottságnak a börtönvizsgáló bizottság megválasztására vonatkozó határozatát; mert a megválasztottak nem tagjai a közigazgatási bizottságnak.

Geguss Gusztáv, Bellágh Imre és báró Prónay Dezső hozzászólása után elhatározták, hogy a börtönvizsgáló bizottságba a közigazgatási bizottság összes tagjait megválasztották s megbízták a főjegyzőt, hogy az erre vonatkozó beosztást a jövő bizottsági ülésre készítse el.

Bárczy László pénzügyigazgató jelentése szerint a házadó I. és II. osztályu kereseti adó kivetését befejezték. A III. osztályu kereseti adó kivetése április hónap folyamán szintén belesz fejezre. A többi adónemekre a kivetés szintén folyamatban van. Egyenesadó a múlt hónapban 5223 forint 29 krajczarral kevesebb folyt be, mint a múlt év hasonló időszakában. A közvetett adók általában kielégítőleg folytak be.

Tóth József királyi tanfelügyelő jelentést tett a vármegye közoktatásügyi viszonyairól s felémeltette, hogy a múlt hónapban váratlanul meglepte a váci orthodox izraelita iskolát s az ottani oktatást elszomorítóan találta. Az iskolába százezer 6—12 éves gyermek jár, kik hébernyelvű oktatásban részesülnek, olyan tanítótól, aki magyarul sem tud. A közigazgatási bizottság a népoktatási törvény alapján a hitközséget az előírt tanrend bemutatására és betartására kötelezte.

A mezői munkásokra vonatkozó törvényből kifolyólag ma megválasztották azt a bizottságot, amely a cseléd- és munkásügyekben való bírakodásra lesz hivatva. A bizottság elnöke: Beniczky Ferencz főispán; rendes tagok: Bossányi László, Hajós József, báró Prónay Dezső, Gulner Gyula; póttagok: Baross Pál, Földváry Miklós, gróf Szapáry István és idős Benedek Gyula. Ez a bírakodó bizottság mindenkor a közigazgatási bizottság ülésének napján jön össze, de rendkívüli esetekben bármikor is összehívhatja az elnök.

Kisebbségű ügyek elintézése után az ülés véget ért.

(Hont vármegye közgyűlése.) Hont vármegye mai napon tartott közgyűlésén Horváth Béla főispán elnöki megnyitójában szép szavakkal méltatta április 11-ének jelentőségét. Majd a megüresedett tisztviselői állásokat töltötték be választás útján. Árvaszéki elnöké Laszkáry Pált, nagy-csalomjai főszolgabíróvá Horch Oskárt, szolgabírákká Farkas Rezsőt és Jakabffy Istvánt választották meg.

(Pestmegye közgyűlése.) Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye e hónap 18-án és a következő napokon tartja évnegyedédes rendes közgyűlését, melyen Fazekas Gusztáv főjegyző ünnepi beszédet fog mondani az 1848-iki törvények szentesítésének ötven éves évfordulójának alkalmából. A közgyűlés többi pontjait a különféle jelentések és folyó ügyek töltik be.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A szász lap sajtópöre. Kolozsvárról táviratozzák, hogy a törvényszék a „Bistritzer Zeitung” sajtópörében ezuttal negyedszer tüzte ki a végtárgyalást. A tárgyalás napja e hónap 19-ike és ezuttal a meg nem jelent két vádlottat elővezetik.

— Pálmai Ilka mint alperes. Az ezredéves kiállítás idején történt, hogy a jegybérlők fölkerülték Pálmai Ilkát, hogy a Szent István-napián ren-

dezett hangversenyen közreműködjek. A diva készséggel eleget tett a vállalkozók kérésének, akik előlegül ezer forintot adtak neki. A szakadó eső miatt nem tarthatták meg a hangversenyt és Pálmai Ilka visszautazott Angliába, anélkül, hogy az előlegül kapott ezer forintot visszaadta volna. Hiába kérték azt tőle a jegybérlők; hallani sem akart róla s így történt, hogy Berles Ollendorff urak kereseteket indítottak ellene, amelyben kártérítésül az előleg kétszeresét követelik. A törvényszék polgári tanácsa ma tárgyalta ezt az ügyet és mert a felperesek bemutatták Pálmai Ilkának azt a levelet, amelyben az ezer forint átvételét elismeri, elrendelte a bizonyítást és arra újabb tárgyalást rendelt el.

— Az újságírók panasza. Megirtuk annak idején, hogy a „Budapesti Újságírók Egyesülete” panaszt emelt a rendőrség ellen Mezőfi Vilmos újságírónak lefenyképezetése miatt. A királyi ügyészség indítványára megindították a vizsgálatot és annak befejeztével az iratokat indítványtétel végett már át is tették a vádhatósághoz. Hammerberg Jenő királyi főügyész az ügyészségűl meg sürgette a bünper elintézését.

— Morzsányiék ügye. Közöltük e napokban, hogy a kiállítás jegybérlőinek, Berles Ollendorff vállalkozóknak panaszára megindított bünperben a törvényszék dr. Morzsányi Károlyt, Spitzer Gyulát és Mandl Lajost csalás bűntette miatt újra vád alá helyezte. A vádhatározat ellen fölebbezést adtak be nemcsak Morzsányiék, de a királyi ügyészség is.

— Jäger Mariék bünpöre. A hódmezővásárhelyi méregkeverők bünpörének tárgyalását ma folytatták a királyi kurián. Sebestyén Mihály előadó bíró részletesen ismertette az egyes bün-eseteket; a vádlottak védekezését és a bizonyító eljárás összes adatait. A törvényszék és a királyi tábla ítéletének felolvasására csak holnap kerül a sor és lehetséges, hogy holnap már az ítéletet is kihirdetik.

— Az uzsorások ellen. A vidéken gombamódra szaporodtak el az uzsorások, miért is az igazságügyminiszter rendeletet intézett a legtöbb megyebeli bírósághoz, melyben, hivatkozással az 1888. XXV. törvényzcikk 10. szakaszára, az uzsora ellen a bünvádi eljárásnak hivatalból való szorgalmazását elrendelte. Erről, tudomásvétele végett, ma egy átiratban értesítette a királyi kuriát.

— A mezősségi cigányleány. Érdekes és idegfeszítő bünpört tárgyal most a nagyváradi királyi törvényszék. Az eset a következő: A múlt évi május 28-án Kovács Julcsa nevű cigányleány Mező-Sass felé ballagott az országon. Az árokiparton üldögtél Bogdán Károly jómódú telkesgazda, ki oda édesgette magához Kovács Julcsát és bagót ígért neki. Mikor ez oda ment, szerelmi ajánlataival hevesen kezdte ostromolni, de a leány nem hallgatott rá; ekkor a felbőszült ember kirántotta a bicsekáját és keresztülvágta a szegény cigányleány torkát, azután elfutott. A szerencsétlen áldozat átmetezett nyakkal valahogy bevásárolt a faluba, honnan beszállították a biharmegyei kórházba. Itt dr. Fráter Imre főorvos vette gyógykezelés alá. A gondos ápolás folytán a leány életben maradt, de hangját teljesen elvesztette. A csendőrk és a vizsgálóbíró előtt Bogdán Károly beismerte gonosztettét, de a végtárgyalás során mindent tagadott, daczára, hogy a tanuk ellene vallottak és pipáját is megtalálták a tett színhelyén, a vértócsában. A tárgyalás este 9 óráig tartott; a törvényszék holnap délelőtt fogja kihirdetni ítéletét. Érdekes, hogy a cigány leány ötszáz ezer forint kártérítést követel.

— Eltelt rendőr. Régióta huzódó bünper foglalkoztatta ma a budapesti királyi törvényszéket. Bodor József közrendőr, amikor még csak próbaidejét töltötte a rendőrségnél, hat rendőr kollegáját meglopta. Egy-egy alkalmas pillanatot kihasználva, ékszereket és egyéb értékes ingóságokat emelt el és folytatta lopásait mindaddig, amíg tetten nem kapták. A törvényszék akkoriban egy esztendei börtönré ítélt és egyik lopás vádjára alól fölmentette. mint-

Hogy az a végtárgyaláson be nem bizonyították. Mikor az elítelt rendőr kitöltötte büntetését, az volt az első dolga, hogy egy elhagyott telken kiásott a földből kétszáz forintot és amint a vizsgálat később kiderítette, ez a 200 forint a ki nem derített lopásból származott. Ujra letartóztatták a végtárgyaláson; másfél esztendei börtönre ítélték. A királyi tábla feloldotta ezt az ítéletet és új végtárgyalást rendelt el, amelyet ma tartott meg a törvényszék. Bodor beismerte a lopást, s a bíróság elítelte őt egy évi és nyolcz hónapi börtönre, amely büntetésből a vizsgálati fogság által 16 hónapot kitöltöttek vett.

Freystädtler Flóra. Évek óta húzódik már báró Splényi Árpádné, Freystädtler Flóra gondnoksági ügye. Körülbelül öt esztendeje már, hogy a szép asszonyt pazarlás miatt gondnokság alá helyezték és hiábavaló volt minden igyekezete, nem tudott az alól szabadulni. Legutóbb újra kérést adott be a törvényszékhez, hogy szüntesse meg a gondnokságot, és a bíróság ma végre eleget tett a dugzagdag asszony kérelmének: kimondta a gondnokság feloldását. A törvényszék azzal okolja meg ezt a határozatát, hogy a bárónának se fölmenő, se lemenő ágbeli rokona nincsen; édesanyja, aki a gondnokság elrendelését kérte, már meghalt, férje pedig beleegyezik a gondnokság feloldásába. A főváros sem tett kifogást a feloldás ellen, amelynél a szép asszony ötezer forintot szegényalapítványt tett. Az alspitvány kamatja a szegényeké, de jogot tart rá maga Freystädtler Flóra is. Hátha elszegényedik, és rászorul saját alapítványának kamataira! Ki tudja, mit rejt a pazarló szép asszony számára a jövő!?

Szociálista-sajtóper. Ma újra egy szociálista állt vádlottként az esküdtszék előtt. Ifju Pogány István szeghalmi napszámos Várkonyi István lapjában, a „Földmívelő”-ben két mérgező cikket írt, amelyekben arra hívja fel a földmívelő népet, hogy ne huzza tovább az igát, hanem strike-oljon az aratás idején. Ha — ugymond — a földbirtokosok, az uzsorás bérlők nem ismernek könyörületet, ti se ismerjétek könyörületet! Majd azt ajánlja, hogy: „a törvényeket, melyeket a rablók és zsidványok védői hoznak, ne tartsátok meg, mert... szükség törvényt ront.” A főügyesség kétrendbeli ízgatás miatt emelt vádat. A tárgyaláson Zsitvay Leo elnökölt; a vállhatóság képviselőjében Vizlendvay Imre királyi ügyész jelent meg, a vádlott ügyvéd nélkül állt az esküdték elé s erősen bizonyozott, hogy ő maga írta Várkonyi felhívására a cikkeket. Az esküdték tíz szóval kettő ellen vétésnek nyilvánították Pogányt két ízgatásban, mire a sajtóbíróság három havi államfogházatot és 40 forint pénzbüntetést mért rá. Minthogy kezesekeket nem tudott állítani, rögtön letartóztatták.

SPORT.

Kerékpáros-virágkorzó Pozsonyban. Érdekes látványosságban lesz részük az idén a pozsonyiaknak. Az Aigner-féle kerékpáros iskola a jövő vasárnaptól kezdve minden héten kerékpáros-virágkorzót rendez, melyekre külföldiek is nagy számmal jelentkeztek. E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy az első pozsonyi kerékpár-egyesület e hónap 12-én tartott évi rendes közgyűlésén új tisztikart választott: Elnök lett: Ha kenberger Zsigmond, alelnök Ram p a c h e r Rezső, pénztáros H a n k e Antal.

Uj tennis-pálya. Budán a budapesti tornaegylet új tennis-pályát nyitott, mely azonban csak ideiglenes otthona lesz a budai tennisezőknek, mert a torna-egylet addig is, míg a Christen-telek rendezését befejezik az Attila-utcai tornacsarnok udvarán rendezett be játékpályát. Ezt a délutáni órákban csak az egylet tagjai használhatják, délelőtt azonban a tagok által bevezetett hölgy- és férfivendégek is részt vehetnek a játékokban. Mihelyt a Christen-teleki három játékpálya elkészül, az ideiglenes sportteret megszüntetik.

Bécsi tavaszi meeting.

(Távirati tudósítás.)

A mai kisebb jelentőségű verseny nagyon csekély számu közönség jelenlétében folyt le Freudenauban. A versenyek iránt nem nagy érdeklődést mutatott a közönség. A Kisbér öcsese versenyben Wagner, a szabad handicap első helyezettje, vereséget szenvedett. A futamot Doge, amely tavaly nem felelt meg a hozzája fűzött várakozásoknak, nyerte meg. Morgó, a handicap második helyezettje, melynek győzelmét szintén valószínűnek tartották, a nyeretlen háromévesek versenyén szintén vereséget szenvedett, még pedig K i l e n c z e s től, tehát egy olyan lótól, amely a hétfői szabad handicapben messze hátul maradt.

Az eredmény arról tesz tanuságot, hogy a szabad handicap mezőnye nem sokat ér és az ebben győztes lónak érdemei is mindössze sokkal kisebbek, mint a minőnek első pillanatra látszik.

I. Eladó verseny. Díj 2000 korona. Táv. 1200 méter.

1. Mr. Janoff Páratlan 60 1/2 kilogramm lovagolta Wilton
2. Gróf Trauttmansdorff Futár 46 kilogramm lovagolta Marsh
3. Kraus Lajos Furfang 57 1/2 kilogramm lovagolta Hyams

Wahrman R. Ronacher 60 kilogramm, lovagolta Adams. Főherceg Ottó Ex offo 54 1/2 kilogramm, lovagolta Kapusek. Mr. Newmarket Mentő 55 kilogramm, lovagolta Peake. Péchy A. Divat 49 1/2 kilogramm, lovagolta S. Bulford. Söllinger százados Adept 55 kilogramm lovagolta Fynan.

Bírói ítélet: 1 hoszzsal első, 1 hoszzsal harmadik. Totalisateur: 5 : 10, helyre 25 : 36 I, 25 : 61 II, 25 : 49 III.

II. Háromévesek kísérleti handicapje. Díj 2000 korona. Táv. 1600 méter.

1. Szemere Miklós Kilenczes 59 kilogramm lovagolta Cleminson
2. Krausz Lajos Deseő 54 kilogramm lovagolta Adams
3. Egyedi Arthur Morgó 54 kilogramm lovagolta Griffiths

Mr. Lincoln Ernying 59 kilogramm, lovagolta Ibbett. Br. Springer Reparatur 58 kilogramm, lovagolta Hyams. Gróf Batthyány Elemér Fayr play 52 1/2 kilogramm, lovagolta Huxtable, Dreher Antal Ines 54 kilogramm lovagolta Bulford. Mr. C. Wood Jó lehet 46 1/2 kilogramm lovagolta Sands.

Bírói ítélet: Biztosan félhoszzsal első, félhoszzsal harmadik. Totalisateur: 5 : 25, helyre 25 : 34 I, 25 : 34 II, 25 : 31 III.

III. Luthaus-verseny. Díj 3000 korona, távolság 2000 m.

1. Egyedy A. Buda 54 1/2 kilogramm lovagolta Griffiths
2. Mr. C. Wood Főth Park 54 1/2 kilogramm lovagolta Adams
3. Báró Springer G. Marasca 50 1/2 kilogramm lovagolta Hyams

Dreher A. Domina 50 1/2 kilogramm lovagolta Bulford.

Bírói ítélet: Könnyen 2 hoszzsal első, 5 hoszzsal harmadik. Totalisateur: 5 : 13, helyre 25 : 45 I, 25 : 38 II.

IV. Kisbér-öcsese-verseny. Díj 4000 korona, távolság 1300 méter.

1. Gróf Festetics T. Doge 57 kilogramm lovagolta Park
2. Dreher A. Zopf 57 kilogramm lovagolta Smith
3. Capt. Gaston Wagner 57 kilogramm lovagolta Bulford A.

Gróf Hadik-Barkóczy Ashley 57 kilogramm, lovagolta Barker, gróf Henckel A. Hermina 55 1/2 kilogramm, lovagolta Grimshaw, báró Springer G. Orchef 57 kilogramm, lovagolta Hyams.

Bírói ítélet: igen könnyen 2 1/2 hoszzsal első, félhoszzsal harmadik. Totalisateur: 5 : 25, helyre 25 : 63 I, 25 : 49 II.

V. Gátverseny. Handicap. Díj 3000 korona, távolság 3200 méter.

1. Fränkel A. Spring Walk 60 kilogramm lovagolta Gheoghegan
2. Herczeg Esterházy Sehr möglich 74 kilogramm lovagolta William
3. Lebaudy Róbert Sarajevo 65 kilogramm lovagolta Barker

Krausz Lajos Renata 62 1/2 kilogramm, lovagolta Printen.

Bírói ítélet: Könnyen négy hoszzsal első, 10 hoszzsal harmadik. Totalisateur: 5 : 19, helyre 25 : 42 I, 25.

VI. Eladó-akadály-verseny. Díj 2000 korona, távolság 4800 méter.

1. Gróf Gizyczi J. Campeador 69 1/2 kilogramm lovagolta herceg Taxis
2. Gróf Kinsky Zdenko Slava 64 kilogramm lovagolta May
3. Lebaudy R. Commoner 68 kilogramm, lovagolta Salter, kitért és feltartatott.

Bírói ítélet: Igen könnyen 4 hoszzsal első. Tot. 5 : 9, helyre 25 : 25 : 27 I, 25 : 30 II.

VII. Handicap. Díj 2000 korona, távolság 1000 méter.

1. Péchy A. Prosa 55 kilogramm lovagolta Sharpe

2. Gróf Forgách L. Kisasszony 51 1/2 kilogramm lovagolta Wilton
  3. † Capt. Gaston Hegyalja 52 1/2 kilogramm lovagolta A. Bulford
  3. † Gróf Festetics T. Héritiere 43 kilogramm lovagolta Sands
- Gróf Arco-Zinneberg Offensiv 55 1/2 kilogramm, lovagolta Huxtable, gróf Kinsky Zdenkócs 48 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Bírói ítélet: Küzdelem után félhoszzsal első, 2 hoszzsal harmadik. Tot. 5 : 12, helyre : 25 : 43 I, 25 : 96 II.

EGYESÜLETEK.

A Nőképző-Egyesület ünnepe. Az Országos Nőképző-Egyesület április 16-án, szombaton, este 8 órakor az egyesületi épület disztermében (IV. ker. Zöldfa-utca 38.) az 1843-iki nagy napok ötvenéves évfordulója alkalmából tanintézeti ünnepélyt rendez, melyen a növendékek Torkos László „Nagy idők” című ünnepi költeményét adják elő élőképekkel, szavalatokkal és énekekkel.

A magyar földrajzi társaság ülése. A magyar földrajzi társaság dr. Erdődi Béla elnöklése alatt ma délután felolvasó ülést tartott, melyen Berecz Antal tiszteletbeli tag ismertette Kubaszigetet; érdekesen rajzolta annak természeti szépségét, elmondta történetét, viszontagságos fejlődését 1451-től a mai napig. — Ezután Gerster Béla alelnök bemutatta Saxlehner Kálmán, New-Yorkban élő hazánkfianak egy levelét, melyben amerikai utazásáról mond el érdekes dolgokat. A felolvasásokat megelőzőleg a társaság főtitkára bemutatta gróf Zichy Jenőnek egy Tifliszből írt levelét, mely az általa követendő utirányról tesz említést.

Ujságírók gyűlése. A Budapesti Ujságírók Egyesületének állandó rendező bizottsága ma délután tartotta első ülését. A nagy számban megjelent bizottsági tagok egyhangulag ismét Cziklay Lajost választották elnöknek, aki megválasztása után buzgó munkálkodásra hívta fel a bizottságot. Az ülés főtárgya a bizottság tisztikarának megválasztása volt. Alelnök lett: Gerő Ödön; előadók: Reiner Ferenc és dr. Diósy Béla; jegyző: Seress László; pénztáros: Kálnoki Henrik; ellenőr: dr. Bán Zsigmond; számvizsgálók: Greiner Jenő, Szalai Béla és Zempléni P. Gyula. A bizottság nagyjában foglalkozott a közlelbi időben tartandó ünnepélyek terveivel és azoknak részletes tárgyalását a legközelebbi ülésre halasztotta.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezés. A kolozsvári ítéltábla elnöke Tar Gábor végzett joghallgatót a kolozsvári ítéltábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

Magyar név. Herzog Pál ujszolnai lakos Herczegre, kiskoru Kellner Endre és Tibor tunyogi lakosok Kertészre, Bógen Bernhard (Bertalan) budapesti lakos Bálintra, Huffgart Antal nagy-hársági és Huffert Márton somogy-endrői kántortanító, valamint az előbbi kiskoru fia Antal Kovácsra, Deutsch Lázár budapesti lakos Deményire, kiskoru Huber Aladár, Huber Sarolta és Huber László budapesti lakosok Hubaira, Blyasin János cseléji néptanító Bartara, dr. Czeizler Sándor járásorvos mátyásfalvi lakos, valamint kiskoru gyermekei Iona és Ferencz Csátóra, kiskoru Fröhlich János budapesti lakos Földesre, Goldstein Bernát (Béla) budapesti lakos, valamint kiskoru leánya Vilma Gábra, dr. Gans Simon Debreczenben állomásozó magyar királyi honvéd segédsorvos helyettes Görögre, Kraft Károly ó-becsei magyar királyi pénzügyőri vigyázó Törökre, Kohn Adolf újvidéki lakos, valamint kiskoru Árpád József fia Kovácsra, Deutsch Bernát szent-endrei lakos, valamint kiskoru Mária, Gizella és Jakab Németre változtatta vezetéknevét a belügyminiszter engedelmével.

Árverések a fővárosban. Dr. Bárd Lajos ingóságai VI. Teréz-körút 30. április 16. Mautner Adolf ingóságai V. Ferencz József-tér 6. április 15. Kohn Károly ingóságai VII. István-tér 15. április 15. Szelnár József ingóságai IV. Koronaherczeg-utca 16. és VII. István-ut 5. április 16. Gerstl Frigyes ingóságai VII. Murányi-utca 59. április 16. Wertheimer M. Géza ingóságai I. Vár-utca 26. április 16. Dankovszky Kálmán ingóságai IV. Váci-utca 9. április 15. Martinelli Antal ingóságai IX. Üllői-ut 107. április 18. Szalveter Ágoston ingóságai VII. Nefejejs-utca 38. április 15. Schick Aladár ingóságai IV. Lipót-utca 43. április 15. Färber Armin ingóságai VI. Gyár-utca 25. április 15. Weisz Szegefried ingóságai VI. Podmaniczky-utca 2. április 15. Klein Márton ingóságai VI. Izabella-utca 85. április 16. Richter Rezső ingóságai VI. Nagymező-utca 58. április 15. Reich József ingatlana V. Alkotmány-utca 22. földszint 1. május 11.

A vidéken. Theodorovits Heléne ingatlana Starcsóvár (Pancsova) május 3. Paneszkú D. Vása ingóságai Károlyfalván (Fehértemplom) április 26. Siklaki Iván ingóságai Szklabonyán (B-Gyarmat) április 15. Stieder

György ingatlanai Szombathelyen május 6. Grünwald Mór ingóságai Zalaegerszegen április 25. Kron Gizella ingóságai Ungvárt május 2. Andachter Jakab ingatlanai Szent-András (Nezsider) községhezátal május 3. Fix Mihály ingatlanai Kátv (Titel) községhezátal május 9. Partlak Józsefné ingatlanai Fárnok (Vaál) községhezátal május 31. Liptay Lajos ingatlanai Técsön május 10. Amon József ingatlanai Kis-Körösön április 18. Idősebb Weisz G. A. ingóságai Késmárkon május 2. Lónyai Géza ingóságai Somban (M.-Kasz) április 28.

Pályázatok. A budapesti folyamfelügyelői állásra (földmívelésügyi miniszter), a máramarosszigeti erdőgazgatóság központjában irodatiszti állásra lehet a folyamodványokat benyújtani.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Praenumeránsnak. Oliphant Lörcinczről a következőket olvashatja haszonnal. A hozzáférhetőbb kiadásokat említem:

1. *Memoir of the Life of Laurence.* Oliphant and of Alice Oliphant, His Wife Two Volumes. Leipzig, B. Tauchnitz. Ára 3 márka.

2. *Altiore pets.* Az eredeti kiadás füzetekben. London, Blackwood, de kapható Tauchnitznál is. II. k. Ára 3 márka.

3. *Masalla m.* (Ebben vannak megemlékezései Harrisról.) Két kötet, Tauchnitz, Lipcse. 3 márka.

4. *Symposium a t. a.* 1885. Saját kiadás, London. Nagyon ritka.

5. *Moss foom a Rolling Stone.* Blackwood Magyarine. 1885.

6. *W. O x l e y.* Modern Messiahs and Wonder-makers. Teljesen elfogyott. B. Coita. Az antiquariusoktól sem szerezheti meg.

Bohéme. Kösztönjük szives figyelmét. A Leoncavallo és Puccini „Bohémei” között már annyi kritikus és annyi színház közönsége vonta meg a párhuzamot, hogy az opera fiemei fogadtatása nem hozhat többé új momentumot ebbe a művészi vitába. Mindenesetre tudomásul vesszük, hogy az ön megfigyelése szerint a Teatro Communaleban nagyon melegen fogadták a Puccini művét. Ezt elhittük volna önnek akkor is, ha nem is melléki leveléhez a belépti jegyet, bizonyosságul annak, hogy tényleg ott volt az előadás. A fődolog pedig az, hogy ön jól mulatott, amire teljesen rá is szolgált, miután Budapestról egyenesen a premiérere utazott le Fiuméba. Sok ilyen zenei entuziasztát a művészeteknek és akkor megél Leoncavallo is, Puccini is!

S. Dicső-Szent-Márton. Szívesen adunk volna helyet a tudósításnak, ha idejében érkezik; de egy április 11-én lefolyt ünnepélyről ápril 16-án nem emlékezhetünk meg, mert idejét multá.

Cz. Gy. Nagy-Szalonta. Elvégre a durák is hazárdjáték, ha nagy pénzben játszik, míg a ferblin sem lehet ezeket veszíteni, ha garasba megy a játék.

B. D. Szatárd. Ön téved; mert azért, hogy február 29-én született és minden negyedik évben van születésnapja, azért negyven éves korában nem tízéves. A szökő esztendőben született emberek nem szokhatnak meg a muló esztendő elől, legfeljebb kevesebb születésnap ajándékot kapnak.

G. L. A kérdés kissé fogós; mert nehéz meghatározni, hogy egy „tisztességes leánykának” minő sportot illik űzni és illik-e biciklizni? A kor halad, az izlés és a társadalmi szabályok korlátai folyton változnak, fejlődnek. Kegyes életű és kromolint viselő nagyanyáink például, világért sem űltek volna biciklire, ma már százával száguldának a hölgyek a kétkerekű ördög-motollán anélkül, hogy valaki megróná őket érte. Pár év előtt még csak a messze nyugaton láttak kerékpározó amazonokat, ma már kelet népének hölgyközönsége is nyeregbe ül. Régen sólyommal űzte a vadat L o r á n t f f y Zsuzsanna és S z é c h y Mária, most meg finom angol fegyverekkel terítik le a hölgyeim az iramló özet és a menekülő nyulat. A tennist sem ismerte Rómában az ősz Veturia, vagy a Grachusok mamája; de most vígan billegnek, ugrálnak a röpülő lapda után a magyar honleányok. A kinek módjában van, lovagol, vadászik, jézóval: sportot űz mindenki, anélkül, hogy elitelné a világot; de mire való is lenne a szigorú erkölcsbiráskodás; hiszen ebben a villamos században szükség van az idegek erősítésére és a test-edzésre.

NYILTTÉR.

Téli és őrzi kerékpárjához.

a legelső amerikai kerékpár

1898 újdonsága a lánc nélküli.

Fodor Károly és társa.

gyszéket-tér 17. sz.

Télefon 14-18

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Frankfurt, április 14. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 299.—, Alpési bányarészvény 131.50, Osztrák-magyar államvasut 294.— Az irányzat bágyadt.

Hamburg, április 14. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 299.35, Az irányzat gyenge.

Páris, április 14. (Bankkimutatás) A pénzforgalom aránya az érczkészlethez 81.80 : 100. Kamatok és leszámítolás jövedelme 588.000 frk. Érczkészlet (ezüst) + 1.919.000 frk. Váltótárca — 70.797.000 frank. Államkincstári követ. + 33.373.000 frank. Magánkövetelések + 39.576.000 frank. Érczkészlet (arany) — 3.530.000 frank. Előlegek arany rudakra — 15.487.000 frk. Jegyforgalom — 5.545.000 frank.

New-York, április 14. (C. T. B.)

	április 14. cents	április 13. cents
Buza májusra	107	105 ¹ / ₂
„ júliusra	92 ¹ / ₄	91 ⁷ / ₈
„ szeptemberre	83 ³ / ₈	83 ¹ / ₂
Tengeri májusra	35	35

Chicago, április 14. (C. T. B.)

	április 14. cents	április 13. cents
Buza májusra	111 ¹ / ₂	108 ¹ / ₄
Tengeri májusra	30 ¹ / ₄	30 ¹ / ₈

Mezőgazdaság.

Osztrák mezőgazdák gyűlése. A bécsi mezőgazdasági társulat elhatározta, hogy a jubileumi kiállítás alatt egy mezőgazdasági kongresszust rendez és ezzel kapcsolatban a mezőgazdasági kerületi egyletek és kaszinók képviselőit rendkívüli gyűlésre hívja össze.

Ipar és kereskedelem.

Magyar kereskedelmi csarnok. A választmány Jellinek Henrik elnöklése alatt tegnap tartotta ülését, amelyen a folyó ügyek elintézése és nagyobb számu új tagok felvétele után örvendtes tudomásul vétetett, hogy azon felterjesztéshez, amelyet a Csarnok a magyar polgári törvénykezési rendtartás előadói tervezetének 34. szakaszára vonatkozólag nyújtott be, több vidéki kereskedelmi és iparkamara és számos szabad kereskedelmi testület csatlakozott. Az 1896. évben tartott országos kereskedelmi kongresszus határozata folytán ez évben Szegeden fog október havában a kereskedelmi kongresszus rendeztetni, miért is a választmány megadta az elnökségnek a felhatalmazást, ezen kongresszus előkészítésében a többi testülettel együttesen részt venni.

Kőbányai sertéspotiacz, április 14. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 57—57¹/₂ krajczár. Közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban) 57—57¹/₂ krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 59—60 krajczár. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő súlyban) 59—60 kr. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő súlyban) 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilgr. felüli súlyban) 59—59¹/₂ krajczár, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 59—60 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 59—60 krajczár. Sertéslészsám: 1898. április 12. napján volt készlet 29.639 drb, április 13-án felhajtattott 1108 drb, április 13-án elszállítottott 257 darab, április 14-ére maradt készletben 30.490 darab. A hizott sertés üzletirányzata szilárd.

Budapesti konzum-sertésvásár, április 14. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. április 13-án érkezett 175 drb. Készlet 703 darab, összes felhajtás 878 drb. Elszállítottott budapesti fogyasztásra 562 drb; elszállítottatlan maradt 316 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—59 krajczár, 220—280 kilós 57—59 krajczár, 320—380 kilós 56—59 krajczár, öreg nehéz 52—55, malacz 38—40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti szurómarhavasár, április 14. Felhajtattott 625 drb belföldi, 7 drb növendék élő borju, 517 drb élő bárány, 2 drb belföldi öltött borju, 875 drb öltött bárány. A borju és bárányvásár hangulata vonatott volt. Jegyzett árak: élő borju: belföldi 28—36 frtig, kivételesen 40 frtig súlyra, növendék 20—23 frtig, élő bárány 5—8 frtig párja, öltött bárány 3—6 frtig párja.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavasár, április 14. (A budapesti közvágóhid és marhavasár-igazgatóság jelentése.) Felhajtattott: 131 drb, úgymint: Fejős tehén: tarka 83 drb, bonyhádi 27

drb. Jármos bivaly 19, tenyész-bika 2 drb. Fejős tehéneket kevesebbet hoztak a mai vásárra, mint hogy azonban vevő is kevesebb volt, az árak nem változtak. Következő árak jegyzettettek: Fejős tehénekért: tarka, kevert származásutheben 70—110 frt, bonyhádi tehén 120—160 frt.

Budapesti vágómarhavasár, április 14. (A budapesti közvágóhid és marhavasár-igazgatóság jelentése.) Felhajtattott: 1927darab nagy vágómarha, nevezetesen: 1296 drb magyar és tarka ökr, 307 drb magyar és tarka tehén, 220 darab szerbiai ökr, 7 drb szerbiai tehén, 82 darab bika és 15 darab bivaly. Minőség szerint 675 darab elsőrendű hizott, 1224 drb középminőségű és 128 drb alárendelt minőségű ökr. A kisebb felhajtás és időben vevők részéről nyilvánult jobb kereslet folytán az árak 100 kilogrammonként átlag 1 forinttal emelkedtek, mindamellett a vásár nem volt élénk, miután a helybeli mészárosok nagyon tartózkodóan viselkedtek és ép azért gomba minőségű — habár hizott — öreg mustarökröket egyes esetekben múlt heti árakon is nehezen lehetett eladni. Következő árak jegyzettettek: Hizott magyar és tarka ökr, jobb minőségű 29—32 forintig, kivételesen 33 frtig, hizott magyar és tarka ökr, középminőségű 25—28 frtig, alárendelt minőségű magyar és tarka ökr 21—25 frtig, jobb minőségű magyar és tarka tehén 25—31 frtig, kivételesen tarka tehén 33 frtig, magyar tehén, középminőségű 21—31 frtig, szerbiai ökr, jobb minőségű 26—30 frtig, szerbiai középminőségű 23—25 frtig, szerbiai bika 22—30 frtig, szerbiai bivaly 17—23 frtig, kivételesen 30.60 frtig, métermázsánként élősúlyban.

Bécsi juhvásár, április 14. Felhajtattott 1157 darab. Teljes üzletelenség mellett az irányzat lanyha volt és délig csak egy tétel adatott el 23 krajczáron kilónként élő súlyban.

Bécsi szurómarhavasár, április 14. A mai vásárra felhajtottak: 2606 darab borjut, 1176 drb élő sertést, 1256 drb öltött sertést, 247 drb öltött juhot, 977 drb bárányt. A borjuvásár alig változott árak mellett nyugodt lefolyású volt. Öltött sertés ára emelkedett. Jegyzettetik: öltött borju 38—44 kr, prima 46—54 kr, egész finom minőségű 56—60 kr, fiatal sertés 34—47 kr, prima süldő 44—52 kr, öltött nehéz sertés 48—56 kr, öltött juh 26—40 kr. kilónként. Bárány 5—11 forint párja.

Pénzügy.

Magyar agrár és Jaradékbank. A társaság igazgatósága ma tartott ülésében állapította meg az intézet második üzletévi mérlegét. A bank nyeresége — az első üzletévből áthozott 168,002.09 frt nyereség beszámításával — 964,879.03 forintra rug; ebből a költségek és adók fedezésére 308,314.89 forint esik. Az igazgatóság javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy 4% vagyis részvényenként 8 frt osztalék fizetessék ki, a fennmaradó 176,564.69 frt pedig új számlára vitessék át. A „Verkehrsanki” II. Emission kölcsönére, valamint a magyar jelzálog hitelbank ujonnan kibocsátott részvényeire alább kitott syndicatusokban elért nyereség a mérlegben nincsen elszámolva s ez a folyó üzletévnél tartatik fen. Az intézet mérlege a következő: vagyon: pénztárkészlet 576,864 frt 99 kr, váltó-tárca 1,036,477 frt 17 kr, értékpapírok (melléklet szerint) 2,252,538 frt, jelzálogilag biztosított kölcsönök 1,926,538 frt 21 kr, szőlőfelújítási kölcsönök 2,979,890 frt 18 kr, állami, törvényhatósági, közügyi és szövetkezeti tartozások 1,617,056 frt 86 kr, adások: fedezett követelek és betétek kamatozására hitelintézeteknél 4,837,129 frt 55 kr, hátralékos törlesztő részletek 2,710 frt 51 kr, befizetések társas üzletekbe 654,720 frt, összesen 15,883,920 frt 42 kr. Teher: Részvénytőke 24,000,000 korona 12,000,000 frt, országos mezőgazdasági hiteleylet tartalékalapja 26,474 frt 40 kr, országos mezőgazdasági hiteleylet hitelrészeseinek kölcsönös biztosító alapja 131,725 frt 45 kr, kölcsönökből visszatartott összegek 154,254 frt 12 kr, hitelezők 2,479,787 frt 69 kr, átmeneti könyvelések 435,116 frt 07 kr, nyereség egyenleg 656,564 frt 69 kr, összesen 15,883,920 forint 42 krajczár.

Adóelengedés iránti kérelmek. A pénzügy-miniszter körrendeletet adott ki a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben ezeket figyelmezteti, hogy elemi kéréseket, az illető földrészlet tulajdonosa s ha a károsult birtokosok többen vannak, a végrehajtott két képviselőjük által mindenkor írásban jelentendők be. Ami az elemi kéréseket két megbízott általi bejelentését illeti, erre vonatkozólag kijelenti a miniszter, hogy az ily bejelentések elfogadása helyén van a törvényes szabályokban járattalan s többnyire irástudatlan kis gazdák érdekében, de indokolatlan ezen kedvezmény alkalmazása a nagyobb birtokosok vagy uradalmakkal szemben. Helytelen tehát némely pénzügyigazgatóság részéről tapasztalt az az eljárás, ha a kifogások által előterjesztett bejelentések alapján nagyobb birtokosok, sőt uradalmak is adóelengedésben részesítettnek, mert egrészről méltán elvárható a na-

Előfordult eladások roszban.

Table with 7 columns: mennyiség, faj, származás, minőség, átadási hely, ár, nettó, Kézz. Ar 100 kg. Kézz. 8 óra.

Hivatalos jegyzések roszban.

Table with 4 columns: Ó vagy u, faj, hektoliterenkint, 100 kilogramm készpénz ára.

Raktárállomány: A közraktárban 19800 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 1502 métermázsa.

Határidőüzlet: Tavasi roszban csekély forgalom volt, árak alig változtak. Őszi rosz szilárd.

Előfordult határidőkötések roszban.

Table with 6 columns: Határidő, Dél- és déli tőzsde, Déltűni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések roszban.

Table with 5 columns: Határidő, Dél tőzsde zárata, Leszámloló árfolyamok.

Takarmányfélék.

Készárúüzlet takarmányfélékben. Zab szilárd, a kínálat gyenge. Árpa üzletelen. Tengeri iránt megint mutatkozott némi érdeklődés.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with 7 columns: Mennyiség, faj, minőség, átadási hely, ár, nettó, Kézz. Ar 100 kg. Kézz. 8 óra.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with 6 columns: Áru, Ó vagy u, Faj, Hektoliterenkint, 100 kg. készpénz.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárban 9200 métermázsa árpa, 9.300 métermázsa zab, 15.000 métermázsa tengeri.

Határidőüzlet. Zab és tengeri árfolyama valamivel megszilárdult.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with 7 columns: Áru, Határidő, Dél- és déli tőzsde, Déltűni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with 6 columns: Áru, határidő, déli tőzsde zárata, Leszámloló árfolyamok.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1998. évi április hó 13. este 6 órától április 13. este 6 óráig Budapestre, vasúton és hajón érkezett s innen elszállított gabonakészleteiről és a budapesti fővármihivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with 7 columns: Az áru megnevezése, Érkezett, Elszállított.

b. Átmeneti forgalomban

Table with 7 columns: Buza, rozs, árpa, zab, tengeri, összesen.

a fővármihivatalnál előjegyzett:

Table with 4 columns: Az áru megnevezése, Visszkivétel, Az áru megnevezése, A visszkivételre.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, április 14.

A szenvedélyes jelenetek, melyeknek a washingtoni képviselőház tegnap színhelye volt, azt a meggyőződést keltették mindenfelé, hogy a háborút többé kikerülni nem lehet.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 373.25—374.—, Jelzálogbank 253.—, Leszámloló bank 251—251.25, Osztrák hitelrészvény 353.25—354.—.

Délelőtti 11 óra 15 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 353.50, Magyar hitelrészv. 373.50, Aranyjárdék 121.10.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajárdék 99.35—99.40, Salgótarjáni 620.—, Közúti vasút 401.25—401.75.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 forint; 8 napra 5.50—6.— frt.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 4 columns: Áru, április 14., április 15., április 16.

Az utótőzsdén gyenge üzlet mellett osztrák hitelrészvény 353.10—353.95, Magyar hitelrészvény 373.75—374.25.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with 4 columns: Áru, április 14., április 15., április 16.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, április 14. Terményekben nem volt üzlet. Kötés nem fordult elő.

Hivatalos jegyzések.

Table with 4 columns: Faj, Ar 100 kilogrammra, Pénz, Áru.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, április 14. A vásári forgalom: Használta forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfi-csendes, árak emelkedtek. Halban lanya, árak szilárdak.

Szesz.

Budapest, ápr. 14. Irányzat változatlan szilárd. Kontingens nyersszesz jegyzése 18.75—19.25 forint.

Bécs, április 14. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.80—20.— forintig kelt el.

Prága, április 14. Adózott tripló szesz nagyban 55.1/4—55.1/2 frton kelt el.

Berlin, április 14. Szesz helyben 50.— márká = 29.40 frt.

Stettin, április 14. Szesz 70 márká fogyasztási adóval 49.— márká = 28.81 frt.

Boroszó, április 14. Szesz (50-es) pr. áprilisra 68.— márká = 39.98 frt.

Cukor.

Prága, április 14. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Auszig. Azonnali szállításra 12.32 frt.

májusra 31.² frk, 4 óra máj-tól 31.² 4 óra, okt-tól 30.25 frk. Finomított készáru 101—101.50 frank.

London, április 14. Jávaczukor 11¼ shilling, nyugodt. Nyers cukor és jegecedett cukor nyugodt, de artartó. Finomított darab-cukor jó üzlet mellett artartó. Külföldi tört cukor bányadt. Jegyezett: kész-áru 10.9¼ shilling, május-augusztusra 11.0 shilling. Répaczukor bányadt, a zariát nyugodt. Német (88%) áprilisra 9.0¼ shilling; májusra 9.1¼ shilling, júniusra 9.3 shilling, júliusra 9.4¼ sh., augusztusra 9.4¼ shilling, okt.-decemberre 9.4¼ sh. Határidőzlet: áprilisra 9.0¼ sh., májusra 9.2 sh., júniusra 9.3 sh., júliusra 9.4 sh., augusztusra 9.4¼ sh., október-decemberre 9.5 shilling.

Olajok.

Páris, április 14. Repceolaj folyó óra 53.—frk (= 24.95 frt); májusra 53.25 frk (= 25.07 frt); 4 óra májustól 53.75 frk (= 25.30 frt); 4 utolsó óra 54.25 frk. (= 25.54 frt). Arak 100 kilónként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt. Hamburg, április 14. Repceolajhelyben 50.50 márka (= 29.70 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt. Köln, április 14. Repceolaj májusra (hordóval) 55.—márka (= 32.34 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt. London, április 14. Terpentin 23.9—23.10¼ sh., Repceolaj 22.6 shilling. Lenolaj 15.10¼ shilling. Gyapotmagolaj 14.6—15. shilling.

Petroleum.

Hamburg, április 14. Petroleum helyben 5.05 márka = 2.97 frt. Antwerpen, április 14. Petroleum fin. helyben 15.¼ frank = 7.14 frt. Bréma, április 14. Petroleum fin. helyben 5.20 franka = 3.06 frt. Newyork, április 14. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 5.70 cents, fin. petroleum Philadelphában 5.65 cents; United Pipe Line Certificates áprilisra 75.—; nyers petroleum áprilisra 6.25 cents. London, április 14. Petroleum, amerikai 4¼s—4¼s sh., orosz 4¼s—4¼s sh.

Kávé, tea, rizs, juta, shellack.

London, április 14. Kávé. Santos, határidő szilárdabban indult gyengébben zárult. Jegyezett apr-ra 29 sh., májusra 29.3 sh., júliusra 29.6 sh., szeptemberre 30.3 sh., decemberre 30.9 sh. Tea: a piacz zárva van, Rizs: jól keresve szilárd. Juta szilárd, 2¼ sh-gel drágább. Schellack: szilárd, április-júniusra 58 sh.

Fémek.

London, április 14. Réz. G. M. Brände 50¼/16—51¼/16, készáru és 51¼/16—51¼/16 font sterling 3 óra; best sel. 55¼/16—56¼/16 sh. font sterling. Ón: finom, külföldi 65¼/16—67¼/16 font sterling, készáru és 65¼/16—66¼/16 font sterling 3 óra. Olom: angol 12¼/16—12¼/16 font sterling; külföldi 12¼/16—12¼/16 font sterling. Horgany: külföldi 18¼/16—18¼/16 font sterling. Higany: 7.13 font sterling első és 7.0 font sterling másodikból. Vas: A glasgow nyersvaspiacz artartó csekély üzlet mellett. Zárlatárak: 46.2 készáru és 46.5 sh. egy óra. Cleveland 40.— sh., készáru és 40.2¼ sh. egy óra; Hematit 49.6¼ sh. készáru és 49.9¼ sh. egy óra; Middlebrough 50.9 sh. készáru és 51.— shilling egy óra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, április 14. Buza ósre ma lényegesen szilárdult, mivel Romániából a vetések állásáról ki nem elégitő hírek érkeztek. Kötetett: buza tavaszra 12.63—12.59—12.62 forinton, buza május-júniusra 12.36—12.35—12.38 forinton, buza ósre 9.75—9.72—9.77 forinton, rozs tavaszra 9.05 forinton, tengeri május-júniusra 5.60—5.62 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 12.62—12.64, május-júniusra 12.35—12.39, ósre 9.76—9.78, rozs tavaszra 9.04—9.06, ósre 7.35—7.37, tengeri május-júniusra 5.61—5.63, zab tavaszra 7.35—7.37 forinton.

Boroszó, április 14. Buza helyben 19.70 márka

(= 11.58 frt) sárga. Buza helyben 19.60 márka (= 11.52 frt). Rozs helyben 15.30 márka (= 9.— frt.) Zab helyben 15.40 márka (= 9.06 frt.) Tengeri helyben 12.— márka (= 7.06 frt.) Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt. Hamburg, április 14. Buza holsteini 197—208 márka (= 11.58—12.23 frt). Rozs mecklenburgi 146—156 márka (= 8.58—9.17 frt.) Rozs orosz 114—115 márka (= 6.70—6.76 frt.) Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt. Páris, április 14. (Mégnyitás.) Buza folyó óra 30.—frank (= 14.26 frt). Buza májusra 30.10 frank (= 14.31 frt). Buza július-aug-ra 29.40 frank (= 14.02 frt). Buza májustól 4 óra 28.50 frank

(= 13.58 frt). Rozs folyó óra 18.80 frank (= 8.93 frt). Rozs májusra 19.—frank (= 9.03 frt). Rozs július-aug-ra 17.75 frank (= 8.44 frt). Rozs májustól 4 óra 16.75 frank (= 7.97 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, április 14. (Zárlat.) Buza folyó óra

29.80 frank (= 14.20 frt). Buza májusra 29.80 frank (= 14.20 frt). Buza július-augusztusra 29.10 frank (= 13.87 frt.) Buza 4 óra májustól 28.25 frank (= 13.46 frt).

London, április 14. Gabona szilárd, de nyugodt.

Buza ½, árpa ¼—½ sh.-gel magasabb a mult héttel szemben. Úszó gabonából buza és árpa ¼ sh.-gel magasabb. Hozatalok: buza 20-850, árpa 9-840 és zab 36-850 q. Tengeri helyben 18¼ sh. Pétervár, április 14. Rozs helyben 7.20 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, április 14. A mai tőzsdén nemzetközi papirok lanya irányzatot követtek, mivel a spanyol-amerikai kérdés egyre fenyegetőbb jelleget ölt. Ellenben a helyi piacon jobb hangulat uralkodott és különösen bányapapirok német impulzusra emelkedtek.

Azelőtőzsdén:

Osztrák hitelrészvény 353.—353.75, Anglo-bank 157.50, Unio-bank 295, Magyar hitelrészvény 374—374.50, Osztrák-magyar államvasut 342.50—343.25, Déli vasut 72.75—72.85, Magyar általános köszémbánya 116.50—116.75, Alpesi bánya 155.50—158, Rimamurányi 250—253.75, Tramway 502—504, Adria 210.50, Magyar aranyárjarek 121.10, Magyar koronajáradék 99.35, Török sorsjegy 56.90—57.10, Németmárka 58.86.

Délelőtt 11 órakor zárulnak:

Osztárk hitelrészvény 353.50, Magyar hitelrészvény 374.—, Länderbank 220.—, Osztárk-magyar államvasut 343.—, Déli vasut 72.75, Alpesi bánya 157.80, Rimamurányi 253.75, Májusi járadék 102.10, Török sorsjegy 57.—.

A déli tőzsdén:

Osztárk hitelrészvény 353.—, Magyar hitelrészvény 373.75, Anglo-bank 157.—, Bankverein 264.—, Union-bank 295.—, Länderbank 220.—, Osztárk-magyar államvasut 342.62, Déli vasut 72.75, Elbevolgyi vasut 257.50, Eszaknyugoti vasut 243.—, Török dohányrészvény 130.50, Rimamurányi 252.50, Alpesi bánya 157.—, Májusi járadék 102.05, Magyar koronajáradék 99.40, Török sorsjegy 57.—, Német márka 58.87.

Délatán 2 óra 30 perczkor jegyeztek:

Magyar aranyárjarek 121.—. Magyar koronajáradék 99.30. Tiszai kölcsönsorsjegy 140.—. Magyar földtehermentesítési kötv. 97.30. Magyar hitelrészvény 373.50. Magyar nyerevénykölcson sorsjegy 160.75. Kassa-oderbergi vasut 191.—. Magyar kereskedelmi bank 1405.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.25 Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.40. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 250.50. Rimamurányi vasrészvénytársaság 252.50. 4-2% papírjarek 102.—. 4-2% ezüstjarek 101.50. Osztárk aranyárjarek 121.45. Osztárk koronajáradék 101.75. 1860. sorsjegyek 143.60. 1864. sorsjegyek 196.50. Osztárk hitelsorsjegyek 205.—. Osztárk hitelrészvény 353.63. Angol-osztárk bank 156.50. Unio-bank 295.—. Bécsi Bankverein 264.—. Osztárk Länderbank 220.—. Osztárk-magyar bank 923.—. Osztárk-magyar államvasut 343.38. Déli vasut 72.75. Elbevolgyi vasut 257.25. Dunagőzhajózási részvény 449.—. Alpesi bányarészvény 157.30. Dohányrészvény 130.25, 20 frankos 9.54¼, Cászári királyi vert arany 5.70. Londoni váltóár 120.90. Német bankváltó 58.87.

Bécs, április 14. (Utótőzsdé.)

A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztárk hitelrészvény 353.62, Magyar hitelrészvény 373.50, Anglo-bank 156.50, Bankver. 264.25, Unio-bank 295.—, Länderb. 219.75, Osztárk-magyar államvasut 343.25, Déli vasut 73.—, Elbevolgyi vasut 257.50, Eszaknyugoti vasut 242.50, Török dohányrészvény 130.12, Rimamurányi vasmű 253.50, Alpesi bánya 157.20, Májusi járadék 102.05, Magyar koronajáradék 99.35, Török-sorsjegy 57.20, Német márka azonnali szállításra 58.91.

Berlin, április 14. Ezüstjarek 101.75, Osztárk

aranyárjarek 103.—, Magyar aranyárjarek 102.40, Magyar koronajáradék 99.90, Osztárk hitelrészvény 220.75, Osztárk-magyar államvasut 145.75, Déli vasut 33.—, Bustiehrádi vasut 296.25, Osztárk bankjegy 169.90, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.75, Rövid lejáratu váltó Párisra 81.—, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.51¼, Orosz bankjegy 216.50, Olasz jarek 91.90, Laura-kobó 182.60, Harpeni 157.50, Olasz központi vasut 132.90, Török sorsjegy 113.90.

Az utótőzsdén:

Osztárk hitelrészvény 221.—, Osztárk-magyar államvasut 145.60, Déli vasut 32.—, Magyar aranyárjarek 102.40, Disconto-társaság 197.—. Frankfurt, április 14. (Zárlat.) 4-2% ezüstjár. 85.95, 4% osztár. aranyjár. 103.10, 4% magy. aranyj. 102.60, magyar koronajár. 99.80, osztár. hitelrészvény 299.25, osztár-magyar bank 777.—, osztár-magyar

államvasut 294.50, déli vasut 64.12, bécsi váltóár 169.65, londoni váltóár 20.52, párisi váltóár 81.—, bécsi bankverein 222.50, villamos részvény 138.50, alpesi bányarészvény 132.30, 3% magyar aranykölcsön 90.—. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, április 14. (Utótőzsdé.) Osztár. hitelrészvény 299.25, osztárk-magyar államvasut 294.62, déli vasut 64.—.

Hamburg, április 14. (Zárlat.) 4.2% ezüstjarek 89.—, osztárk hitelrészvény 299.75, osztárk-magyar államvasut 735.50, déli vasut 153.—, olasz jarek 92.25, 4% osztár. aranyj. 103.50, 4% osztár-magyar aranyjarek 102.80. Az irányzat szilárdult.

Páris, április 14. Uj 3% francia jarek 101.15, 3% osztár. francia jarek 102.47, 3¼% osztár. francia jarek 106.65, Osztárk földhitelintezet 1270, Länderbank 486.—, Osztárk aranyj. 102.—, Déli vasuti elsőbbség 387.50, Alpesi bánya 343.—, Török dohányrészvény 277.50, Török sorsjegy 104.—, Olasz jarek 91.95, Spanyol kölcsön 43.12, Meridional 671, Otomanbank 532.—, Rio Tinto 694.50, Debeers 655.—, Eastrand 104.50, Chartered 65.—, Randfontein 38.—, Osztárk-magyar államvasut 530.

London, április 14. (Zárlat.) Angol consolok 110.75, déli vasut 7.—, spanyol jarek 45.25, olasz jarek 91.—, 4% magy. aranyjarek 101.50, 4% rupia 62¼, Canada pacific vasut 83.—, leszámítási kamatláb 3.75, ezüst 26.—. Az irányzat lanya.

New-York, április 14. Ezüst 55.75.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. április 14-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás			Csapadék			Állomások	Légnyomás			Csapadék
	mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius-szerint	mm.	mm.	A hőmérséklet Celsius-szerint	mm.		A hőmérséklet Celsius-szerint			
Arvavárja	58.0	+ 2.2	11	Pola	57.2	+ 9.0	25				
Selmeczbánya	56.7	+ 2.3	8	Lesina	59.5	+ 11.7	2				
N.-Szombat	57.8	+ 4.1	1	Sarajevo	61.0	+ 3.5	4				
Magyar-Ovár	60.1	+ 6.0	1	Torino	63.8	+ 8.7	1				
O-Gyalla	58.2	+ 5.5	1	Florenz	63.4	+ 6.8	1				
Budapest	58.7	+ 6.4	1	Róma	62.9	+ 8.7	1				
Sopron	61.0	+ 5.0	1	Nápoly	62.1	+ 11.2	30				
Herény	60.2	+ 7.3	1	Brindisi	60.5	+ 13.0	1				
Keszthely	60.1	+ 8.6	1	Palermo	64.8	+ 12.6	1				
Zigrah	61.8	+ 6.2	1	Malta	63.9	+ 13.9	1				
Fiume	61.1	+ 9.5	2	Zürich	66.9	+ 3.4	4				
Ciklovenica	60.4	+ 11.4	1	Biarritz	62.1	+ 17.0	1				
Pancsova	60.7	+ 8.3	1	Nizza	62.0	+ 13.0	1				
Zsombolya	60.4	+ 7.4	1	Páris	60.8	+ 6.8	1				
Arad	60.7	+ 5.0	1	Kopenhága	71.0	+ 1.1	1				
Szeged	60.7	+ 7.4	1	Hamburg	68.7	+ 4.5	1				
Szolnok	60.0	+ 7.4	5	Berlin	68.0	+ 3.9	4				
Eger	60.7	+ 6.0	18	Christiansund	67.5	+ 3.8	1				
Débrecezen	58.8	+ 6.4	1	Stockholm	68.3	+ 0.3	1				
Késmárk	58.6	+ 1.0	9	Szent-Pétervár	73.4	+ 5.0	1				
Ungvár	58.9	+ 6.1	11	Moszkva	67.2	+ 2.5	1				
Státnár	58.6	+ 1.0	13	Varsó	65.6	+ 1.8	3				
Nagy-Várad	57.9	+ 5.8	13	Kiev	62.8	+ 1.0	1				
Kolozsvár	55.6	+ 7.0	6	Odessza	—	—	—				
Nagy-Szabon	57.0	+ 7.4	6	Sullia	61.5	+ 9.8	1				
Bécs	61.4	+ 5.8	3	Szófia	59.6	+ 4.2	3				
Sofburg	60.7	+ 2.3	16	Konstantinápoly	58.7	+ 12.9	1				
Klagenfurt	60.7	+ 4.1	1								

A légnyomás északkeleten jelentékenyen emelkedett, ahonnan a maximum Németország felé terjeszkedett. Depressziók vannak délkeleten és északnyugaton. A délkeleti maximumnak ma már alig maradt nyoma.

Az európai időjárás egészben megtartotta csapadékos jellegét. A csapadék leggyűrtében osztrák Anglia nyugati partjain, az Alpsek és a Kárpátok vidékén. Közép-Európában a levegő lehült.

Hazánk keleti felében tegnap általános esőzés volt s ugyane tájakon az eső ma is tart. Azonkívül nyádon is kezdett esni, úgy, hogy a csapadék csak az Alföld és a Dunántúl hagyta érintetlenül. A koméréklet süfödőben van. Az Északi-Kárpátokban havazik. Az uralkodó szél az északnyugati.

Északnyugati szelek mellett hűvös idő várható az ország keleti részén esővel.

VIZALLÁS.

— Április 14-én. —

Folyó	Vizmérés	Vízállás		Folyó	Vizmérés	Vízállás	
		reggel	árjarek v. apadás			reggel	árjarek v. apadás
Iszta	Schärding	+ 120	4	Tisza	M.-Szigot	+ 110	—
Iszta	Passau	+ 237	1		Tisza-Ujlak	+ 52	—
	Bécs	+ 262	2		V.-Namény	+ 255	—
	Pozsony	+ 266	2		Csap	+ 195	—
	Komárom	+ 388	3		Tokaj	+ 658	—
	Budapest	+ 362	3		Szolnok	+ 596	—
	Ercsi	+ 362	3		Csongrád	+ 575	—
	Paks	+ 248	2		Szeged	+ 578	—
	Mohács	+ 358	2		Titel	+ 425	—
	Ujvidék	+ 362	2		Doés	+ 177	—
	Zimony	+ 396	5		Szatmár	+ 310	—
	Pancsova	+ 443	6		Lainozsa	+ 45	—
	Bátiás	+ 289	2		Lobozsa	+ 100	—
	Orsova	+ 487	4		Ujváros	+ 199	—
Mécs	M.-Falva	+ 196	7		Ujváros	+ 110	—
Vág	Zsolna	+ 168	7		Bárfi	+ 543	—
	Szered	+ 116	4		Zemplén	+ 222	—
	Ersekújvár	+ 57	—		Szajó	+ 232	—
Sáns	Sárvár	+ 248	4		H.-Némethi	+ 148	—
	Győr	+ 75	—		Bereetty	+ 199	—
	Zákány	+ 205	4		Sab. Kör.	+ 81	—
	Eszék	+ 215	5		Nagyvárad	+ 81	—
Szava	M.-Szardab.	+ 110	—		F.-Kőrös	+ 104	—
	Zágráb	+ 115	16		Feh. Kör.	+ 206	—
	Szilaszek	+ 250	96		Met. Kör.	+ 494	—
Kajsa	Mitrovicza	+ 463	13		Groma	+ 590	—
Don	Kirolyvács	+ 102	—		Gy.-Fehérv.	+ 126	—
Vortész	N. vi	+ 102	—		Arad	+ 84	—
Becza	Szanjaluka	+ 85	—		Makó	+ 170	—

A budapesti értéktőzse hivatalos árjegyzései 1898. április 14-én.

Main table containing various market data including interest rates, bank shares, and commodity prices. It is organized into multiple columns and sections such as 'I. Államadósság', 'V. Bankok részvényei', and 'XIII. Közteked. vált. részv.'.

Summary table titled 'Lezártuló Árfolyamok április 13-án' (Closing Exchange Rates April 13) listing various exchange rates and prices.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körut 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körut 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ postaréstartóba teszi, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstárbeli illeték is fizetendő. — Csiszterű az apróhirdetést postautalványon békül- deni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közhasznos levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvétetnek kiadói hivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körut 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnök-utca 22. **ösv. Balasovits György** nagytörzse.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már**, dohánytörzse
- IV. „ Farsich-bazár **Déval József**, dohánytörzse
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Komencz A. J.** dohánytörzse és újságáru.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Lówinger Gyula**, fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Weil Vilmos**, dohánytörzse
- V. „ Váci-körut 6. szám **Moreno Janka**, dohánytörzse
- V. „ Lipót-körut 22. szám **Wellák Zsigmond**, dohánytörzse
- VI. „ Teréz-körut 54. szám **Bruder nővérek**, dohánytörzse.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Kohonyi Ilona**, dohánytörzse.
- VII. „ Erzsébet-körut 59. szám **Kotler Rosa**, dohánytörzse.
- VII. „ Erzsébet-körut 7. szám **Fraud J.** dohánytörzse.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytörzse.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadának.

LEVELEZÉS.

Barnabaju, fekete szemű hölgyt venne pártfogásába egy magasabb rangú tisztviselő. Csakis nem annyira levelekre válaszolok. Ajánlatot „Számvizsgáló” névre kérek e laphoz. 3646-1

Melyik kerékpárosnál volna hajlandó egy intelligens fiatalemberrel vasárnapokon kirándulásokat csinálni. Leveleket „Kiváltó” jelleg alatt küldjék a kiadói hivatalba. 3632-1

Zöldszemű, barna haja övégy, méltóságos jellemes úrral szeretne megismerkedni. Választ „Sirtelen” alatt kérek. 3678-1

Évike! Ezer köszönet szíves figyelméért, igyekezni fogok azt megelőző viszonyt. Hogy írtál szíves tudósítását kérve, maradtam kétségbeesve. 3680-1

Hivatalnok levele van a kiadói hivatalban. 1093-1

Hóvirágom. Holnap este 2 jegyem van a Nemzeti színházba. Elküldöm nekem az egyiket és remélem edes jó szívedben, hogy ott is leszek. Hogy vagy te drága kincsem, kit állig várok már, hogy holnap láthassak. Őtél a viszonzásig **Boltonár**. 3664-1

Jzabella levele van a kiadói hivatalban. 6713-1

Gizi 19 és **Árvák** címen levél van a kiadói hivatalban. 1097-1

Krak! Ki volna hajlandó egy fiatal leánnyal megismerkedni? az írjon „Vidéki Barna” címen. 1093-1

Chicago. What is the matter? Have you received my last letter? Please answer. Alex. 6709-1

Arthur. Kérlek, ne maradj el a 8. előadásra. Nem voltam ugyan megjelölt, de mégis megjelent egy kicsit. Köszönöm most ha van bizonyítva, milyen jó híresem van nekem. Holnap ott eszek és majd bővebben mindent elmondunk egymásnak. Csak a viszonzásig **Gizad**. 3670-1

Fess főhadnagy egy csinos nővel szeretne barátságot kötni. Megküldöm a fess gyerekeket elegáns felépítés és moder. Szíves választ kérek „Fess gyereke” jellegre a kiadóba. Titoktartást felesleges megemlítenem. 3678-1

Nagyobb gyári műszaki igazgatója, rendezett viszonyok között elő intelligens hölgy ismeretséget ajánlja szíveskedés céljából. Házasság nincs kívánva. Csakis komoly levelekre reagálunk. Választ „Tövis elereti” 40- alatt kérek a kiadóba. 3680-1

Mérnök 31. Levele van a kiadóban. 1101-1

HÁZASSÁG.

Szép megjelenésű férfi 2500 frt évi biztos jövedelemmel csinos leányt vagy özvegyt keresi ismeretséget keresi (22 éves felüli) házasság céljából. Néhány ezer frt hozomány megkívánatik. Leveleket „Boldog otthon” alatt kérek a lap kiadói hivatalába. 3552-2

Fővárosban nagy ur dívtázziel tulajdonosa, jó házból származó fess izraelita hölgy ismeretséget keresi házasság céljából. Megkívánatik jó nevelés, házasság és 4-5000 forint készpénzhozomány. Csakis teljes névvel ellátott ajánlatokra, melyek „Barna 32” jellegű küldendők a kiadóba, reaktálók. Titoktartás becsületdolog. 3680-2

Szegeden lakó fűszerkereskedő, jó üzlettel, jól és háziasan nevelt szülői örökséggel ajánlata házasságra lépni. Megkívánatik 3-4000 frt hozomány. Szíves megkereséseket „Szeged” alatt kérek ezen laphoz címezni. 3654-2

Fővárosban lakó, állami mérnök vagyok, szép jövedelemmel. Nősülési szándékkal bírván, egy magyarországi szép s feltétlenül előkelő házból származó kasszony ismeretséget keresek. Anyagi viszonyaim megengedik, hogy esetleg hozomány nélkül is nősülhetek. Választ „Mérnök 31.” alatt kérek a kiadóba. Valós teljes jelen mellesleg. Név közzetése kerülik. 3650-2

Nagyobb bérgazdász tulajdonosa, jó házból származó fess úr, hölgy komoly ismeretséget keres házasság céljából. Megkívánatik 5-6000 frt készpénzhozomány. Csakis komoly ajánlatokat, melyek „Hajdumegyet” jellegre küldendők a kiadóba, veszek figyelembe. 3672-2

ÁLLAST KERES.

Egy Magyar-óvart végzett több évi gyakorlati ellátott gazdász, ki a szarvasmarha tenyésztés czukor-repa művelésben jártas keres magához illő állást. Az illető utitársnak is ajánlíkózik kelet felé utazónak, beszél a magyar német román nyelveken kívül a francia és török nyelvet is. Cím a kiadói hivatalban. 3618-3

Kereskedő-segéd, kitűnő bizonyítvánnyal ellátva, több évi gyakorlati állást keres. Cím a kiadói hivatalban. 3628-3

Középkorú intelligens nő, ki a háztartás minden ágában jártas, mint háztartásnövény kíván alkalmaztatni. Cím a kiadói hivatalban megküldhető. 3884-3

Egy okleveles gyermekkeresztő ajánlíkózik előkelő családhoz 4-5 éves gyermekekhez. Cím a kiadói hivatalban. 3680-8

ÁLLAST KAPHAT.

Kereskedelmi akadémiai érettséget végzett 28 éves fiatalember, levelezői vagy könyvelői állást keres. Cím a kiadói hivatalban. 3664-4

Tanoncz egy vidéki fűszerkereskedésbe azonnal felvétetik. Írásbeli ajánlat e lap kiadói hivatalába küldendők „Tanoncz” jelleg alatt. 3620-4

Jársalkodó kerestetik ur családhoz. Német és francia nyelv megküldendő. Leveleket „Jó fizetés” jelleg alatt a kiadói hivatalba küldjék. 3672-4

Az ipolyvári lakarekpenztárnál üresedésben számgépkönyvi állás, évi 500 frt fizetéssel. Pályázhatnak 1898. május 10-ig kereskedelmi iskolát végzettek. Okmányok körérvényhez mellékelendők. 1096-4

Gyermekkeresztő kerestetik egy 4 és 7 éves fiú mellé vidékre intelligens családhoz. Cím a kiadói hivatalba. 3683-4

OKTATÁS.

A német nyelv oktatására kerestetik egy tanítónő két gyermek mellé. Cím a kiadói hivatalban. 3649-5

Egy okleveles zenetárnó, néhány üres órával rendelkezve elvállal oktatást. Cím a kiadói hivatalban megküldhető. 3688-6

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az állalám feltalált legjobb és legkönnyebb magyar rendszer (methodus) szerint, házról és házon kívül, ugyintén vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat után (posta fordulítvány). Cím a kiadói hivatalban. 2960-5

Zongora-tanár kerestetik gyermek kiképzésére. Pályázók tudásuk czimeiket, „Kézök” jelleg alatt a kiadói hivatalban. 3628-5

Intelligens fiatal ember, néhány gimnazista tanuló elvállal oktatásra. Cím a kiadói hivatalban. 3674-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Zuglóban egy kisebb villát óhajtok venni, esetleg a nyári hónapokra bérből. Ajánlatokat „Zugló villa” jelleg alatt e laphoz címezendők. 3490-6

Nagyobb birtok megvételre kerestetik. Ajánlatok „Birtok” címen a kiadói hivatalba küldendők. 3424-6

HAZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Újpesten egészen újonnan épült ház, 11,000 forint amortizációs banktelharral 16,000 forintért eladó. Cím a kiadói hivatalban. 3492-7

Családi háztelkek tíz évi törlesztésre eladók. **Budapesti** telpek 121. (VI. külső váci-ut 121.) Villamos vasúti megállóhely, az utcák keramit téglával burkolva, csatorna, vízvezeték és légszivattyúval felszerelt. Vágy az a budapesti lakás hirdetésben. Közzététel díjaztatnak. Bővebbet a tulajdonosnál, Fischer István, dohány-utca 20. 6689-7

A Krisztinavárosban két, három emeletes bérház 15 évi amortizációval 6000-6000 forintért eladó. Cím a kiadói hivatalban. 3643-7

Mrasági ház villamos vasút mentén, az új műegyetem közelében. Kastélyszerű építmény, magas földszintjén 9 szobával, alszintjén 4 szoba 2 fürdőszoba, konyhák stb. Jelkes urk komfort 600 négyzetlök díszkert, istálló, kocsiút, üvegűzők, jékhalmi alkalmi vétel. Házleírás megküldetik. Cím a kiadói hivatalban. 6711-7

ELADÁS.

Teljesen jókarban levő „Chicago I” 97-es model-kerékpár még alig használt eladó. Cím a kiadói hivatalban. 3636-8

Egy fekete, pedális, részbetétes, kitűnő hangu czimbalom eladó. Megtekinthető d. e. 12 óráig. Cím a kiadói hivatalban. 3640-8

Olcsó partie üvegáruk! Végtelepik minden fajban és nagyszámban, valamint söröskorsók, boros-stuiznik és borosüvegek, 12 drb vízszephar 60 kr, 12 drb borospoliar 48 kr. ajánlja Szinell János üvegáru raktáros, Mária Valéria-utca 1. 6677-8

Jutányos ár mellett eladó egy még jókarban levő kerékpár. Megtekinthető 2-4 óráig. Cím a kiadói hivatalban. 3486-9

Szép diván és egy faragott, jó karban levő kredenz azonnal eladó, jutányos ár mellett. Cím a kiadói hivatalban. 3630-8

Régi faiskola teljes fozolzatása miatt eladók: **Dianozsolyi**, a legkiválóbb fajokban, igen erősek 9 frt 100 darab. **Dianozsolyi** erősek 20 frt 100 drb, alma- és körte-vadonczok, erős 8 frt 100 drb. **Rozsák**, a legkiválóbb fajokban 12 frt 100 drb. **Szűrgagagykerek** 80 kr. 100 drb. Cím a kiadói hivatalban. 2962-9

Bajszpedró, brilliáns, hajpomádé, nagyobb mennyiségben a legolcsóbb áron eladatik. Szíves választást „Pári ár” alatt kérem e laphoz ítézni. 3486-8

Régi jó hírnévnek örvendő szátoácsület, munkás vidéken napi bevétel 50-80 frt, elküldetés miatt a berendezéssel együtt, jutányosan eladó. Komoly vetők írjanak „Nagy forgalmu” jellegre e laphoz. 3674-8

VÉTEL.

Egy jókarban levő kerékpárt óhajtok mielőbb venni. Ajánlatokat „Tandem” jelleg alatt e lap kiadói hivatalába küldjék. 3632-9

Jó hangu czimbalmot jutányos áron keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadói hivatalba küldjék. „Czimbalom 60” jelleg alatt. 3622-9.

KIADÓ SZOBÁK.

Egy igen szép szobához faktárs kerestetik ugyanott teljes ellátás is kapható. Cím a kiadói hivatalban. 3452-10

Kiadó szépen burtozott szoba intelligens családnál fürdőszoba használatával. Cím a kiadói hivatalban. 3412-10

Nagyon szép, tiszta szoba a Váci-köruton két ur részére esetleg teljes ellátással kiadó. Cím a kiadói hivatalban. 3544-10

Utcai szoba lépcsőházból bejárattal teljes ellátással és zongora használatával kiadó. Cím a kiadói hivatalban. 3542-10

LAKÁS KERESTETIK.

Visegrádon 3 szoba és konyhából álló lakást óhajtok a nyári hónapokra kivenni. Ajánlatok „Nyaraló” jelleg alatt a kiadói hivatalba kérek. 3502-11

Kerepesi-uton 3 utcai, 8 udvari, elő-fürdő-és eselődészoza konyhából álló lakást első, vagy második emeleten akarak május 1-ére kivenni. Ajánlatok „Csendes lakó” címen a kiadói hivatalba intézendők. 3530-11

Keresek egy vagy két szobás a lépcsőházból külön bejárattal első emeleti burtozott lakást. Ajánlatok a kiadói hivatalba kérek „Alkalmas lakás” címmel. 2994-11

Öt szoba és hozzá tartozó mellékhelyiségekből álló urasági lakást keresek a körutak valamelyikén. A lakás első emeleten legyen a lehetőleg két előszobával. Ajánlatokat „Földbirtokos” címmel a kiadói hivatalba kérek. 1806-11

A Teréz- vagy Erzsébetvárosban keresek egy földszintes házat 18-20 szobával megvételre. Ajánlatot kérek „Kényelmes lakás” címmel a lap kiadói hivatalába címezni. 2960-11

SZOBA KERESTETIK.

Két fiatal ember, hivatalnokok, a m. kir. államasvutak mentén. Budapesthez közel, edy vagy két burtozott szobát keres olyan helyen, hol az állomás a pályaudvartól nem esik messze. Szíves ajánlatok némi tájékozással és az megjelölésével „Palusi otthon” címmel a lap kiadói hivatalába kérek. 3202-12

Szobát keresek szépen burtoztva, külön bejárattal Ferenczkörut, Üllői-út környékén május elsőjére, 14-16-forintért. Ajánlatok „Csendes otthon” alatt a kiadóba kérek. 1059-12

A nyugati pályaudvarhoz közel keresek szép udvari szobátkülön bejárattal, lehetőleg teljes ellátással. Ajánlatok „Vasuti” jelleg alatt a kiadói hivatalba küldendők. 3502-12

Elegáns utcai szobát keresek az V. esetleg a VI-ik kerületben. Lehetőleg az I. emeleten. Leveleket az az megjelölésével „Főmérnök” jelleg alatt e lap kiadói hivatalába kérek. 3686-12

Két szigorló orvos keres 2 ablakos utcai szobát külön bejárattal az Andrássy-uton. Ajánlatok az az kitételével „Szoba 24” jelleg alatt a kiadói hivatalba, intézendők. 3684-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Nyári lakás Visegrádon élénk helyen propeller-hajó-állomáshoz közel egy szép kertben fekvő kényelmesen és csinosan burtozott 3 szobából álló lakás egy szinten szép konyha, veranda és pinca. Ára 200 frt. Cím a kiadói hivatalban. 3634-13

A Zuglótben egy nagy szobás nyaraló gyümölcsösökkel, árnyas nagy fenyves ördvél és gyönyörű kilátással a hegyek felé kiadandó. Cím a kiadói hivatalban. 3458-18

Lakás, elutazás miatt a Ferenczkörutban május 1-ére kiadó 3 nagy utcai, 2 udvari, elő-és fürdőszoba ott az első emeleten. Évi lakbér 800 frt. Leveleket „Lakás 900” jelleg alatt a kiadói hivatalba küldendők. 3402-18

Szép és kényelmes lakás 6 szobával, konyha, fürdő-és előszobával Visegrádon kiadó. Egészesen tiszta levegő, gyönyörű kilátás, a vasúti állomástól 8 perc. Leveleket a kiadói hivatalba küldendők. „Urasági lakás” címmel. 3532-18

Nagy helyiség 1-2 emeleten, mely egynagytetemből és több alkalmas **tródnak, díszszalonnak, műhelynek, egylett helyiségnek, előteremnek, magánköltőknak, vagy nagy lakásnak.** Bővebbet e kiadói hivatalban küldendők. 3632-18

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlen a legrovidebb idő alatt, előkelő fővárosi intézetnél, csekély utólagos honorarium fejében. Telekkönyvi kivonattal és kataszteri birtokviszteségek. Kérkezhetni d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadói hivatal. 850-14

KÖNYVEK.

Eladok könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Cím a kiadói hivatalban. 1772-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Kis bolthelyiséget keresek az Erzsébet vagy József-körut elején. Ajánlatok az az megjelölésével „Hlat-szerár” jelleg alatt a kiadói hivatalba küldendők. 3278-17

Műhelynek vagy raktárnak alkalmas pinca-helyiség kiadó a Váci váci várnál közelében a Huba-utczában. Cím a kiadói hivatalban. 2652-17

KÜLÖNFÉLE.

Kitűnő és olcsón lehet étkezni egy szállodás özevgyéni. Cím a kiadói hivatalban. 3454-18

Elegáns női ruhákat készit jutányos áron egy kitűnő varró. Cím a kiadói hivatalban. 3330-18

A legjobb magyar elozlap az „Östökös”. Most sora közli pompás karikatúrákban a nevezetesebb írókat és művészeket.

Olcsón és jól lehet étkezni a VI. kerületben, naponta 4 tál étel havi 12 frtért, 2 féle pecsenyével 15 frtért. Cím a kiadói hivatalban. 3558-18

Ügyes fodrásznó ajánlja magát szerény díjazás mellett. Szíves megkeresését „Könnyű kezű” jelleg alatt a kiadói hivatalba kérek. 3668-18

Öp-karisnya kitűnő, szerény díjazás mellett elvállal munkát. Szíves megkeresését „Tartós és szép” jelleg alatt a kiadóba kérek. 3162-18

6 frtért készit elegáns utcai női ruhákat egy igen ügyes szabónő. Házhöz is eljár napi 1 frt 60 krajczárral. Cím a kiadóban. 3658-18

MINDENFÉLE

A francia posta. 1830-ban a francia posta 100 millió levelet szállított. A lakosság számához viszonyítva annyit jelent ez, hogy akkoriban évenként három levelet kapott minden francia. Könnyű elképzelni, hogy ilyen körülmények között a levélhordó oly ritka természetű tünemény volt, mint például mai napság a bölény az erdélyi havasokban. Tizenhét év alatt megkétszereződik ez az összeg. 1847-ben a 200 millió levél szállítása 50 millió frankot jövedelmezett Franciaországban, egy levél tehát átlag 25 centimes postabért fizetett. Mindeddig távolság szerint rótták le az illetéket: minél messzebb ment a levél, annál többbe került. 1849-ben behozták az egységes postabélyegeket, aminek következtében a levelek száma 100 millióval növekedik, a posta bevétele ellenben 13 millió frankkal csökken. Az 1850—52-es évek mozgalmassá politikai eseményei, az államcsíny káros befolyással voltak a postára: a levelek száma ismét csak 200 millió. 1852 óta a növekedés ismét állandó: 1867-ben 700 millió levélért 90 millió frank bevétele van a francia postának, egy levél tehát átlag 13 centimesba kerül. A porosz-francia háború az 1870—71-es években ismét visszaesést jelent a francia postának. A háború után felemelik a postabért: távolság szerint egy levél 25 illetőleg 15 centimesba kerül. Ennek dacára a levelek száma mégis növekedik, 1877-ben a számuk már 900 millió, 120 millió frank bevétellel. Következik az 1878-ik év, amely korszerű reformokat hozott a francia postának. A levelek viteldiját egységesen 15 centimesban állapították meg, a kereskedelmi levelezések, prospektusok, árjegyzékek, lapok tarifáit pedig jelentékenyen leszállították. A posta forgalma ettől fogva hihetetlen arányokat ölt. A postai szállítványok száma 1877-től 1895-ig 900 millióról két milliárdra szökik, a szaporodás tehát 128 százalék. A leszállított tarifa következtében a posta jövedelme eleinte 20 millió frank évi visszaesést mutatott; minthogy azonban a szállítványok évről-évre jelentékenyen szaporodtak, a deficit csakbamar eltűnt s 1895-ben már 170 millió frank jövedelme van a francia postának. Miután pedig Franciaország háztartása három-ezer millió frankot nyel évenként, a posta az állam legjelentősebb jövedelmi forrásainak egyike.

Az Adria Gibraltárja.

Ragusa, április közepén.

I.

Örült a szívem, midőn tornáczomra kilépve, először pillantottam meg e fenséges panorámát. Mi szép tud lenni az élet egy-egy perce aranyos reggeli napfényben, amikor tél derekán örökzöld tülevelű fák, lengő datolya-pálmák szárnyas koronái üdvözlik a jövevényt! Előttöm a tenger végtelene, az ingó-ringó érzelmvilág e földi képe s a közepkor egy álmában épségben megőrzött csipkerózsíja: Ragusa, mely megdőbbszítéssel emelkedik ki a kéklő habokból. Odanöve, hozzátapadva a szakgatott, csodásrajzu sziklatömeghez, miket elváthatatlanul átkarolva tart hatalmas bástyáinak páncélos ölelésével. Soha a modern építészlet nem tehet oly mélyen járó hatást, még ha mindjárt a bajor mesekirály mesébe való kastélyai volnának is, mint a minőt Ragusa ér el a tenger mélyéből kimeredő, a hegyekre felkuszó szürke bástyafalaival és fortjaival. A sziklaformációk oly impozánsan festőiek, hogy hozzáértők már századokkal ezelőtt elkeresztelték a Dalmát partok ragusai részét az Adria Gibraltárjának. Bóra, sirocco alkalmával a Szt.-Lorenzo és Mincetta-fortok között sziklás öbölben a természet legnagyobbjátékában gyönyörködhetünk: a hullámtorlásban, amint toronymagasságra veti fel csodás fényű, fehérhabos víztömegeit a tengert Ragusa mint város a építkezés páratlan különlegessége. Belvárosa változatos tornyu ódon templomaival, iveretesablaku középkorú épületeivel egy szép darab Velencének mondható. A góthstílusú gyönyörű Palazzo dei Rettori tiszteletreméltó patinája hirdeti, hogy sok száz év változatos áramlata viharzott el felette.

Ezért haboznak a francia törvényhozók, hogy a levelek viteldiját 15 frankról tízre csökkentsek. A levelek és egyéb postai szállítványok számának legalább 700 millióval kellene évenként szaporodnia, hogy a mostani jövedelmet elérhessék. A nagyobbított forgalom a teendők és tehát a költségek szaporodását is jelenti, a jövedelem pedig eleinte jelentékeny csökkenést mutatna. Alighanem megmarad a mostani 15 centimesos viteldij. Ily módon Franciaországban egy levél postaköltsége 7—8 krajczárt tesz, tehát drágább, mint nálunk.

A Röntgen-sugarak és a vakok. Mikor az X-sugarakat fölfedezték, a nagy várakozások között, amit hozzájuk fűztek, ott volt természetesen az orvosi tudomány két nagy problémájának megoldása is: a tüdővész és a vakás gyógyítása. De mint már annyiszor, a tudományos optimizmus most is csalódott. A számos kísérlet után immár kétségtelen, hogy az X-sugaraknak a tüdővészre semmi hatásuk sincsen, a vakokkal folytatott kísérletek pedig semmi biztatót sem ígérnek. Egy francia szemorvos kétszáz vakon próbálta ki a Röntgen-sugarak hatását ezek közül csupán kilenczen észlelt némi hatást. Ezekből a kísérletekből a tudomány mindössze az a haszna, hogy sikerült a Röntgen-sugarak szinét megállapítani, amiket mi szabad szemmel tudvalevőleg nem láthatunk. A vakok közül többen egyformán azt állították, hogy a sugarak pirosa, mint a nap sugarai. Számos betegnek a szemén a Röntgen-sugarak égési sebeket okoztak, ami nem is csodálni való, miután az X-sugár a hőrt is megerzseli. Egy francia fizikus, aki a Röntgen-sugarak hatását mutatta be az érdeklődő közönségnek, egy hónap lefolyása után összevisszaegetett kezei miatt kénytelen volt beszüntetni előadásait. A Röntgen-sugarak ellen a legvastagabb keztyű se védi meg az embert.

A zenélő bicikli. Korunk határozottan a bicikli jegyében áll. Elmés kutatók azon fáradoznak, hogy minél tökéletesebb szerkezettel lássák el a vaspárját s nem feledkeznek meg az emberről sem, aki rajta ül. Ennek a gondoskodásnak meghatározható jelét adja egy berlini gyáros, aki legújabb találmányával egyenesen a bicikliző közönség zenei szórakozásáról gondoskodik. Találmánya zene-automata, amely igen könnyen ráilleszhető a biciklire. Hangja kissé monoton ugyan, de

éppen nem kellemetlen. Nem csupán szórakoztató, a hajtást is szabályozza; csak akkor ad tiszta hangot, ha a bicikli lista a 15 kilométer óránkénti sebességet betartja. A német gyáros találmányának a Troubadour poétikus nevet adta s prospektusában nem győzi eléggé hangsúlyozni, hogy a „Troubadour“ a hangversenyek szenzációsan új nemének, a biciklihangversenyek rendezésére nyújt majd alkalmat. Miután a zeneautomata folyton szól, az elgázolás veszedelme is csökken.

A Froufrou miatt. Charles Yriarte, a legutóbb elhalt francia író és kritikus halála napjait haragosa maradt két világhírű drámaírónak — egy cím miatt. A két író Meilhac és Halévy, a cím pedig Froufrou, az ő híres darabjuk címe. Yriarte „Portraits de Parisiennes“ című kötetében az egyik novella címe volt „Modemoiselle Froufrou“, még pedig mielőtt a Meilhac és Halévy darabja megjelent volna. Minden darab, minden irodalmi termék népszerűsítésében a címnek rendkívül jelentős szerepe van, sokkal jelentősebb, semmint bárki gondolná. Yriarte tehát elkeseredetten tiltakozott a cím kisajátítása ellen, de sőt még pörrel is fenyegetőzött. A két drámaíró már azon volt, hogy darabját Mada mede Sartory címen előadja, amikor végre valahogy mégis csak kiegyeztek s Froufrou Froufrou maradt. Yriarte azonban szívében mindvégig nem bocsátott meg a két genialis drámaírónak.

Sorsjegyén nyert templom. Oroszországban történt meg az alábbi valóban csodálatos eset. Egy földhöz ragadt szegény asszony állami sorsjegyet örökölt valami rokonától. Sokáig tartogatta a papirost ládikájában, anélkül, hogy csak gondolt is volna rá. Egyszer csak megjön ám a hire, hogy kerek kétszázezer rubelt nyert a sorsjegyével. Az öreg asszony meg volt lepelve, de azért nem jött ki semmiképpen a rendes kerékvágásból. Mikor a kezéhez kapta a pénzt, felét elvitte a bankba, másik felét pedig egy Odesszában építendő templomra ajándékozta, ami nagyon jellemzi az orthodox orosz...

Heine népszerűsége. Hány érdekes szívet dobogtatott meg a Heine költészet, ki tudná megmondani. A nagy dalköltő tüneményes népszerűségére mégis érdekes világot vet az a statisztika, amely szerint Heine költeményeire több mint három-ezer dalt szerettek. Egyik leghíresebb versét: „Du bist wie eine Blume...“ kezdetű szövegetven árára éneklik. A legkiválóbb zeneköltők, mint Schubert, Schumann, Brahms, Rubinstein az ő verseire írták legnépszerűbb és legelterjedtebb műdalaikat. Lamartine, Victor Hugo, Alfred de Musset messze elmaradnak Heine mögött, ámbár, hogy panaszra nekik sincsen okuk.

Hisz Ragusanak Constantin császár idejében már tekintélyes multja volt, a város igen rövid időközök kivételével mindig önálló maradt, Velenczét véve mintaképül, még a 14-ik században évtizedeken át magyar védnökség alatt állott és épen ebben az időben emelkedett fejlődésének tetőpontjára. A respublica büszke címét akkor hirdette világgá, kereskedelme felvirágzott, saját kébeléből választotta Conte-it és századokon át, ha kellett, küzdött ez önállóságáért. 1815. óta Ausztriához tartozik és most, hogy az osztrák korona e drágakövet ismerem, szívből kívánom idevágó régi jogaink érvényesülését.

Ragusa háttére a hatalmas Monte Sergio az Imperial erőddel tetején. Az itt-ott zölddel kárpított bástyafalak és a tengerbe nyúló sziklafortok gyűrűt alkotnak, melybeu a sarlóalku város szorong. Tető hátán tető, minden elképzeltető alakban s oly szűkre mért szabad térrel az épületek közt, hogy madártávlatból tekintve, teljesen elenyésszik. Csak egyetlen széles utcája van: a Stradone, mely hajdan tengeri kanális volt. A Stradone két végén látjuk a két monumentális erős kaput: a magasból levezető Porte-Pillét Szent Balázs (San Biaggio), a város patrónusának szobrával, melylyel léptenyomon találkozunk és a Porte-Plocét, melyen át a kis kikötőbe a legszebb templomok egyikéhez és végre gyönyörű uton, a tenger mentén, a Brenovölgybe jutunk. A Stradone a város szíve. Innen jutunk a régi kolostorokba is, hol meglepetéssel gyönyörködünk az építészlet ritka remekeiben. Hangulatosabb góth oszlopsort, mint a domonkosok és ferenczrendiek kolostorában, ritkán találtam; összejátszik itt minden, lomb, fény, az alakzatok bája, a művészet varázsa, az ódonágymisztikus színezete, hogy a folyosók, az udvarok félhomályát, az egész poétikus benvomást feledhetetlenül tegye. A Stradonéval

párhuzamosan, csakhogy hat-hét, sőt tíz-tizenkét méter magasságban még két keskeny utca fut végig a sziklákön, a tengerfelőli oldalon, hozzájárulván a Velenczéval való hasonlatossághoz amaz igen keskeny, sötét sikátorok sokasága, melyek mind meredek lépcsőkben végződve, a magasban fekvő utcákba vezetnek. Egész Ragusa merő lépcső, az országutak kivételével nem lehet tíz lépést tenni kapaszkodás nélkül. Szörnyű földrengések két ízben rombadöntötték e várost s onnan van, hogy a legfélreesőbb zig-zugokban remek művű, bárha koromos portálékra, erkélyekre, kőbe faragott czimerekre bukkanunk, maradványaira az egykori fénynek, mely többé meg nem ujult. Teljesen ép és impozáns a jezsuita templomhoz vezető széles diszlépcső. Az osztrák uralom óta az „urak“ még „palazzóik“ tatarozását is feleslegesnek tartják. Szinte várni s elősegíteni látszanak az enyészetet. A Pizzarók híres faragványu palotája, lakottsága s mérgező-zöld redőnyei dacára, elhanyagolt, piszkos rom hatását teszi.

A hajdan hatalmas ragusai arisztokrácia már csak néhány családból áll; exclusiv, büszke s ahogy a városuk a sziklákhöz, ok, mint a megkövesedett crustaceák, czimerükhöz, multjukhoz vannak hozzáöve.

Roszs szemmel nézik az idegent, az új kort, amelyben ok nem tesznek számot. „Miből él a ragusai?“ — kérdezte valaki a table d'hoténál, mire egy fiatal osztrák mánás, ki évek óta tanulmányozza a dalmát viszonyokat, azt felelte: „Az őseiből.“ A multon élőkönnek, a multat siratják és azon vannak, hogy a családok kihaljanak, amit ma holnap el is fognak érni. Nem akarnak beletörődni abba, hogy ma egy nagy birodalom mozaikképében

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból fordította SZABÓ ENDRE (78)

— Mit védelmezi? Ön mindjárt kész mindenkit védelmezni. Hát nem hitvány teremés? Milyen híre van? Hol vette azt az ezer rubelt? Ez valami gyalázatos, megvetésre méltó pénz.

— Méltóságos asszonyom, szabadjon megjegyezmem... minden adomány jóra való — motyogott Szkromnyi.

— A jó célra becsületes pénz kell, nem pedig... tudom is én...

— De ő tagja a mi együletünknek — próbálta Nyikities Pál magyarázni.

— Tagja a mi együletünknek! — kiáltott rá a tábornokné...; — akkor is ön vett rá bennünket, ön... nem tudom mi ezéből... ön beszélt rá bennünket, hogy őt bevegjük... Oh, ön nagyon tud beszélni, ha szüksége van rá...

Mindez kezdett hasonlítani a feltékenykedéshez. Preisnitz báróné, egy ostoba, gögös, vén asszony, csak nyitogatta a sárga szemét és mintha kezdte volna már érteni, hogy miről van szó.

Nyikities Pál érezte, hogy ideje véget vetni ennek a jelenetnek.

— Méltóságodnak tökéletesen igaza van — szólt lágy, behizelgő hangon, kezével a pofaszakállát szétsimítva — én, midőn amellett voltam, hogy ezt az asszonyságot bevegjük az együletbe, abból az evangéliumi mondanásból indultam ki, hogy minden áldozat kedves az Úrnak. De azzal, hogy mindjárt ezer rubelt akar adományozni akkor, mikor még nekünk alig sikerült néhány tíz-rubelt is összeszedni, arra mutat, hogy ez a személy nekünk imponálni akar, hogy henczegni akar, ami pedig nem egyezik meg sem az evangéliummal, sem a társadalmi szokásokkal, miért is, ha tudni akarják az én véleményemet, hát az az, hogy utasítsuk vissza az adományt.

— Utasítsuk vissza, adjuk, dobjuk vissza neki — sziszegött a tábornokné.

— Nagyon helyes, méltóságos asszonyom; teljesen ez az én véleményem is, de... mivel indokoljuk? (Itt kövér kezét, amelynek növendék-ujján gyémántköves gyűrű volt, a homlokához emelte.) Bah! megvan!

Minden a kellő forma szerint fog megtörténni. Kérem, méltóságos asszonyom.

Kibocsátotta az ajtón a két hölgyet, leült a szokott helyére, aztán a látszat kedvéért keresgélt az iratai közt, végre egyet kőhintve, felállt.

— Tekintetbe véve, — kezdte csendes, bátor hangon, — hogy a „Falat kenyér“ címűt egylet már a nevével, de tevékenysége céljánál fogva is bizalmas, csaknem zártkörű társaság, mely nemcsak pénzügyi dolgokkal foglalkozik, sőt inkább az erkölcsi ideálok alapján a személyek egyesítésével oly czéllal, hogy a rossz aratás folytán nyomorba esetteken segítsen: — a választmány tárgyalván Bargyina asszonyságnak ezer rubeles adományát, ezt vissza származtatja s azt javasolja Bargyina urnónek, hogy sziveskedjék ezen összegét egyesesen az országos választmányhoz beküldeni... Tehát méltóztassék ezennel visszavenni.

Magát meghajtva, átadta a borítékok Olganak.

— Visszaadják? Hogy-hogy? Miért? Az Istenért, mondják meg, hogy miért? — suttogott az izgatottságtól halvány „Pislogó szemecske.“

Olga szótlanul ült, csak arcán volt egy piros folt látható és nehezen pihgett. A semmivel meg nem érdemelt boszúállás a tábornokné részéről különösen azért volt szörnyű, mert a pénzét nem ismerték el tisztességesnek s őt magát kiközösítették ezzel a társaságból. Valami éles, goromba dolgot akart mondani, szétrobbantani e hölgyek képmutatását és gögjét, de nem talált szavakat.

— A választmány még egy kérdést terjeszt az egylet elé — hallatszott újra a Nyikities Pál szava.

Olga erőt vett magán, mintha csak hipnotikus álommal viaskodnék, felállt és Szkromnyi mellett elmenve, azt mondta:

— Kérem, töröljenek ki engem a tagok névsorából.

A „Pislogó Szemecske“ is felugrott és mint a gyerek utána szaladt.

— Szergejevna Olga, hova megy? Ah, miért megy el, miért!

Olga visszafordult és ránézett az ő nagy, sötét szemével.

— Ami utunk elválik, — szólt és eltűnt az ajtó mögött.

A kapu előtt várt rá a kocsija. Beleült, lekonykolt a térdére s két kezébe fogta a féjét. A kocsi sebesen haladt. Utközben gyorsan tűnedezték fel a cégérlablák, löféjek, gyalogjárók, de ő semmit sem látott, csak a piros bolyhos lábtakarót, amelybe lábait göngyöltte be. Emlékezetében feltűnedezték átelt dolgai, a nyaraló, anyja, nővérei, fivére, Ivanyes Szokratesz és az óriás hinta. Milyen régen volt az, milyen rég! Azután Bargyin. a hozzámenetel, anyja lótásafutása, Vjéra nyugtalanzkodása... a szülés külföldön... azután a szeretők, szeretők vég nélkül, egyik a másiknál kiállhatatlanabb, hitványabb... Oh, nem, nem! Ilyen véget nem várt. Meg kell állni idejekorán, véget vetni egyszerre mindennek, aztán... Mi lesz a tén? Ki tudja azt? Valószínűleg semmi, de azért most végezni kell, ez a fő...

A kocsi megállt a házuk előtt. Nyugodtan, büszkén, méltóságosan szállt le; mint mindig, most is főhajlással viszonzta a kapus alázatos köszönését s bemenne az előszobába, benézett a leánya szobájába.

Madame Leonie és Lida egymás mellett ültek. Meglátva az anyját, a kis lány zavarba jött, felugrott a székről és úgy állt meg, mintha vétkesnek érezné magát.

— Egy óra mulva elviszi a gyereket a nővéremhez egy levéllel, amelyet majd adni fogok — mondta Olga a francia asszonynak.

— Tiens! Pourquoi ça? — esudálkozott az.

— Az az én dolgom! — felelt Olga hidegen és elment.

Bement egy kis, kényelmes szobába, leült az asztalhoz, megirt néhány levelet egymásután, ezek közt egyet Szergejevna Nagyvezsdának is, a leveleket borítékba rakta, külön borítékba helyezte az ezer rubelt, ráírta: „Vjéra nővéremnek“ s becsengetván Poli szobalányt, átadta annak a levelek egy részét, hogy tegye be a postaládba, a nővérenek szólót pedig vigye el Szergejevna Nagyvezsdának. Végeztén a levelekkel és elbocsátván a szobalányt, végigment valamennyi szobán, figyelmesen megnézte a bútorokat, szőnyegeteket, a pompás berendezés minden csecsebecsét, mint ahogy ezt a hosszú utra készülők szokták tenni. Azután bement a leánykájához s azt mondta annak, hogy öltözzék fel.

(Folytatása következik.)

csak apró kövecskék lesznek nekik, kik a republika büszke patricziusai.

De mily festőivé, mozgalmassá, megkapóvá varázsolja az egész Ragusát a „staffage“, a tarka nép, mely a tereken sűrű-forog, a templomok lépcsőin, vagy a Palazzo dei Rettori faragott kőpadjain lebzsel, hol hajdan a büszke tanács tagjai őket megillető grandezzával jártak.

A különböző népréseleteket finom színvegyület, gazdag kivitel jellemzi. Még kőfaragás, teherhordás közben is a munkás tetszetős, festői alak marad.

A férfiak arannyal himzett, a mellben keresztvezett sötét posztó mellény fölél, szintén arany himzésű derékgig érő zekét viselnek, széles bőrvet, mely fölél színes echarpe-ot csavarnak, sötét, térdig érő bugyogót, fehér, gyakran himezett, pamut vagy szőr harisnyával.

Hideg időben bordóvörös vagy hiborszínű, bokáig érő, bő, csuklyás palástot vetnek vállakra, melynek kivitelében igen sok a változatosság s mely remekül fest a pompás alakokon.

A nők öltözete nemzetiségük szerint különbözik. A Brevoölgyieké oly biztos színérzékkel, oly előkelő izléssel van összeállítva, a minőt még eddig népréseletek közt nem találtam. Többnyire sötétkék, lágy daróc a ruha, széles vörös pánttal a derékon, melynek szivalaku kivágását kétféle himzés tölti be; nyitott, rövid zeke, hasonló színben, elől kétoldalt egy sűrű sor arany gommbal és sárga öv. A fejükön alacsony fez, hófehér plissirozott négyzetletű gyolcskendővel letakarva. Mások a vörös fez fölött, hosszan aláhulló himzett csipkefátyolt viselnek, meg a legránzósabb képű vén asszony is így jár — ezek hercegovinaiak. — A ragusai nő azonkívül díszöltözetéhez igen nagy szemű,

filigrán golyókból álló arany nyakláncot hord, lánggal égő arany szívvel közepén és hasonló fülönfüggőkkel.

És a gazdag, télen-nyáron zöld növényzét, a sziklák közül fel-felnyuló agave és fügekaktuszok, az olajfaberkek és narancsfák, a setét fenyvek és cyprusok, a vadregényes sziklautak közepette, a tenger beláthatatlan tükörével háttérül, ez a festői kép annyira elfoglalja a szemlélőt, hogy a Ragusában teljesen hiányzó mulató-helyekért bőven kárpótól.

Ellenben ott vannak a kirándulási helyek, mint Lapad, ahová szép ut vezet s hol ama hangulatos temetőt találjuk, mely a híres Schindlert legszebb képe megfestésére lelkesítette. Ott van az Ombla forrása, ahová kis gözösön jutunk el és a Brevoölgy nagy vizesése, melyből Ragusa ivóvizét nyeri. Ott van negyedóránnyira Laccoma szigete, egy sötét folt a csillogó tengerszínen, Lacroma, Rudolf trónörökös és Stefánia főhercegnő kedves Lacromája.

Bátran állítható, hogy Ragusának, mint a klimatikus gyógyhelyek egyik legkedveltebbjének, nagy jövője lesz. A különlegesség ritka előnye gazdagítja és ma még aránylag kevésbé ismert, tehát az újdonság ingerét sem nélkülözi; éghajlata szakasztott olyan, mint Nápolyé és a tengeren való gyógyerejű tartózkodást szórakoztatóvá s változatosá teszi a dalmát partok beutazása, ami innen napi kirándulás formájában lehetséges. A város rendkívül egészséges és az emberek magas kortérnek el, fiatalos épségben és életkedvben. A vállalkozó modern szellem pedig fényesen gondoskodott az itt bőven található szellemi gyönyörűség anyagi istápolásáról.

Wahl Jenka

Dr. Högyes-féle
az egész világon szabadalm. higiénikus asbest talpbetét

Egy talpműanyag, mely hosszas kísérletek és fáradságok eredménye hivatva van, hogy az emberi test legényesebb részét megőrizze a meghűléstől. Nincs többé nyakösszes, bőrkeményedés, lábfejtörés, lábégés, meg van védve a hideg vagy meleg és lábszárdás ellen az, ki cipőjét Dr. Högyes-féle szabadalm. asbest talpbetéttel látja el. Csakban szenvedőknek és különösen ingerülteknek megbecsülhetlen érték. Az asbest talpbetét kizárólagosan legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. küzde hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 23500 pár szállított. Ara párként 1 ft 20 kr., gyermekeknek 60 kr. Készülék csak utánvétellel. Felvilágosítások és prospektusok ingyen.

Általános Asbestárú-gyár és talpbetét-társaság Budapest, VII., Szele-utca 18. — Récs, I., Franz Josef-qua 7.
Ismételtárunkat keressetek. 797

1654—T. szám.

Déli vasut.

Az idei fűrdőévad tartama alatt, azaz f. évi május hó 1-től fogva szeptember hó végéig, Budapest déli vasutról, Budapest keleti pályaudvarról, Budapest-Kelenföldről, Szekesfehérvárról és Nagy-Kaniszárról rendkívül mérsékelt árú I., II. és III. osztályu az egész évadra, azaz f. évi szeptember hó 30-ig érvényes menet-tértijjegyek adatnak ki Siofokra, Szántódra, Balaton-Földvár m.-h.-re, Szárszó m.-ht-re, Szemesre, Boglárára, Fonyód-Fűrdőtelepre, Mária-telepre és Balaton-Sz.-Györgyre, továbbá (Siofokon át) Balaton-Fűre, Almáda, Kenesére és (Bogláron ill. Fonyód-fűrdőtelepen át) Badacsonyra, Révfűlőre és vissza. Ezen menettértijjegyek alapján az utípodgyász a fentnevezett vasuti és gőzhajózási állomásokra és viszont közvetlenül továbbíthatik.

Ezenkívül a fűrdőévad tartama alatt Budapest déli vasut és Siofok közti forgalomban ideiglenes jegyek is adatnak ki, melyek ára a következők:

1 óra I. osztály 104 korona, II. osztály 76 korona. Az egész fűrdőévadra: I. osztály 258 korona, II. osztály 188 korona.

SZINHÁZAK.

Budapest, péntek, 1898. április 15-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Fri bérlet 93. Havi bérlet 11.
Crampton mester.

Vigjáték 5 felvonásban.
Ira: Hauptmann G. Fordította: Karcaz V.

Személyek:

Crampton	Ujházi
Gertrud	Vizvári M.
Ozv. Wiesneré	Paulayné
Stahler Adolf	Császár
Stahler Miksa	Dezso
Kirchheisen	Egressy
Milius mernök	Bakó
Janetzky, pedelus	Latabár
Krausz Samu	Sziklai
Juratus	Beöthy
Káplár	Megyeri
Mikulák	Boros E.
Palóczgazda	Mátray J.

Kezdeté 7 óraker.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Bérletszűnet 14. szám.
Mérésélt helyárok.

A próféta.

Opera 5 felvonásban. Zenéjét szerzette Meyerbeer. Szövegét írta Scribe Fordították Egressy B. és Szerdahelyi J.

Személyek:

Levendi János	Perotti
Fides, anyja	Hilgermann
Berta, mátkája	M. Rotter G.
Oberthal, gróf	Ney D.
Jónás	Balnoki
Mathison	Ney B.
Zachariás	Szendrői

Kezdeté 7 óraker.

VIGSZINHÁZ.

659. szám. — 659. szám.

Feri kisasszony.

Amerikai bohózat 3 felvonásban.
Ira: M. Morton. Fordította: Mihály József.

Személyek:

Frank Stanyon	Tapolyczai
Fred Anderson	Fenyvesi
Byron Mac Stuff	Góth
Anagybácsi	Hegedűs
So per, komornyik	Szerény
Veats	Delli E.
Edsa	Varsányi I.
Mann kisasszony	Nikó L.
Chetyrydná	R. Rostagní
Cosetta, szobaleány	Berzetei I.

Kezdeté fél 8 óraker.

NÉPSZINHÁZ.

1848.

(Hadak útja).

Látványos, zenés színmű, előjátékkal, ill. képpel. A népszínházi bizottság meghívásából írta és zenéjét szerzette Veró Grófy. A nyitány, mely a népszínházi bizottság által hirdetett párizsaton első díjat nyert, írta és vezényli Barna Izsó.

Személyek:

Petőfi Sándor	Labinsky
Vasvári Pál	Szerdahelyi
Irinyi József	Várnai
Zakár Gergely	Kenedich
Egy urt hölgy	Bártfai M.
Egy polgár	Ujvári
Egy hölgy	Lukácsy
Gróf Bathányi	Ferenczy
Gróf Szechenyi	Lendvai
Kossuth	Szirmai
Eszter	Bárdi G.
Darkó Mózes	Horváth V.
Débor	Siposné
György	Szirmai
Laszko	Rasko
Pistuka	Gyútki
Balta János	Kiss M.
Antos pléjános	Szabó A.

Kezdeté 7 óraker.

VARSZINHÁZ.

Zárva.

MAGYAR SZINHÁZ.

A gésák

vagy *Egy japán toahás története.*

Énekes játék 3 felv. Ira Owen Hall. Ford. Fái J. B. és Makai E. Zenéjét szerzette Sidney J.

Személyek:

Keginalt	Szentmiklóss
Bronville	Ferenczy K.
Cunningham	Odry Z.
Grimston	Irinyi A.
Stanley	Szerény
Downey	Simon M.
Bolton	Feder E.
Vun-Cai	Szilágyi K.
Imári máriá	Boros
Mimóza	Komáromi
Aranyvirág	Virág G.
Bimbó	Szabó
Aranyhárfa	Héber
Ibolyácska	Szegedi
Lady Wynne	Szilágyi
Mary Worthington	Varga
Edith Grant	Aranyes
Milly Szamora	Somló E.
Kate Paulton	Ladóvszky

Kezdeté 7 óraker.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. Kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház
Szombat	III. Rikárd	—	Carmen	Feri kisasszony	Felhőszakadás	Eduard póre
Vasárnap d. u.	—	—	—	A nőszabó	1848. Hadak útja	Aranylakodalom
Este	Folt, amely tisztít	—	Lohengrin	Feri kisasszony	Felhőszakadás	Eduard póre

Magas
jutalék, esetleg fixizálás
érhető el bárki által, ki
résztvelem eladásával foglalkozna. Ajánl. intézendők:
FUCHS N.
váltóháza
Ipest, Kecskeméti-utca 7.
Alapított 1866.

Chic a fagonban, ta
tós és olcsó. Minden
tiszt a gyapjuból. Egy
felöltő 9 frt. — Egy
öltöny 10 frt. — Egy
gyermek-kosztüm 3
frttól, kerékpár dress
8 forint és 50 krtól
feljebb
Az „Angel szabónál” Kohn Heilmann és fiai
Budapest, Károly-körút 12. — Legnagyobb uri- és gyermek-
ruha raktár. — Alapított 1848. — Szigoruan szabott árak.
Kérjük czimünket jól figyelembe venni.

Császárfürdő
BUDAPESTEN.
A tavassz és nyári időszakra
való tekintettel
árulokam oly annyira van felhal-
mozva cipőárakkal, hogy képes
vagyok e tekintetben
minden kíváncsának
eleget tenni. Árám oly ol-
csó, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czengos cipő, egy darab pitting bőrből	2.50
Borjúbőr botlás cipő	3.50
Borjúbőr, keztőbőr-szárral elegáns	3.00
Dívtatos barna színű, bagrilegy cipő	4.00
Dívtatos barna színű czengos cipő	4.00
Dívtatos színtű barna borjúbőr, elől kapcsos cipő	4.00
Dívtatos színtű barna félcipő	4.50
Dívtatos színtű barna félcipő	4.50
Dívtatos színtű barna félcipő	4.50

Női leányknak.

Női leányknak czengos cipő, 16 czm. magas selyem czug	2.50
Közepbőr czengos cipő	2.00
Dívtatos színtű barna fűzős angol cipő	2.50
Dívtatos színtű barna gombos angol cipő	2.50
Dívtatos zöld színű előlűzés cipő	2.50
Női seregbor gombos cipő 10—12 gomb magas 4. - frttalán-lakból	4.00
Dívtatos színtű barna félcipő	2.50
Közepbőr regatta-cipő, kötői való	2.50
Leányknak regatta-cipő, kötői való	2.50
Óriási választék mindennemű dívtatos barna és szőke színű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkben. — Vidéki postákunk pontosan eszközölköttek több száz dívtatos ábrákkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel	250

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.
a New-York palotával szemben.

Fényképészeti műterem.
Mintán alólírott fényképész betegsége miatt műtermét más városba óhajta áttenni, **Mármaros-Szigeten**, élénk forgalmu helyen lévő s jó hírnévnek örvendő műtermét összes berendezésével, kirakataival együtt legkésőbb **április 20-ig**, jutányos ár mellett hajlandó eladni. Megkeresék **Matekó Károly** fényképészhez **M.-Szigetre** küldendők. 248

M. kir. államvasutak igazgatósága.
38199—98. Cl.

Hirdetmény.
Hordókban szállított borküldemények fel-
és leadása budapesti központi vásárcsar-
nok-állomáson.
A budapesti borvásároknak a budapesti központi vásárcsarnokba történt áthelyezése folytán, Budapest központi vásárcsarnok-állomáson ezentul **hordókban** szállított borküldemények fel- és leadása is eszközölhető.
Budapest, 1898. április 2-án.
A m. kir. államvasutak igazgatósága.
(Utánnomás nem díjaztatik.) 18

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőim szíve tudomására adni, hogy **Róza-téren és Kossuth Lajos-utczában** 1854-ben alapított üzletemet be-szüntetem és

Csakis Kigyó-utca 1. szám alatt

üzemeltettem **esőernyő és nap-
ernyő árúkat**. Ez alkalmából azon helyzetben vagyok, hogy **nagymennyiségű nap- és eső-
ernyőket a legjutányosabb áron** adhatom.
Tisztelettel

Láng Ágoston, Kigyó-u. 1. sz.

BUTOROK
részletfizetésre
legjutányosabb áron.
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, Teréz-körút 8.

„Veri Well“
kerékpárúvek
csakis első osztályú kerékpárúvek
gyártanak a legjobb anyagból. Minőség
jótállás. Raktár: Budapestca.
Blau József, Teréz-körút 23. sz.
Bécsben:
L. Baumann, VI/2. Millőrgasse 6/F.
Illustrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szerencseszámok BEIMEL-nél

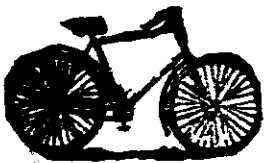
A m. kir. szab. osztálysorsjáték
11-ik sorsjátéka már május havában veszi kezdetét.
Május hó 11-től október hó 13-ig hónapankint egy húzás.
50.000 nyeresemény.
A főnyeresemény legszerencsésebb esetben egy millió korona

Árak a május 11—12-iki húzásra:	Árak mind a hat húzásra:
Egész sorsjegy . . . . . 6 frt — 1r.	Egész sorsjegy . . . . . 80 frt
Fél sorsjegy . . . . . 3 " — 1r.	Fél sorsjegy . . . . . 40 "
Negyed sorsjegy . . . . . 1 " 50 "	Negyed sorsjegy . . . . . 20 "
Kvartál sorsjegy . . . . . 75 "	Kvartál sorsjegy . . . . . 10 "

Vevőimnek minden húzás után megküldöm a hivatalos kimutatást ingyen és bérmentve. A sorsjegyeket a pénz előzetes beküldése vagy utánvétellel küldöm.

Beimel Lajos bankháza
a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója 872
Budapest, IV., Kecskeméti-utca 18. sz.

Szerencseszámok BEIMEL-nél

Kincsem

szab. készülék a kerékpá-
rozás tanulására.

KAYSER

kerékpárok

valamint elsőrendű angol
és amerikai kerékpárok ju-
tányos árban és előnyös
fizetési feltételek mellett
kaphatók közvetlen a fő-
raktárban

Deményi és Angyalnál

Budapest, An drssy-ut 59.

csakis itt kapható a m. kir.
szabadalmazott „Kincsem”
tanuló-készülék és Buda-
pesten csakisami iskoláink-
ban használtatik.

Nagy javítóműhely gyors
és pontos kiszolgálással.
Készítenek alkalmasságok és
hallgatók nagy választéka.
Arányozzék ingyen és bérmentve.

Jó alkalom!

300 gyermek-ülöny, tárgytárs
miatt, most 3 ft 75 kért lesz
eladva 75

Angol szabó

Kohn Heilmann és fiai
elsőrangú férfi- és gyermek-ruha
árúház

IV., Károly-körút 12.
Vigyázz az imámra!

**Előfizetések
és
Hirdetések**

felvételnek lapunk kezdő-
hivatalában,

VIII., József-körút 65. szám

— Nőknek bemutatott számtalan megbízható
— hibelen köszönődíjat folytán ezen megye-
— számad öto fopálló reedelő-intézet o legnek
— gekben ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az ünfertőtze-
tás utóhatást, az elgyengült férfere, magán-
lének, a bujakór utókövetkezményeit, néköt
fehér-folyást, bérmenyire üdültek is, vala-
mint mindazon női betegségeket, melyeknek
a magtalanság egyik főokozója és bérbeteg-
ségeket gyógyít a) gyógyászati szertel, b) szes
alkorral, gyorsan és alaposan

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szemész- és szülésznő, v. cs. kir. oszt.-őorvos
Budapest, belváros, IV. ker., Kilyó-utca 1. szám.
II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este
7 órától 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógr-
szerekről is gondoskodva lesz.

— Nőknek külön váróterem. —
Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál
megrendelhető;

— NÉPSZERŰ UTNUTATÓ. —
(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek
észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 ft 50kr., most
csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 ft be-
küldés mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvét mellett.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet
brede. III. Az ünfertőtetés s az éjeli magánlének. IV. Hugy-
hókatár (lúper) és hugycsőszűkületék. V. A bujakór (céphális) VI.
A vér folyás. VII. Elgyengült férfere. VIII. Női magtalanság. IX. Az
iv szervetek megbetegedésének főtanyszereje: a prostitúció.

M. kir. államvasutak igazgatósága.

52.127/1898. C—L. b. sz.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar vasuti kötelék.

A II. rész I. díjzabási füzet függelékéhez ki-
adandó II. pótlék életbeléptetési határidejének megvá-
toztatása.

Az osztrák-magyar vasuti kötelék-díjzabás
II. rész I. füzetének függelékéhez kiadandó II. pótlék
tárgyában a „Vasuti és közl. közlöny” folyó évi má-
rcius hó 11-én megjelent 30. számában 31.907/1898.
C—L. b. szám alatt foglalt hirdetmény oda módosítta-
tik, hogy az említett pótlék nem 1898. évi április 1-én,
hanem 1898. évi május 1-én lép életbe.
Budapest, 1898. április havában.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága

a többi részes vasutak nevében is.
(Utánnyomat nem díjaztatik.)

Antisepticus és hygienicus.
HÖLGY-ÓVSZER.
Teljes biztos hatással, használatban kiméletes és nem
kelnek többé semmiféle fröngödetlen és szűkös
gammái vagy szegény-csíkek. I. doboz (12 db) 1 ft 10 kr.
50 kr. pontos használati utasítással. I ft 75 kr. előleg
beküldése után bérmentve. Kapható a feltalálónál:
László József gyógyszerésznél,
Maros-Ujvár (Kisújvár).
Budapesti fióktelek: Korpel, Fabár és Kócsy-
szertára, V., Lépe-körút 28.
Telefon: 2317. Gyors és díjmentes utasítások.

**Ezernyolczszáz-
Negyvennyolcz**

**A Magyar
Szabadságharcz Története**

képekben.

Szerkesztette jeles írók és művészek közreműködésével
Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákosi Viktor.

ELKÉSZÜLT

ezen díszmő 1000 egykoru képpel, kitűnő kézírások, nevezetes ok-
mányok, kiáltványok s egyéb jellemző nyomtatásokkal a dicső idők érdekes erek-
lyeinek teljes gyűjteménye, mely a nagy korszak lefolyását hű képekben
szemléltetően varázsolja elénk.

A képek időrendi sorrendben következnek egymásután, minden kép alatt
magyarázó szöveggel, úgy hogy a munka ifjunak és öregnek egyaránt élvezetes
olvasmányt nyújt.

A munka daczára rendkívül díszes voltának fölülte olcsó,

30 füzetnek 9 forint,
diszkötésben 12 frt az ára,
külön díszkiadás amerikai simított velin-papíron nyomva 15 frt.

Megrendelhető füzetekben előfizetés útján és kötve utánvétellel vagy
csekély havi 1 frtes részletre is.

Alanti rendelélapot tessék levelezőlapra ragasztiya a kiadóhivatalba beküldeni.

Az „Országos Hírlap” kiadóhivatala által
megrendelem a mű kiadótól Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaságtól az

Ezernyolczszáznegyvennyolcz
a magyar szabadságharcz képekben
című díszművet füze 30 füzetben 9 frt, kötve
diszkötésben 12 frt-ért, ugyanaz amerikai simi-
tott papíron 15 frt-ért és kötelezem magamat
a mű átvételétől kezdve havonként 1 frtot mind-
addig a munka kiadónak Budapestben fizetni,
míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása
esetén az esedékes összegek rajtam postai
megbízás útján (30 kr. postaköltség hozzá-
számítása mellett) beszedhetők.

Hely és kelet: Név és állás:

Az „Országos Hírlap” tek. kiadóhivatalának
Budapest, József-körút 65. sz.

Rendelő-lap.
Alírott ezennel megrendelem ily című művet:

Ezernyolczszáznegyvennyolcz
a magyar szabadságharcz 1848/49-ben
szerteszét Jókai Mór, Bródy Sándor, Rákosi Viktor.
30 füzetben 30 kr-ával a teljes mű átvételének
kötelezettsége mellett:

Előfizetek és postautalványon beküldök:
6 füzetre frt 1.80 24 füzetre frt 7.20
12 „ „ 3.60 30 „ „ 9.—

Hely és kelet: Név és állás: